

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Spoštovani bralci!
Na sredinskih štirih straneh tokratne številke Dolenjskega lista boste našli posebno prilogo z naslovom
KDO KAJ KJE KDAJ
Priloga, ki smo jo pripravili v sodelovanju z novomeško Galerijo Kralj, ob vrsti oglasov prinaša tudi štiri uganke z lepimi nagradami. Rešitev za vsako uganke posebej morate poslati na dopisnici na naslov Dolenjskega lista, in sicer najkasneje do 2. avgusta, ko bomo izžrebali nagrajence.
Enaka priloga z nagradnimi ugankami bo tudi v naslednji številki Dolenjskega lista.

Vrhunski mojstri stare glasbe

S koncertom danskega komornega orkestra Concerto Copenhagen se je v Viteški dvorani brežiškega gradu začel osrednji program 3. Festivala Brežice - Jožetu Avšiču red viteza

BREŽICE - Pod oboki Viteške dvorane brežiškega gradu, ki slovi kot primer najlepšega in najboljšejskega posvetnega baročnega stenskega slikarstva pri nas, so v soboto, 17. julija, zvečer zavneli ubrani zvoki glasbe iz 17. in 18. stoletja v izvedbi vrhunskih svetovnih mojstrov in naznanili začetek tretjega Festivala Brežice, ki poteka v organizaciji Zavoda Ars Ramovš, pod častnim pokroviteljstvom predsednika vlade dr. Janeza Drnovška in generalnim sponzorstvom Telekom.

Številni poslušalci so na otvoritveni koncert brežiškega festivala stare glasbe, ki se je doma in v svetu uveljavil kot vrhunska glasbena prireditev, prišli z vseh koncev Slovenije in iz tujine. Med uglednimi gosti sta bila tudi kulturni minister Jožef Školč in ljubljanska županja Viktorija Potočnik. Na uvodnem koncertu so prisluhnili danskemu baročnemu orkestru Concerto Copenhagen, ki je pod vodstvom Larsa Ulrika Mortensena izvedel dela skladateljev skandinavske glasbene dediščine, Johanna A. Scheiba, Johana Agrella in Johana H. Romana, v spored pa je vključil tudi dela skladateljev Giuseppeja Tartinija in Isaaca Poscha, ki se uvrščata v slovensko glasbeno dediščino. Kot solistka je pri izvedbi Agrellovega Koncerta za flavto in čembalo v h-molu nastopila flavtistka Maria Bania.

Festival je s priložnostnim nagovorom odprl brežiški župan

Vladislav Deržič, del otvoritvene slovesnosti pa je bil tudi obred podelitve viteškega reda festival-ske dame, ki ga je kot posebno zaslužni za brežiški festival prejel nekdanji brežiški župan in sedanji poslanec v državnem zboru Jože Avšič.

Prva festivalska dneva so v Brežicah popestrili s spremljevalnimi prireditvami: nastopi pihalnega orkestra Kapele, gasilske godbe iz Loč, ljudskih pevcev in citrarjev ter plesalcev folklorne skupine iz Artič. Hudo skromne so bile tokratne viteške igre z lokostrelskim turnirjem, lani zelo obiskane srednjeveške tržnice pa sploh ni bilo.

Festival se je nadaljeval s koncertom nemškega godalnega kvarteta Schuppanzigh, ki je nastopil v Viteški dvorani v nedeljo, 18. julija, ter s koncertom angleškega vokalnega ansambla Šospiri in izraelske skupine Modus Vivendi, ki sta nastopili v

torek, 20. julija, v kostanjeviški samostanski cerkvi.

M. MARKELJ

POSVETITEV VITEZA - Na otvoritveni slovesnosti 3. Festivala Brežice so Jožeta Avšiča posvetili v viteza reda festivalske dame. (Foto: MiM)

TOVARIŠKO SREČANJE V KOČEVSKI REKI

KOČEVJE - Občina Kočevje vabi na tovariško srečanje v Kočevsko Reko v počastitev zgodovinskih dogodkov v času NOB na tem območju, ki bo v soboto, 24. julija, ob 11. uri za gostinskim centrom v Kočevski Reki. Vabljeni!

Berite danes

- stran 2:
• **Smarješki krajevni praznik**
stran 3:
• **Končno razdelili občinsko premoženje**
stran 6:
• **Pogina rib ni kriv sevniški bazen**
stran 7:
• **Brežice - mesto igel?**
stran 8:
• **Dragoceni dar predstavljen drugače**
stran 11:
• **Križi in težave novomeškega pajka**
stran 18:
• **Nikoli več "srečno" v kanižarskem rudniku**

Kosovski begunci čakajo na vrnitev

V črnomaljskem zbirnem centru za begunce je bilo pretekli teden 128 bosanskih in 116 kosovskih beguncev - Nikakršnih trenj - Vrvcu se je pridružila še poletna šola za kosovske otroke

ČRNOMELJ - V črnomaljskem zbirnem centru, ki deluje pod okriljem urada za priseljevanje in begunce, je že od lanskega poletja enako število beguncev iz Bosne in Hercegovine in sicer 128. Pretežni del jih je v Črnomlju že osmo leto, nekaj pa jih je prišlo iz drugih begunskih centrov, ki so jih v tem času po naši državi zaprli.

Ti begunci so se že dodobra navadili na življenje v Sloveniji in z njimi ni problemov. Vendar prihajajo iz tistih predelov Bosne in Hercegovine, ki so pod srbskim nadzorom, zato vrnitev ni mogoča. Tik pred letošnjim 1. majem pa so pričeli prihajati v črnomaljski zbirni center najprej kosovski Albanci iz ljubljanskega prehodnega doma za tujce, nekaj dni pozneje pa je prišlo v Slovenijo prvo letalo s kosovskimi begunci. Iz tega ter iz naslednjih treh letal so jih pripeljali v tukajšnji nastanitveni center po en avtobus, vendar so vmes tudi odhajali iz Črnomlja. Zadnji begunci so prišli neposredno s Kosova v Črnomelj 9. junija, pretekli teden pa je bilo teh beguncev v mestu 116, kar je bilo največ doslej. Vendar je namestnik vodje črnomaljskega zbirnega centra Urban Arko prepričan, da se število kosovskih beguncev pri njih ne bo več povečevalo, temveč le zmanjševalo. Poudarja pa, da ni bilo nikakršnih trenj med bosanskimi in kosovskimi begunci. Nasprotno, prvi so bili na vsakem koraku pripravljeni pomagati prišlekom s Kosova.

Ves čas, odkar so prišli v Črnomelj, so kosovski begunci hodili spraševati, kdaj se bodo lahko vr-

nili domov. "Ko je bila v Sloveniji sprejeta odločitev, da se lahko začnejo vračati, jih je 46 iz našega begunskega centra dalo prošnjo za vrnitev, vendar ni odšel še nihče. Dobili nismo namreč še nikakršnih navodil za vračanje. Povedali so nam le, da tisti, ki imajo veljavne potne liste, lahko odidejo na Kosovo na lastno odgovornost. Begunci so s tem seznanjeni, mi pa ne vemo, kateri od njih imajo potne liste," je pretekli teden povedal Arko.

Medtem ko so bosanski begunci že vrsto let vključeni v redne slovenske šole, pa se sedaj dogovarjajo, da bi vanje v jeseni vključili tudi albanske otroke, kolikor jih bo do takrat seveda še ostalo v naši državi. Ker pa jih velika večina govori le albansko in ne razumejo niti srbsko-hrvaškega jezika, se je v začetku tega tedna pričela v črnomaljskem zbirnem centru poletna šola za šoloobvezne pribežnike s Kosova. Trajala bo do sredine avgusta, pri pouku pa pomaga tudi begunka, ki je učiteljica. Največjo pozornost namenjajo slovenskemu jeziku, učili pa se bodo tudi angleškega jezika ter ponavljali snov, ki so se je učili že doma. V šolo je vključenih 38 otrok. Največ, se-

dem, jih je v 6. razredu, medtem ko sta v sedmem le dva. Od sredine junija je v črnomaljskem nastanitvenem centru tudi vrtec, ki ga obiskuje 17 kosovskih otrok od tretjega do sedmega leta starosti.
M. BEZEK-JAKŠE

MARTIN STREL BO PLAVAL 120 KILOMETROV

TREBNJE - Naš proslavljeni plavalec in ultramaratonec Martin Strel bo v torek, 27. julija, ob 9. uri skočil v morje na carinskem pomolu v Kopru. Pred njim bo kar 120 kilometrov dolga in zahtevna pot po Jadranskem morju do P. S. Marco v Italiji, kamor naj bi prispel dan kasneje med 20. in 24. uro. Gre za enega največjih plavalnih maratonov na svetu s poskusom postavitve novega časovnega svetovnega rekorda v morju. Svoj plavalni maraton (Koper-Grado-Benetke-P. S. Marco) je Martin posvetil 120-letnici Delamarisovega obstoja. Martinov uspeh, v katerega ne dvomimo, bomo lahko postavili ob bok Rokavskega zaliva, ki ga je preplaval kot prvi Slovenec.

Tik pred uvedbo zdravstvene kartice

Dolenjska regija bo za pilotskim poskusom v Posavju prva pri uvajanju nacionalne kartice zdravstvenega zavarovanja - Kartice bodo zavarovanci začeli prejemati po 21. septembru

NOVO MESTO - Od poskusne uvedbe zdravstvene kartice v Posavju je že več kot leto, nacionalna uvedba kartice pa se začena

najprej na Dolenjskem in v Beli krajini, potem pa jo bodo postopno uvedli še v celjski, koroški, prekmurški, mariborski, gorenj-

ski, primorski in nazadnje še v ljubljanski regiji do predvidoma junija prihodnje leto. Do takrat pa morajo zavarovanci iz cele Slovenije varovati in potrjevati stare zdravstvene izkaznice, saj v primeru, da bi potrebovali pomoč zdravnika v regiji, kjer še ni uvedena kartica, velja le zdravstvena izkaznica. Novomeška območna enota ZZZS bo prve kartice zavarovancem začela pošiljati po 21. septembru.

"Na kartici, ki bo nadomestila zdravstveno izkaznico, rjavo in zeleno za prostovoljno zdravstveno zavarovanje, bodo zapisani le podatki o zavarovanju, ne pa tudi medicinski podatki," je na tiskovni konferenci poudarila direktorica novomeške območne enote ZZZS Suzana Jarc. V Posavju so podatke o zdravstvenem zavarovanju pri Zavodu, potem o drugi prostovoljni zdravstveni zavarovalnici in administrativni del recepta, ki bo olajšal vnos podatkov v lekarni, zapisovali postopno, na novomeški enoti bodo te podatke zapisali naenkrat na kartico. Skupaj s Posavci pa bodo testirali prvi podatek, ki ni neposredno povezan z zavarovalnico, to je podatek o darovalcu organov in tkiv. Vendar se bodo za zapis tega podatka zavarovanci odločali prostovoljno. Na kartici bo vidno napisano ime in priimek zavarovanca, datum rojstva, številka zavarovanja in ime izdajatelja, v čipu (elektronski obliki) pa bo zapisan naslov in spol zavarovanca, podatki o njegovem obveznem in prostovoljnem zavarovanju pri Zavodu in pri Adriaticu ter o veljavnosti teh zavarovanj. Poleg tega bo zapisan še podatek o izbranem zdravniku, pediatru, zobozdravniku in ginekologu.
(Nadaljevanje na 2. strani)

PRAZNIK HARMONIKE - Na 14. tradicionalni prireditvi Praznik harmonike na Ratežu, ki jo vsa leta organizira Turistično društvo Ratež, je prejšnjo nedeljo sodelovalo 42 harmonikarjev, od katerih se jih je 6 uvrstilo v polfinalno tekmovanje Za zlato harmoniko Ljubecne. Prvak Rateža za letošnje leto je postal Jernej Kolar, drugo mesto je strokovna žirija prisodila Juretu Cibru, tretje pa Dejanu Venetu. Nagrado občinstva je osvojil Gašper Mrak. (Foto: A. B.)

Moj si, ne glej čez plot!

To je preveč za posavske razmere, kar je rekel v Krškem eden od tistih, ki organizirajo prireditve za turiste. Rekel je namreč, da gostilničarji in turistični delavci v avstriji in Nemčiji sodelujejo med seboj. Avstrijski birt bo povedal poklicnemu kolegu v konkurenčnem podjetju z druge strani vasi, katere turistične agencije in nemara celo kateri znani gostje so tako slabi plačniki, da se jih je treba bati vzeti pod streho na dopust. Tako je rekel Krčan.

Ob tem, kar je ta dal za zgled, bi se lahko tolažili, da germanski svet ni zrasel v tako močno telo brez nevoščljivosti. Verjetno, zato v njem verjetno niso zmeraj tako zelo solidarni. A to je svet drugje. Kako pa turistično utriplje svet tukaj ob spodnjem toku Save, ki bi mu nekateri najraje rekli turistični raj? Ta svet ima toplice, vinsko turistične ceste, "cestni vlak", zidanice, reke in na njih brod, veliko vode, zato pa domala morje gostiln in gostilnic ter še mnoge zanimivosti. Izjeme med hotelirji ob spodnji Savi razmišljajo v zadnjem času, da bi v svojo lastno turistično ponudbo radi vključili vse, ki kaj privlačnega znajo in, delajo v teh krajih. Drugače pa se Posavje še zmeraj lahko vpraša: "Kako je pri nas turistu?" Res, kako je tukaj, če "moj" štirinajstodnevni gost ne sme izvedeti za veselico v sosednji vasi, da ja ne bi šel tja enkrat na pivo; če gosta gostinec pelje na izlet po vinski cesti, pa ga iz kombija spusti hulat samo tam, kjer ni konkurenčne zidanice, da slučajno ne bi pogledal vanjo. In podobno.

M. LUZAR

VREME
Jutri bo spremenljivo oblačno s krajevnimi padavinami, v soboto in nedeljo pa se bo vreme izboljšalo.

ZA STOLETnico ROJSTVA PRENOVILI ZBIRKO - Veliko dvorišče kostanjeviške cisterce že dolgo ni bilo tako polno obiskovalcev, kot je bilo v petek, 16. julija, zvečer, ko so tu slovesno odprli prenovljeno stalno zbirko grafik in slik, ki jih je veliki slovenski umetnik, dolenjski rojak Božidar Jakac leta 1974 podaril kostanjeviški galeriji. Slovesno otvoritev so pripravili na Jakčev rojstni dan in tako najlepše počastili stoletnico umetnikovega rojstva. Po govori direktorja galerije Bojana Božiča, krškega župana Francija Bogoviča, kustosinje Barbare Rupel in akademika Cirila Zlobca ter po koncertu Slovenskega okteta se je slavje nadaljevalo še pozno v noč. (Več o prenovljeni zbirki na kulturni strani.) Na sliki: Slavnostni govornik Ciril Zlobec je z lahko besedo osvetlil pomen Jakčeve ustvarjalnosti za slovensko kulturo. (Foto: M. Markelj)

Varnost doma med dopustom

Pravil, nastalih v čisti svetosti ali globoko v posvetnosti, ki bi izkoreninila na tem svetu krajo in kriminal, bržda še ni. Če so pravila, je premalo njihovih simpatizirjev. Zato se dandanašnji, ko si ljudje še vedno želijo ne le bližnjega žene pač pa tudi bližnjega blaga, še krade. Kraje so v vseh letnih časih, del leta, ki je najprimernejši za tovrstna dejanja, pa je nedvomno poletje, ko se dogaja pravcato preseljevanje narodov iz stalnih bivališč na počitnice. Ali vas skrbi, kakšni usodi prepuščate svoj ljubi v lastnem znoju zgrajeni domek, ko se namakate v valovih Jadrana ali kje južneje, skratka, ko greste na dopust? Ste med tistimi, ki bi si za varovanje doma omislili varnostnike, ali med tistimi, ki poprosijo sosedo in sorodnike, naj pogledajo, kako je pri vas doma? Ne razmišljate o morebitnih krajah in podobnih neljubih dogodkih, ki bi si jih v vaši hiši omislili med poletnimi počitnicami med vašo odsotnostjo nepovabljeni neznanci? Varovanju stanovanja, ko greste na dopust, smo namenili tokratno anketo. Glede na odgovore, smo pri nas še najmanj v skrbeh za stanovanje, če kdo iz družine ostane doma. Mirni smo tudi še, če na stanovanje ali hišo med našim dopustom popazijo sorodniki, sosedje in znanci. Za tatove in podobne primerke vemo, vendar pričakujemo, da si čisto vseh lumparij vendrale še ne upajo početi, niti ne v času dopustov.

SANDRA IVANOVIČ, študentka iz Krškega: "Mislim, da če imamo hišo, sploh kje na samem, je kar potrebno razmišljati v današnjih časih o tem, kako oz. kdo bi jo varoval, ko greš na dopust. V strnjem naselju je mogoče varneje kot na samem. Osebo se počutim varno, kot se pogovarjam s kolegi, oni tudi. Zaenkrat o varovanju hiše v času počitnic in dopustov tudi ne razmišljam, ker je nimam."

MARTINA JURMAN, natakarka iz Brežic: "Stanujemo v bloku. Tam je toliko stanovalcev, da bi opazili, če bi bilo kaj narobe. Za varovanje hiše pa najbrž ni odveč imeti videokamero ali pa se dogovoriti z varnostniki za občasen obisk. Po tem, kar lahko preberemo v časopisih, se mi zdi, da bo vedno manj varno."

VOJKA ALIF, zaposlena v administraciji pri Mercator - Dolenjska, doma v Sevnici: "V načelu že verjamem v poštenje ljudi, zato se niti nisem nikoli kaj dosti ubadala z mislimi o tem, kako imamo sami poskrbljeno za domačo varnost, ko nas ni doma ali pa ko smo v hiši. Nekateri nepridipravi se, kot lahko preberemo v časopisih, včasih res ne zaustavijo kar tako."

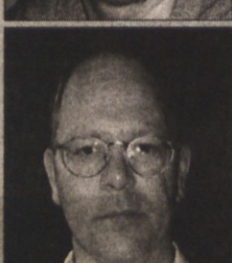
STANISLAV CEGLAR, delavec v TEM-u na Čatežu pri Veliki Loki, doma v Goljoku: "Doma imamo kmetijo in živino, zato si niti ne morem privoščiti, da ne bi bilo nobenega doma. Sicer pa imamo tudi dobre sode, to pa je na podeželju morda še bolj pomembno kot v mestih, kjer se sosedje dostikrat skoraj ne poznajo."

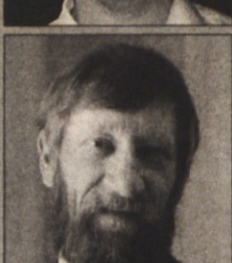
BOŽICA VESELIČ, šivilja z Vrhovcev pri Adlešičih: "Preden gremo na dopust, se dogovorimo s sorodniki, ki živijo v sosednji hiši, da popazijo na hišo, zalijejo rože, poberejo pošto iz nabiralnika. Tako morebitni prišleki s slabimi nameni ne opazijo, da nas ni doma. Poleg tega so hiše v vasi na kupu, tako da bi vaščani takoj opazili, če bi bilo kaj narobe. Na srečo doslej ni bilo problemov."

DRAGIČA RUKLIČ, trgovka iz Radovice: "Še nikoli nismo pustili hiše brez nadzora, ko smo odšli na dopust. Dogovorili smo se s sorodniki, da so poskrbeli za živali in vse ostalo. Slabo bi se počutili, če bi prišli z dopusta in ugotovili, da je tujec brskal po našem domu, četudi ne bi nič odnesel. Mislim, da sta hud pes in pozornost sorodnikov bolj učinkovita za varovanje hiše kot alarm."

JANEZ REGINA, natakarkar v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah: "Tudi če gremo na dopust, je pri nas vedno nekdo doma in s tem je najbolje poskrbljeno za varnost hiše. Sicer pa bi verjetno prosili sode, da popazijo nanjo, ali pa bi si nabavili varnostno napravo. Je že tako, da mora danes človek poskrbeti za svoje imetje, saj je vse več zmkavov, ki izrabijo vsako priložnost."

JOŽE LAMPE, vodja območne izpostave SLKD iz Ribnice: "Ko gredo ljudje na dopuste, bi morali stanovanje ali hišo pustiti v takšnem stanju, da bi bilo čim manj opazno, da jih ni doma. Glede alarmnih naprav se mi poraja vprašanje njihove učinkovitosti. V preprečevanju kraj pripisujem velik pomen sosedom, še večji pa vzgoji za vrednote, da bi imeli ljudje drugačen odnos do soljudi in tuje lastnine."

TANJA ZGONC, prodajalka iz Kočevja: "Pri hiši nas je več in na dopuste odhajamo tako, da skoraj vedno ostane kdo doma. Če je prazna, nanjo popazijo sosedje, v času njihove odsotnosti to mi storimo zanje. Tako je na vasi, v večjih krajih, kjer ljudje živijo drug mimo drugega in se celo sosedje ne poznajo med seboj, pa se morajo zavarovati z dobrimi ključavnicami in alarmnimi napravami!"

Tik pred uvedbo...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Z zdravstveno kartico, ki jo bo zavarovanec na samopostrežnem terminalu sam obnavljal in dopolnjeval podatke, bodo skrajšani in poenostavljeni administrativni postopki s potrjevanjem pri zavarovancih in delodajalcih, enostavnejša pa bo tudi identifikacija v ordinacijah. Po novem ne bo potrebno izkaznic oz. kartic potrjevati vsak mesec, ampak vsake tri mesece, upokojenci in otroci pa bodo svoje zdravstvene kartice potrjevali enkrat letno. Podatke bodo zavarovanci vpisovali na kartico preko samopostrežnega terminala, brali pa jih bodo lahko le pooblaščen zdravniki s pomočjo profesionalne kartice in posebnega čitalnika, s čimer so poskrbeli za varovanje podatkov. Samopostrežni terminali za potrjevanje podatkov bodo: v avli območne enote ZZZS v Novem mestu, v novomeškem zdravstvenem domu, v novomeški bolnišnici, na zdravstvenih postajah v Šentjerneju, Škocjanu, Straži in Žužemberku, v metliškem in črnomaljskem zdravstvenem domu ter na zdravstvenih postajah na Vinici in v Semiču.

Dobavitelji opreme so bili izbrani Gemplus s podizvajalcema Plasisom in Cetisom za dobavo obeh kartic in čitalnikov, Siemens za dobavo multimedijjskih samopostrežnih terminalov in telekomunikacijski server, za nemoteno delovanje terminalov pa se pogovarjajo s Telekomom. "Do sedaj smo se največ ukvarjali z bazami podatkov, saj morajo biti urejeni, ažurni in pravilni. Zavarovance pozivamo, da do sredine septembra javijo morebitne spremembe podatkov in med drugim dostavijo tudi potrdila o šolanju otrok, starejših od 18 let, sicer le-ti ne bodo imeli urejenega zavarovanja," je opozorila Jarčeva.

O uvedbi kartice bodo seznanjali preko medijev, s pomočjo zloženke, ki jo bodo ljudje lahko dobili v čakalnicah v zdravstvenih domovih in na enoti oz. izpostava v Zavoda, sicer pa bodo zloženko skupaj s kartico prejeli tudi na

• Projekt uvajanja kartice zdravstvenega zavarovanja bo stal okrog 2,9 milijarde tolarjev, kar pomeni nekaj manj kot 1500 tolarjev na zavarovanca.

dom, v avlah zdravstvenih domov bodo organizirali razstavo in predvajali film, odpri pa bodo tudi brezplačno telefonsko linijo za vprašanja zavarovanca.

J. DORNIŽ

Suzana Jarc

Šmarješki krajevni praznik

KS sta zaznamovala dva neuspela referenduma: proti občini in proti samoprispevku

ŠMARJETA - Minulo soboto so v Šmarjeti imeli krajevni praznik, ki so ga izbrali pred dvema letoma. Šmarjetno nedeljo so izbrali za svoj praznik v spomin na sv. Margarito, po kateri je Šmarjeta dobila ime. Šmarješka župnija, ki je postala samostojna v 14. stoletju, sodi med najstarejše župnije na Kranjskem. V počastitev praznika so pred družbenim domom pripravili krajski kulturni program, potem pa je sledila veselica, ki so jo organizirali tamkajšnji gasilci.

Praznovanja v Šmarjeti so se udeležili tudi številni gostje, med njimi tudi novomeški župan dr. Tone Stare. Predsednik šmarješke krajevne skupnosti Peter Selak je v svojem govoru povedal, da sta na razvoj Šmarjete v zadnjih dveh letih odločilno vplivala referenduma za samoprispevka in za samostojno občino, v obeh primerih so se krajanje odločili proti. Tako krajevna skupnost še naprej ostaja pod okriljem novomeške občine in brez zelo pomembnega lastnega vira - samoprispevka, ki bi jim omogočal večji in hitrejši razvoj.

Kljub temu je svet krajevne skupnosti pripravil obširen štiriletni program, kjer so si za glavni nalogi zadali vzdrževanje in posodobitev že

zgrajenih cest, teh imajo v krajevni skupnosti preko 60 km, in izgradnjo kanalizacijskega omrežja, ki je zelo zahtevna investicija. "Naš cilj je, da bi vsako leto zgradili kanalizacijo v eno naselje, trenutno zaključujemo gradnjo primarnega voda v Obrhu in delu Šmarjeških Toplic," je povedal Selak. Sodelujejo pa tudi pri pripravi dokumentacije za vodovod Koglo in pri izdelavi projektov za posodobitev republiške ceste Šmarješke Toplice-Družinska vas, pri ureditvi križišča in pločnikov v Šmarjeških Toplicah in pri gradnji obvoznice v Šmarjeti.

J. D.

ŠMARJEŠKI KRAJEVNI PRAZNIK - V kulturnem programu so nastopili MePZ Društva upokojencev iz Šmarjete (na fotografiji, za mikrofonom pa predsednik KS Šmarjete Peter Selak), mladi dekleti, ki sta predstavili kratko zgodovino Šmarjete, in novomeška folklorna skupina Kres. (Foto: J. D.)

MINISTER BERGAUER V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - Sredi prejšnjega tedna je bil na kratkem delovnem obisku v šentjernejski občini minister za promet in zveze Anton Bergauer s svojimi sodelavci. Oglel si je, kako poteka rekonstrukcija križišča in cest v Šentjerneju, ki jo sofinancira tudi država oz. Direkcija RS za ceste. Oglel si je še cesto Zameško do občinske meje, kjer prav tako poteka rekonstrukcija. S potekom del je bil zadovoljen. Po predvidevanjih naj bi bila rekonstrukcija križišča in cest v Šentjerneju končana do konca oktobra, v Zameškem pa naj bi bila cesta asfaltirana že v začetku avgusta. Zupan Franc Hudoklin in njegovi sodelavci so ga seznanili še z ostalimi potrebami urejanja cest in komunalne infrastrukture v občini in ga prosili še za nadaljnje sodelovanje.

SPOMINU NARODNE JUNAKINJE MAJDE ŠILC

NOVA GORA - Tu, v zaselku blizu Koroške vasi pod Gorjanci, so 17. julija dopoldne nekdanji borci iz 10. (ljubljske) brigade NOV, domačini ter člani borčevskih organizacij iz Podgrada in Novega mesta počastili spomin narodne junakinje Majde Šilc, ki je na tem kraju julija 1944 umrla zaradi eksplozije nemške granate iz okupiranega Novega mesta. O njeni življenjski ter partizanski poti so govorili Boris Gabrič, Dragica Pejanovič in Majdin brigadni soborec Bojan Belinger. Vsi so opisali zglede Majdinega junaštva v bojih z Nemci in domobranci, ki so poleti 1944 rinili iz Novega mesta proti Beli krajini, da bi uničili svobodno ozemlje. Komemoracije sta se udeležili tudi sestri in brat pokojne narodne junakinje, pred spomenik so položili cvetje in prapor, člani ZB pa so se poklonili njenemu spominu. Skupina učencev iz Podgrada pod vodstvom šolske upraviteljice Martine Kuzma je pripravila lep kulturni spored.

Tg.

Za lepši pogled

OKNA
TERMOTON

19-31

dodatni
POPUST

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., Škofja Loka
tel.: 064/61-30, fax: 064/634-261
E-mail: info@jelovica.si, http://www.jelovica.si

prodajna mesta:

NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel., fax: (068)323-444,
BREŽICE, Aškerčeva 1, tel., fax: (0608)62-926,
METLIKA, Cesta XV. brigade 9, tel., fax: (068)58-716
BAVEX Trebnje, tel., fax: (068)45-640
KERATRADE Zagorje ob Savi, tel., fax: (0601)64-465

Iščete nov vir energije za Vaš dom ali poslovni prostor?
Odločite se za sistem oskrbe z utekočinjenim naftnim plinom iz rezervoarja in mesečnim obračunom porabljene plina.

Vsem, ki se boste za naš sistem odločili do 30. 11. 1999, bomo do 31. 3. 2000 priznali 20% popusta na ceno porabljene plina. Natančnejše informacije dobite v Plinarni Maribor, d.d.

NE ZAMUDITE PRODAJNO NAGRADNE AKCIJE PLINSKIH PEČI!

Naj se ekologija prične pri Vas doma

Pogodbeni izvajalci Plinarne Maribor d.d.:
CENTRALVOD d.o.o., MARIBOR • CIMERMAN Janez s.p., MARKOVCI PRI PTUJU • DA-BO MONT, MARIBOR • ELBA d.o.o., ŠENTJUR • ELEKTRO LINASI, PODGORJE PRI SLOVENJ GRADCU • ENERGOCONSULTING d.o.o., MARIBOR • FERLINC d.o.o., MARIBOR • GIPO d.o.o., KOPER • GMAJNER Zvonko s.p., PRAGERSKO • GREGOR Franc s.p., MURSKA SOBOTA • HIP KO d.o.o., CIRKOVCE • INSTAL. HORVAT Ivan s.p., ČREŠNOVCI • INSTALACIJE MARTIN s.p., VELENJE • INSTALACIJE HAJTNIK, PAMEČE • INSTALATER PREVALJE d.d., PREVALJE • INSTALATERSTVO BELA, ZABOVCI • INSTALATERSTVO Kukovič Rado s.p., ZG. DUPELEK • JANŽKOVIČ Franc s.p., BOROVCI • KAPUN BRANKO s.p., STROČJA VAS • KOKOT Jože s.p., MOŠKANJCI • KOSTANJEVEC Tone s.p., MARIBOR • KOVAČ d.o.o., MORAVSKE TOPLICE • KRALJ Drago s.p., HOČE • KREVELZ Franc s.p., ŠOŠTANU • KRICEJ Jožef s.p., MIKLAVŽ NA DRAV. POLJU • MAJČEN Viktor s.p., MIKLAVŽ NA DRAV. POLJU • MASS-TERM d.o.o., MIKLAVŽ NA DRAV. POLJU • MAVŠAR M.R.F. d.o.o., MARIBOR • MB ZAKLJUČNA GRADBENA DELA s.p., MARIBOR • MONTING d.o.o., TURNIŠČE • PETEK Emil s.p., MALA NEDELJA • RE-ING s.p., MURSKA SOBOTA • SERVIS HALER Boris s.p., BIZELJSKO • SIMTO s.p., ZG. DUPELEK • STEN-COMMERCE d.o.o., ROGATEC • STROJNE INSTALACIJE Gobec Alojzij s.p., ROG. SLATINA • STROJNE INSTALACIJE HAUPTMAN s.p., LENART • TAMES d.o.o., PTUJ • TRGOVINA CEV-MONTAŽA, SLOVENJ GRAD • UNIPRIM d.o.o., MARIBOR • VOČOVNIK Leopold s.p., MISLINJA • WASTI d.o.o., SLADKI VRH

ZLSD ponuja Sloveniji tretjo pot

Ravnovesje med gospodarsko tekmovalnostjo in družbeno solidarnostjo, predvsem pa strpno in povezovalno delovanje - Na srečanju novomeške ZLSD tudi o svetniških sejinah

NOVO MESTO - "Sedanja politična praksa se je izčrpala. Prevladujoč liberalni koncept ni več sposoben organizirati novega razvojnega zagona, politično obnašanje pa se vse bolj omejuje na golo obrambo oblasti za vsako ceno," pravijo v Združeni listi socialnih demokratov, kjer za novo tisočletje ponujajo novo možnost - "tretjo pot". Gre za novo vzpostavljane ravnovesja med gospodarsko tekmovalnostjo in družbeno solidarnostjo, ki omogoča znanstveni in tehnološki napredek. Tretjo pot je na srečanju članic in članov novomeške občinske organizacije ZLSD prejšnji teden v Novem mestu predstavil dr. Igor Lukšič, član predsedstva ZLSD.

"Temeljna ocena naše stranke je, da bo po letu 2000 treba vpreči nove konje. Drnovšek, ki je individualist in samotar, je svoj model vladanja pripeljal do konca, saj ne dobi več novih ministrov, nahuje pa to dokazuje primer odstopa ministra Gabra," je poudaril dr. Lukšič. V ZLSD menijo, da takšna Slovenija, kot je danes, ni pripravljena za vstop v Evropo, ker je politično preveč razklana. Dr. Lukšič upa, da večinski volilni sistem, za katerega se je včasih zavzemal Janša, sedaj pa tudi Drnovšek, ne bo sprejel, ker bi to za Slovenijo pomenilo katastrofo. Večinski volilni sistem ima v Evropi samo Francija, pa še ta le delnega.

ZLSD po zgledu evropskih socialdemokratov ponuja novo -

tretjo pot, ki pa ne pomeni le programske osvežitve, ampak predvsem drugačno - bolj strpno in povezovalno politično obnašanje. Tretjo pot, kjer naj bi svojo možnost za delovanje in uresničevanje svojih idej in ciljev našli tudi mladi, so članice in člani v Novem mestu enotno podprli. Na potrebo po drugačnem delovanju njihove stranke tudi v občinskem prostoru je opozoril Boris Gabrič, ki je poudaril, da je povsod treba iskati zaveznitvo in ne konfliktov. Ustavil se je tudi pri visokih sejinah novomeških svetnikov, ki med ljudmi zelo negativno odmevajo. Gabrič je prepričan, da bi bile med ljudmi drugače sprejete, če bi jih določili vsaj po polletnem delovanju, ker bi dejansko pomenile nagrado za njihovo delo.

Marjan Somrak, ki je na srečanju predstavil delo svetniške skupine v novomeškem občinskem svetu, je dejal, da mora vsak svetnik delovati vsaj v dveh komisijah in več odborih, na mesec mora opraviti približno 40 ur. "Kot podžupan sem v maju naredil 120 ur,

• Na novo - tretjo pot v novo tisočletje bodo v novomeškem občinskem odboru ZLSD šli z novimi, mladimi in svežimi močmi - v občinski odbor so izvolili štiri nadomestne člane: Franca Pluta iz Zaloga, Marka Remsa in Jadranko Zupancič, oba iz Novega mesta, ter Igorja Perhaja z Rateža, ki je na omenjenem srečanju v razmišljanju o sedanjem in bodočem delovanju poudaril, da so najbolj pomembni cilji.

pa sem za to dobil le 80 tisočakov," je zaključil Somrak in dejal, da svojega mnenja o upravičenosti sejin ne namerava spremeniti, niti ne namerava o tem več polemizirati. Kljub temu ga je na negativen odziv ljudi opozoril tudi Franc Plut, ko je dejal, da nihče ni nikogar silil, da naj bo svetnik oz. podžupan. Opozoril pa je tudi, da ZLSD nima ugleda med ljudmi, predvsem pa da ni prepoznavna, ker se v javnosti pojavlja preveč medlo.

J. DORNIŽ

DUET K. TOMLJANOVIČ IN M. ZUPANA

NOVO MESTO - V skoraj polnem atriju kapiteljske proštije sta 13. julija zvečer pripravila kitaristka Klara Tomljanovič in flavtist Matej Zupan lep koncert v dvoje. Umetnika sta izbrala veliko krajših in daljših odlomkov iz del starih, a še vedno spoštovanih kompozitov, ki so pisali dela za kitaro in flavto. Izvajalca sta nastopila tudi v solističnih izvedbah, večer pa je potekal v znamenju uigranega dueta, ki do potankosti obvlada finese obeh instrumentov. Obiskovalci so ju toplo pozdravili, zlasti pa so bili navdušeni nad Klaro Tomljanovič, ki je začela glasbeno pot v šoli Marjana Kozine v Novem mestu.

T. GOŠNIK

ŠESTSTOLETNIKA TRGA ŽUŽEMBERK - Te dni so v žužemberškem gradu in pred njim potekale razne prireditve. Bogat program je privabil tisoče obiskovalcev, ki so si z zanimanjem ogledali na novo prebujeni grad in okolico. V soboto je na trgu potekalo tekmovanje za najmočnejšega Slovenca, novodobnega Martina Krpana (od koder je posnetek). Po dokaj izenačenem merjenju moči je zmagal Šalamun pred Kristofom in domačinom Novakom. V nedeljo zvečer je zbrano večtisočglavo množico pozdravil župan Franc Škufca, minister za evropske zadeve Igor Bavčar in direktor Uprave RS za kulturno dediščino Stanislav Mrvič. Po koncertu New Swing Quarteta je sledil še veličasten ognjemet, ki je zaključil največje suhokranjsko praznovanje v tem tisočletju. (Foto: S. Mirtič)

Končno razdelili občinsko premoženje

Dogovor o razdelitvi premoženja nekdanje občine Novo mesto med tri nove - Šentjerneju 115, Škocjanu 127 milijonov tolarjev - Na vrsti še ostale nove občine

NOVO MESTO - Po štirih letih bolj ko ne mučnih natezanj o razdelitvi premoženja nekdanje občine Novo mesto med tri nove - Mestno občino Novo mesto, občini Šentjerneju in Škocjanu - so se končno župani le dogovorili, kako za vse strani sprejemljivo, če že ne pravično, narediti to nesrečno delitveno bilanco. Ta dogovor je kot prvi sprejel novomeški občinski svet na zadnji seji. Kot kaže, tudi v ostalih dveh občinah pri sprejemu tega dogovora ne bo težav.

Gotovo s sprejemom dogovora ne bodo zadovoljni vsi, morda celo nihče, saj bi tisti, ki bodo dobili, radi več, tisti, ki bodo morali dati, pa bi želeli dati manj. Vsekakor je ta dogovor kompromis. "Vsak kompromis pa je zadnji kot vsiljena rešitev," je dejal svetnik Tone

Škerlj, ko se je na seji sveta zavzel za sprejem dogovora. Škerlj si je že v prejšnji sestavi občinskega sveta prizadeval, da bi opravili in sprejeli delitveno bilanco. Vendar so takrat to možnost tudi zaradi nerazumljivega trmoglavljenja takratnega novomeškega župana Koncele zapravili. Arbitražo, se pravi rešitev, ki bi jo sprejel nekdo tretji od zunaj, bi bila gotovo za vse še manj sprejemljiva.

Po sedanjem dogovoru delijo premoženje prejšnje novomeške občine, kakršno je bilo konec leta 1994. Tako bo vsaka občina postala lastnica nepremičnin in premičnin na svojem območju. Splošni delitveni ključ pa je število prebivalcev, ki so ga uporabili v primerih, ko premoženja ni mogoče deliti po drugih kriterijih. Tako bo novomeška občina šentjernejski do srede leta 2002 izplačala 115 milijonov tolarjev, škocjanski pa 127 milijonov tolarjev.

Predmet delitve so nepremičnine, premičnine, ustanoviteljske pravice, kapitalski deleži (premoženje javnih zavodov in javnih podjetij), denar, terjatve in dolgoročne finančne naložbe, na koncu tudi bremena, obveznosti za dolgoročne zadolžitve in nadaljevanje investicij. Vse to dogovor natančno določa.

S sprejemom tega dogovora bo vsaka od teh treh občin končno postala lastnica nepremičnin in premičnin na svojem območju in

se bo kot taka lahko tudi vknjižila. To "nelastništvo" je doslej občinam pa tudi občanom povzročalo precej težav, v kakšnih primerih pa je bilo tudi primeren "poligon za nagajanje".

Še za eno stvar je pomemben sprejem tega dogovora med tremi občinami: po enakem "šimlju" naj bi delili premoženje še med občinami, ki so bile na območju Mestne občine Novo mesto ustanovljene lani, se pravi (najnovejše) novomeške, žužemberške, topliške in mirnopoljske. Ta postopek pa naj bi bil končan septembra. Letos?! A. BARTELEJ

Suhokranjski drobiž

OBČINSKI PRAZNIK - Na zadnji seji občinskega sveta občine Žužemberk so svetniki razpravljali tudi o prazniku, ki naj bi ga občina v kratkem dobila. Razpravo so preložili na naslednjo sejo, padel pa je že predlog, da bi izbrali za občinski praznik 21. junij, prvi dan poletja.

TURISTIČNA TAKSA - Svetniki so sprejeli tudi odlok o turistični taksi. Kot prvi v Sloveniji bodo lahko turisti s turistično izkaznico deležni pol manjše turistične takse. Žal so ceste slabe, postajajo pa še slabše, še zlasti ob številnih prevoznih peska iz peskoloma na Kleku, ki po besedah nekaterih svetnikov ostaja odprta rana v prostoru še naprej.

POLOŽILI VENCE - Delegacija UŠAM Gorjanci, Trebnje in Novo mesto je v nedeljo, 11. julija, ob dnevu šoferjev in avtomehanikov položila vence pri spomeniku padlih na Cvibljah.

NOVI ODBOR - Prem kratkim so se sestali moške z Dvora in okolice ter izbrali nov gradbeni odbor, ki bo skrbel, da se bodo ruševine cerkve na Vinkovem Vrhu obnovile. S. M.

ZLSD ZA NOVO TISOČLETJE - O tretji poti je članom in članicam novomeške ZLSD spregovoril dr. Igor Lukšič. (Foto: J. D.)

RAZSTAVA PECIVA - Ob prireditvi Praznik harmonike na Ratežu zadnja leta pripravijo tudi razstavo peciva, ki ga spečejo prizadevne članice Turističnega društva Azaleja. Tudi zadnjo nedeljo so si številni obiskovalci z zanimanjem ogledali v rateškem gasilskem domu razstavljene domače dobrote. (Foto: A. B.)

TABOR PROSTOVOLJCEV Mladi so se počutili koristne

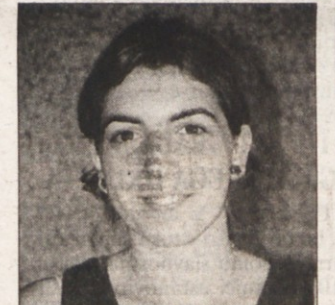
Za nekatere prva izkušnja s prostovoljnimi delom, za druge izkušnja več - Delo z otroki je bilo za vse prijetno

OTOČEC, PAHA - Novomeško društvo za razvijanje prostovoljnega dela, ki je edino takšno društvo v Sloveniji, želi popularizirati prostovoljno delo, še posebej med mladimi. Zato so organizirali že peti mednarodni tabor prostovoljcev, ki je bil tudi letos v Šmarjeti. Mladi so dopoldan delali kot prostovoljci s šmarješkimi in otočskimi osnovnošolci in čeprav vsi še niso delali z otroki, so bili nad njimi navdušeni, prav tako so jih toplo in z velikim zanimanjem sprejeli otroci. Za mnenje o taboru in prostovoljnem delu smo povprašali nekaj mladih prostovoljcev, ki so delali s skupino romskih otrok na Otočcu in s šolarji v lovskem domu na Pahi.

DINO ŠEMIČ, študent pra-

otroki. Povsem nova izkušnja je zame delo z Romi, ki imajo drugačen jezik in tudi kulturo. Lepo je, da smo se na taboru srečali mladi iz različnih držav, prisluhnili smo različnim izkušnjam s prostovoljnimi delom, predvsem pa navezali številna prijateljstva."

MARGARITA GUILAMA-

NY CUSCO, študentka socialnega dela iz Vilafrance de Pedres: "Tudi jaz sem prvič tukaj, še posebej pa mi je všeč delo z otroki, medtem ko doma že dalj časa delam kot prostovoljka pri Rdečem križu. Kot Španka se težje sporazumem z vrstniki, zaradi česar se morda bolj kot drugi počutim tujko, vendar mi je kljub temu tukaj zelo lepo. Poleg zanimivih in zvedavih otrok sem spoznala tudi vaše drugačne navade prehranjevanja."

NATAŠA DEŽAN, prof. raz-

rednega pouka iz Novega mesta: "Delo z otroki je moj poklic in med njimi se zelo dobro počutim. V okviru tabora že drugo leto vodim delavnico na Pahi, lani pa sem zanj pripravila tudi program. Kot prostovoljka sem začela delati, ko so k nam prišli bosanski begunci. Prostovoljno delo na taboru mladim omogoča, da nekomu nekaj dajo in da se počutijo koristne. Takšni tabori prav gotovo prispevajo k popularizaciji prostovoljnega dela."

J. D.

Ena gospa je rekla, da očitno živi v bogatem kraljestvu. Občina mati daje svojim osamosvojenim hčeram kraljevske dote.

4. FARMACEVTSKI TABOR V ŠMARJETI

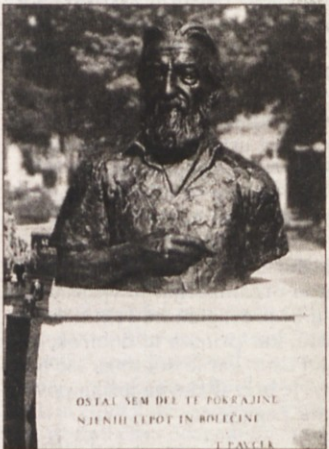
LJUBLJANA - Študentska sekcija slovenskega farmacevtskega društva organizira 4. farmacevtski tabor z mednarodno udeležbo, ki poteka v Šmarjeti od 18. do 24. julija. Udeležilo se ga je okrog 60 študentov farmacije iz Slovenije, Hrvaške, Anglije, Nemčije, Madžarske, Češke, Jugoslavije, Malte in Španije. Pripravili so več delavnic in predavanj o aktualnih temah s področja farmacevtske in medicinske stroke.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 9. do 15. julija so v novomeški porodnišnici rodile: Jureta, Martina Papež iz Mirne Peči - Tjaša, Lidija Jurkovič iz Brezja - Lavrona, Vera Rupar iz Škocjana - Tadejo, Jožica Petrih-Voglar iz Črnomlja - Žigo in Matica, Suzana Šetina iz Dolnih Lakovnic - Klemena, Irena Pečjak iz Dolenjskih Toplic - Spelo, Simona Zorko iz Podbočja - Gašperja, Melita Kajin iz Metlike - Jerneja, Mojca Šimpfel s Sel pri Zburah - Vanja in Mateja, Mojca Janežič iz Šentjerneja - Meliso, Anita Bara Višnikar iz Radeč - Kristjanih Toplic - Domna in Andreja Starič s Trebelnega - Nino.

IZ NOVEGA MESTA: Zvonka Košale, Zobčeva ulica 10, Novo mesto - Urbana.

Čestitamo!

JAKČEV SPOMENIK - Ob stoletnici rojstva slikarja in grafika Božidarja Jakca je njegova žena Tatjana dala na družinski grob Jakčevih na novomeškem ločenskem pokopališču postaviti spomenik z doprsnim kipom Božidarja Jakca, delo kiparja Stojana Batiča, in z vklesanim verzoma Toneta Pavčeka. Podstavek pa je izdelal novomeški kamnosek Marjan Lukšič. (Foto: J. Dornič)

Novo pokrivalo za metliški grad

V Belokranjskem muzeju nimajo ne dovolj denarja ne zaposlenih, da bi vzeli pod svoje okrilje še črnomaljsko muzejsko zbirko - Začetek obnove strehe in ostrejša metliškega gradu

METLIKA, ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki so na zadnji seji pred poletnimi počitnicami soglasno sprejeli poročilo o lanskem delu Belokranjskega muzeja, ki ima sedež v Metliki. Razprave skoraj ni bilo, direktorica Andreja Brancelj Bednaršek pa je na vprašanje svetnika Srečka Matkoviča o muzejski zbirki v Črnomlju razgrnila ne le svoj pogled na omenjeno zbirko, temveč spregovorila tudi o razmerah v muzeju.

Belokranjski muzej je pokrajinski muzej, ki varuje premočno naravno in kulturno dediščino, kot mu narekuje zakon. Problem pa je, da je 5 zaposlenih premalo. Primanjkuje jim zlasti strokovnega kadra, predvsem pa kustosov, zato trpi tako raziskovalno kot publicistično delo. Branceljeva je poudarila, da jim nihče ne oporeka, da naredijo premalo. Nasprotno, naredijo celo več kot marsikje, kjer imajo trikrat ali štirikrat več zaposlenih. "Ko so pričeli govoriti o črnomaljski muzejski zbirki, smo bili za, a s sedanjim kadrom Črnomaljcem ne moremo pomagati. Če večkrat smo ministrstvo za kulturo prosili za dodatne zaposlitve, a zaradi omejitev pri zaposlovanju nismo bili uslišani. Če se bomo kadrovske okrepili in bomo dobili tudi več denarja, bomo z veseljem sprejeli pod okrilje tudi črnomaljsko mestno zbirko. Res pa je, da je bila ta zbirka pripravljena precej na hitro, kar mi ni bilo všeč. Nima namreč smisla, da se razstavljeni eksponati ponavljajo na razdalji borih petnajstih kilometrov, saj bi lahko v Črnomlju razstavili marsikaj novega in na sodoben način," je menila direktorica.

Draščičani pričakujejo pomoč

Prispevki vaščanov za obnovo cerkve sv. Petra ne bodo zadostovali

DRAŠIČI - Zadnjih deset let vaščani Draščičev in Krmačine vzorno obnavljajo in vzdržujejo podružnično cerkev sv. Petra sredi vasi. Dela naj bi sicer potekala preko soseske zidanice, ker pa ta nima denarja, morajo vaščani za obnovo še posebej seči v žep. Od 60 družin v soseski jih je delavnih 50, od vsake hiše pa bodo za cerkev letos prispevali po 30 tisoč tolarjev ter priskočili na pomoč tudi s prostovoljnimi delom.

Delo pri sv. Petru vodi 8-članski gradbeni odbor. V zadnjem desetletju so temeljito obnovili fasado, kupili nove lestence, uredili električno zvonjenje in bitje ure. Lani so obnovili stopnišče na zvonik, njegovo notranjost in kor. "Letos pa smo pod strokovnim nadzorom prepletkali notranjščino cerkve, obnovili ornamentiko in očistile freske. Do martinovega, ko imamo krajevni praznik, nameravamo postaviti še nove klopi. Vendar denar, ki ga bodo prispevali vaščani, za vse letošnje naložbe, ki bodo veljale okrog 4 milijone tolarjev, ne bo zadostoval. Zato pričakujemo, da nam bodo priskočili na pomoč tudi rojaki, ki živijo drugod, simpatizerji soseske in vsi, ki so kakor koli povezani z Drašiči. Cerkev, ki je bila zgrajena leta 1773, bo potem, ko bomo zaključili z načrtovanimi deli, vasi zares v ponos," je povedal Jože Stariha, ki je poleg Martina Simoniča ključar drašičke cerkve.

M. B.-J.

Jože Stariha

vo za kulturo, a v muzeju pravijo, da ne bodo odnehali. Za to imajo predvsem dva razloga: v Beli krajini takšno zbirko potrebujejo, v Vinici pa je vedno več obiskovalcev, ki bi si jo lahko ogledalo.

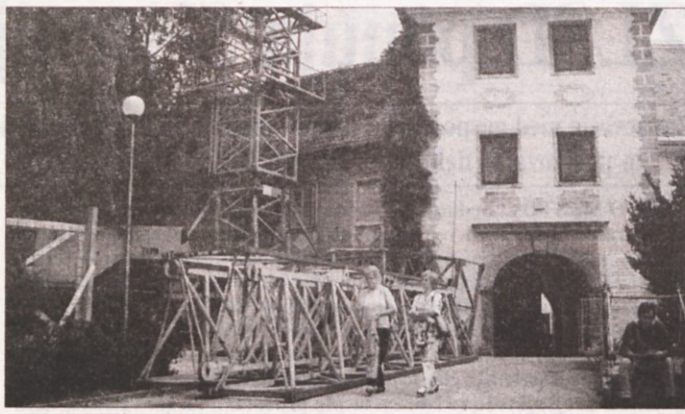
V Belokranjskem muzeju so prepričani, da bi bilo njihovo delo gotovo še bolj opazno, če bi se kadrovske okrepili. Vendar pa je še kako pomembno, da je kolektiv složen, da se skupaj lotijo večjih akcij ter veliko del opravijo ljubiteljsko, neplačano. Velikokrat jim priskočijo na pomoč požrtvovalni člani Belokranjskega muzejskega društva, kar je v Sloveniji bolj izjema kot pravilo.

Samo lani jih je bilo več kot 8.000. Sicer pa zaposleni v Belokranjskem muzeju pri svojem delu porabijo veliko časa za vzdrževanje starega gradu, v katerem domujejo. Tako so pretekli teden pričeli s pripravljalnimi deli za obnovo strehe in ostrejša, te dni pa so začeli odkrivati streho ter odstranjevati podstrešje in strop v 1. nadstropju gradu. Pogodbeno vrednost naložbe je 112 milijonov tolarjev, investitorja pa sta ministrstvo za kulturo in občina Metlika.

M. BEZEK-JAKŠE

NAVLAKA ALI SPOMENIK? - Nedaleč od semiškega pokopališča pri sv. Duhu (na fotografiji v ozadju) že precej časa stoji avto oz. tisto, kar je ostalo od njega, ko je nekdo pritalkil vžgalico. Močno ga je sicer že prerasla trava, vendar ga ne bo mogla nikoli povsem zakriti. Zato ne preostane drugega, kot da ga nekdo odpelje. A tega očitno ni pripravljen storiti nihče, niti tisti, ki je avto zažgal, razen če si Semičani te navlake niso zamislili kot nekakšen ekološki spomenik, saj nedaleč stran vodi tudi semiška kraška učna pot. (Foto: M. B.-J.)

GRADBIŠČE - Pred Belokranjskim muzejem v Metliki od preteklega tedna stoji veliko dvigalo s kar 50 metrov dolgo roko, ki bo pomemben pripomoček pri obnovi gradu. Obnavljali ga bodo postopoma, načrtujejo pa, da bodo z deli zaključili v štirih mesecih. Grajska streha meri kar 3.000 kv. metrov, podstrešja pa je za polovico manj. Prav zaradi obnove stropa v 1. nadstropju pa so v muzeju podrl stalne razstave v 15 sobah ter preselili arhiv, knjižnico, del depojev in pisarne. (Foto: M. B.-J.)

KONCERT OB SVEČAH - Pretekli četrtek je na metliških poletnih kulturnih prireditvah "Pridi zvečer na grad" pod taktirko Lojzeta Kranjčana nastopil Big band RTV Slovenije. Gost je bil Oto Pestner, številni poslušalci pa so glasbenikom tokrat za spremembo prisluhnili na Mestnem trgu pred farno cerkvijo. Koncert je bil v okviru projekta Imago Sloveniae-Podoba Slovenija, katerega glavni namen je oživljanje slovenskih starih mestnih jeder in gradov. Temu primerno je bil tudi Mestni trg osvetljen s svečami, kar je dajalo kvalitetnemu koncertu še poseben čar. (Foto: M. B.-J.)

ITALJANI V METLIKI - Pretekli teden so bile na metliškem kulturnem poletju kar štiri prireditve. Letos je med gosti veliko tujih izvajalcev, mednje pa sodi tudi italijanska skupina Zuf de žur, ki je prišla iz krajev tik ob slovenski meji. Glasbeniki igrajo in pejejo predvsem ljudsko glasbo, značilno za kraje na Goriškem. Na poseben način pa želijo izkoristiti bogostvo številnih kultur, ki so se mešale prav na tistem prostoru. (Foto: M. B.-J.)

KANADSKI FOLKLORISTI IN LUTKE

METLIKA - V okviru metliških mednarodnih poletnih kulturnih prireditev "Pridi zvečer na grad" bo v petek, 23. julija, ob 21. uri na Pungartu gostovala folklorna skupina Nagelj iz kanadskega Toronta, ki je bila ustanovljena pred 40 leti. V nedeljo, 25. julija, pa bo ob 9. uri v kulturnem domu lutkovna predstava. Lutkovno gledališče Fru-fru bo predstavilo svojo verzijo znane Rdeče kapiče, ki bo zanimala tudi za starše.

110 LET GRADŠKEGA GASILSKEGA DRUŠTVA

GRADAC - V soboto, 24. julija, bo ob 20. uri v tukajšnjem kulturnem domu slavnostna seja ob 110. obletnici ustanovitve Gasilskega društva Gradac. Ob tej priložnosti bodo zaslužnim v gasilstvu podelili tudi priznanja in odlikovanja. V nedeljo, 25. julija, pa bo šla ob 17. uri skozi Gradac gasilska parada do gasilskega doma, kjer bo proslava in prevoz gasilskega vozila.

ŽE ZBIRAJO PRIJAVE ZA MISS KOLPE-KUPE

VINICA - V soboto, 14. avgusta, bo v kampu v Vinici tradicionalno srečanje ljudi, ki živijo ob Kolpi. Na prireditvi bodo izbirali tudi miss Kolpe-Kupe, zato organizatorji vabijo dekleta z obeh bregov reke, da se najpozneje do 10. avgusta prijavijo na novomeškem radiu Krka ali na mob. 041-760-740.

Z regionalnim vodovodom zamujajo

Ponekod v semiški občini nimajo niti vodovoda, kaj šele kanalizacijo - 2,5 milijona tolarjev za vranoviški pločnik - Cevi za belokranjski vodovod že čakajo

SEMIČ - V Semiču so za letošnje leto pripravili vrsto naložb na komunalnem področju, ki pa predstavljajo za majhno občino, kakršna je semiška, kar precejšen zalogaj. Vendar pa je župan Janko Bukovec prepričan, da bodo načrt uresničili, nekatere projekte pa so v prvem polletju že zaključili. Vendar pa je opozoril, da bodo letos dobili v občinski proračun za 30 odst. ali 80 milijonov tolarjev manj denarja kot lani. Težave so tudi, ker naj bi država za naložbe prispevala polovico denarja, a ne da nikoli več kot 30 odst.

Sredi preteklega meseca so odprli vodovod od Črešnjevca skozi Cerovec na Krvavčji Vrh. Vrednost gradbenih del je bila 53,5 milijona tolarjev, za plačilo pa je ostalo še 32 milijonov tolarjev. Sedaj pripravljajo projekte za vodovod v Rožni Dol, na Staro Goro in Omoto. Prav tako bi mo-

rali že začeti z gradnjo belokranjskega regionalnega vodovoda, a zaradi nekaterih zapletov že precej zamujajo. Material za cevovod od Blatnika do Semiča je že nabavljen, gradbena dela pa naj bi se po zadnjih informacijah pričela letošnjega septembra, veljala pa bodo 78 milijonov tolarjev.

V tem letu nadaljujejo tudi z drugim delom sanacije semiške čistilne naprave, ki bo veljala 13 milijonov tolarjev, medtem ko so prvi del zaključili lani. Prav tako bodo še letos pričeli z gradnjo kanalizacije v stanovanjskem naselju zazidalnega načrta Semič 1. Semiška občina pa bo morala prispevati tudi poltretji milijon tolarjev za gradnjo pločnika v Vranovičih in sicer kot odškodnino za uporabo deponije komunalnih odpadkov pri Vranovičih. Ta naložba je v pripravi, z gradbenimi deli pa naj bi pričeli v letošnjem septembru. M. B.-J.

Dobiček ali dobrobit za vse?

Na Zavodu za izobraževanje in kulturo presenečeni nad predlogom, naj bi se preoblikovali v profitno organizacijo - Dobiček prinaša le ena od štirih enot - 10 odst. za delovno uspešnost

ČRNOMELJ - Tukajšnji Zavod za izobraževanje in kulturo (Zik) s svojimi štirimi enotami (kino, kulturni dom, knjižnica in Ljudska univerza) pridobi skoraj 70 odst. prihodkov na trgu. Zato je na občinski svet naslovil predlog za povečanje denarja za plačilo delovne uspešnosti. Ta naj bi predstavljala 13 odst. skupne mase plač delavcev zavoda, vendar s tem ne bi bremenili proračuna, saj bi denar zagotavljali iz prihodkov, ki jih zavod ustvari s prodajo storitev na trgu.

Odbor za družbene dejavnosti pa je na osnovi izračunov, ki so jih naredili na občinski upravi, svetnikom predlagal, da za delovno uspešnost v Ziku namenijo le 10 odst. od mesečne mase za plače.

To so v Ziku očitno sprejeli z razumevanjem, ne pa tudi predloga odbora o proučitvi možnosti, da se Zik organizira v profitno organizacijo. Milan Krajnc je na zadnji seji sveta ta predlog utemeljil s tem, da Zik povečuje delež prodaje na trgu, po njegovem pa naj bi javni zavod opravljal dela, zaradi katerih ga je nekdo ustanovil in le izjemoma in v manjšem obsegu tudi pridobitno dejavnost. Zato so na odboru razmišljali, da bi zavod organizirali na drugačen način. Pohvalil je sicer, da je delo Zika vedno bolj opazno, niso pa

se strinjali s tem, da postaja vse bolj profitna organizacija.

Direktorica Žika Nada Žagar pa je bila presenečena nad tem predlogom. Vprašanje je tudi, če bi bilo to vsaj za sedaj mogoče narediti, saj čaka na sprejem kar nekaj zakonov o njihovem delu. Poleg tega od štirih Zikovih enot dobiček prinaša le Ljudska univerza, medtem ko se tržni delež zadnjih pet ali šest let ne povečuje. Po besedah Žagarjeve je tako velik tudi zato, ker občina Črnomelj kot ustanoviteljica ne izpolnjuje vsega, kar je zapisano. "Občina ima vse pravice odločati o statusu Zika, najbrž pa ji je veliko do tega, da se bo s svojo javno službo razširil. A če bi bil Zik profitna organizacija, je vprašanje, kaj bi prevagalo na tehtnici: ali tisto, kar prinaša le dobiček, ali tudi tisto, kar je dobro za vse ljudi," je brez dlake na jeziku povedala Žagarjeva.

M. B.-J.

PLANINCI IŠČEJO POKROVITELJE

MIRNA GORA - Vsa tri belokranjska planinska društva pripravljajo ob 70-letnici planinskega doma na Mirni gori velik shod planincev ne le iz Slovenije, ampak tudi izven njenih meja. Do slovesnosti, ki bo 22. avgusta, nameravajo urediti okolico doma, s pomočjo pokroviteljev, ki pa jih še iščejo, pa tudi notranjost. Vsak izmed sponzorjev naj bi namreč obnovil eno izmed sob.

HARFISTKA NA "POLETJU V ČRNOMLJU"

ČRNOMELJ - V petek, 23. julija, bo ob 21. uri v tukajšnjem pastoralnem centru v okviru kulturnih prireditev "Poletje v Črnomlju" nastopila harfistka Pavla Uršič-Kunej. Dolež je nastopila na več kot 700 koncertih, kar 26 skladatelj je pa je napisalo skladbe posebej zanjo.

Črnomaljski drobir

MALO MEŠANO - V Metliki so se razne polemike o tem, kako je Nikola Ladika vodil sobotno prireditev ob 130. obletnici Gasilskega društva Metlika. Nekateri so prepričani, da je bilo preveč hrvaških besed, drugi spet, da je bil sporen le kakšen naglas. A so Semičani na sobotni Semiški oheci tolažili Metličane, da se nimajo kaj razburjati, saj je tudi njihovo prireditev vodil možakar, ki je govoril v semiščini z metliškim naglasom. V Ziljah v črnomaljski občini pa je na nedeljski perarčiji voditelj govoril v čisti semiščini. Na srečo je vsaj metliška Mestna godba, ki je igrala na nedeljski proslavi ob 105. obletnici Gasilskega društva Semič, igrala brez naglase.

STROJI - Na Ivanju v Dragatušu so na tekmovalju kmečkih žensk v ruženju koruze možje ugotovili, da bodo lahko dali od doma stroje za ruženje koruze. Tako spretne so bile namreč roke njihovih žena. Na ziljski perarčiji pa so spoznali, da bodo šli lahko kmalu od doma tudi pražni stroji. Sreča, da se vsaj za zdaj še niso pripravljene odpovedati tudi ženam.

GORE - Valentina Šavor je s šestimi meseci starosti postala najmlajša članica črnomaljskega Planinskega društva. Vendar pa hodita z njo v gore le mamica in sestra, medtem ko oče vztrajno ostaja v dolini. Pravi, da se bo odpravil v gore, ko bodo po njih zgradili nekoliko boljše ceste.

Semiške tropine

OTROCI - Semičani so se že lani razburjali, ker so pari, ki so se prišli poročiti na Semiško oheci, pripeljali s seboj kopicco otrok. Trdili so, da to ni v skladu s stariimi običaji, po katerih se sicer poročajo na prireditvi. A njihovo razburjanje očitno ni prav nič pomagalo, saj so imeli letos štiri pari štiri otroke. V povprečju vsak par po enega, v resnici pa dva mladoporočca po dva otroka, dva pa še nobenega.

AVTOMOBILI - Marsikdo pa se je letos spraševal tudi, v kakšni povezavi so bili s starimi ljudskimi običaji najnovejši avtomobili, ki jih je trgovec z avti razstavjal na prireditvenem prostoru. Je že res, da je denar sveta vladar, a res, da je denar raje videli obiskovalci, ki bi tam raje videli na primer zapravljivčke, bi bili srečni, če tokrat denar ne bi bil vladar Semiške oheci.

ŽUPNIK - Semiški župnik Janko Štampar menda prihodnje leto odhaja iz semiške fare. Pa je Blaž Kočevar, ki je vodil slovesnost ob 105. obletnici Gasilskega društva Semič, javno povabil starotroškega župnika Jožeta Pavlakoviča, da bi se vrnil v Semič, kjer je nekdanje župnik. Na zadnje jim je blagoslovil tudi nov gasilski avto, Semičani pa ne dvomijo, da ne zna zgolj žegnati, ampak da bi znal tudi rokovati z močnim curkom iz gasilske cevi. Župnik Pavlakovič je namreč poznan kot član številnih gasilskih društev.

ZGODOVINA SE PONAVLJA - Potem ko so v prvih šestih mesecih obstoja nove občine Kostel kostelski svetniki sprejeli statut občine, poslovniki o delu sveta, imenovali vse potrebne odbore in komisije, določili grb, zastavo in 24. junij za občinski praznik ter sprejeli zaključni račun občine Kočevje in nazadnje še prvi proračun občine Kostel, so po besedah župana Valentina Južniča storili vse potrebno, da bi lahko samostojno poslovali. Zato je sedaj na vrsti kočevska občina, da opravi še preostalo, da se bodo lahko tudi uradno dokončno ločili. Zanimivo ob tem pa je, kot so ugotavljali v Kočevju že ob prvi delitveni bilanci z novimi občinami Osilnico, Loškim Potokom in Dobrepoljem, da je za manjše občine samoumevno, da bodo predloge za delitev premoženja pripravile večje občine. Zgodovina se torej ponavlja, kar pa ob dejstvu, da so v kostelski občini, ki šteje vsega le okoli 700 prebivalcev, ob sicer neprofesionalnem županu tudi imenovali že podžupana, ne bi bilo ravno nujno potrebno!

TUDI "ZA VSE" NI ZA VSE - Poletni večeri na mestni ploščadi, ki so namenjeni vsem občanom Kočevja, kljub izboru izvajalcev, ki naj bi v celoti gledano zadovoljili okuse in želje vseh, niso za vse. Privrženci četrtkovih prireditev, ki jih je menda iz četrtka v četrtek več, so mnenja, da prireditve prinašajo za vsakega nekaj, nasprotniki pa v nujenju možnosti za združevanje ljudi ob četrtkih zvečer ob takšni ali drugačni kulturni prireditvi vidijo le nekoristno zapravljanje občinskega denarja. Če kaj, tem "Poletni večeri na mestni ploščadi" prinašajo le gnev!

Ribniški zobotrebc

PREDNOSTI SEDEŽA - Ribniški načrti se počasi uresničujejo. Ustanovitev podjetniškega centra, ki bo deloval za območje občin Ribnica, Loški Potok, Sodražica, Velike Lašče in Dobrepolje, je le še stvar formalne ureditve zadev. Prav tako pa bo verjetno počasi postala samo še formalna zadeva tudi registracija sedeža zaenkrat še začasnega združenja, ki so ga v začetku tega meseca ustanovili v Cerknem v okviru pričetka izvajanja II. faze projekta Po poteh dediščine - Korenine slovenske identitete. Združenje bo v III. fazi, ki se bo pričela že prihodnje leto, samostojno skrbelo za dolgoročni razvoj projekta. Če bo sedež združenja v Ribnici, bo to za Ribnico pomenilo najmanj dve novi delovni mesti, stekanje denarja v Ribnico in doživljenjsko uravnavanje in nadzorovanje uresničevanja projekta na območju vseh 14 občin, ki so vključene v projekt iz Ribnice.

DOBER KONEC - Prireditve v okviru Ribniškega poletnega festivala so bile v celoti gledano vrtis popravil dober konec. Po mnenju župana Jožeta Tankja je bil sobotni nastop mednarodnega pevskega zbora Vox Europae krona prireditve, zadovoljiv pa je bil tudi obisk. "Dober konec - vse dobro" zaradi tega sicer še ne morejo reči, je pa dovolj vzpodbudno, da bodo Ribniški poletni festival še organizirali. Če bodo dovolj vztrajni, se bodo ljudje nanj navadili in ga bodo tako kot pred dvajsetimi leti ponovno sprejeli za svojega - če ne bo ob sicer pestri kulturni ponudbi v Ribnici vse skupaj le potratno vloženi denar v obuditev sanj, ki jih ni možno obuditi!

OD FARE DO DOLA Z BAKLAMI

KOSTEL - Prvi turistični obkoljski nočni pohod z baklami je v soboto pripravilo Turistično-športno društvo Kostel v sodelovanju s Planinskim društvom Kočevje. Pohodna pot je potekala skozi zanimive kraje oziroma mimo njih. Omenimo naj le nasele žaga, Kobilno jamo (ime je dobila, ker je pred sto in več leti nekemu "švercarju" padla vanjo kobilica in se ubila) in Bilpo, ki je znana po jamah s prazgodovinskim najdbišči, ponovnim izviru kočevske Rinze, ki pride tja ven kot potoček Bilpa; posebno pa je znana po pripovedki o vranju, ki je iz ene izmed bilparskih kolpe, kjer je vse polomil, zato imata tam, na Hrvaškem, dve naselji ime Gornja in Dolnja Lamanja Draga.

Slovesnost v letu pred 45. obletnico

ZŠAM Kočevje je proslavitev častitljive obletnice pomaknilo v leto zlatega jubileja Avto Kočevja in Gozdarstva Grča - Podelili plakete ZZŠAM Slovenije in ZŠAM Kočevje

KOČEVJE - V soboto popoldan je na mestni ploščadi v Kočevju potekala slovesnost v počastitev 44. obletnice Združenja šoferjev in avtomehanikov Kočevje. Kot je povedal predsednik Anton Vučko, so proslavitev jubileja združili s počastitvijo dneva šoferjev in avtomehanikov Slovenije ter 50. obletnico delovanja soustanoviteljev združenja, podjetij Avto Kočevje in Gozdarstva Grča.

Slovesnost se je pričela s povorko po Ljubljanski cesti od pošte do mestne ploščadi. V njej so poleg članov ZŠAM iz Kočevja, sedanjih krajev in s kočevsko pobratene ZŠAM Kranj sodelovala tudi gospodarska motorna vozila podjetij in samostojnih avtoprevoznikov iz Kočevja ter pihalna godba in mažorete. Po pozdravnem nagovoru predsednika ZŠAM Kočevje Antona Vučka sta zbrane na mestni ploščadi nagovorila kočevski župan Janko Veber in predsednik Zveze ZŠAM Slovenije Janez Dolenc. Veber je poudaril velik pomen, ki ga ima ZŠAM predvsem zaradi svojega dela z mladimi na področju vzgoje

in varnosti v cestnem prometu ter opisal prizadevanja občine za izboljšanje prometne varnosti. Dolenc pa je spregovoril o organizaciji ZŠAM, Avto Kočevju in njegovih ponovni vrnitvi med uspešna podjetja ter o težavah v prevozništvu v Sloveniji.

Ob zaključku uradnega dela, ki mu je sledilo družabno srečanje na Kmečkem trgu, so podelili plakete in priznanja ZZŠAM Slovenije in ZŠAM Kočevje. Plakete z zlatim vencem ZZŠAM Slovenije sta prejeli podjetji Avto Kočevje in Gozdarstvo Grča-obrat Transport gradnje, plakete vzorni voznik pa člani ZŠAM Kočevje: Alojz Krnc, Edvard Ličen in Milan

Trošt iz Avto Kočevja, Anton Rogole iz Gozdarstva Grča in samostojna podjetnika Ivan Draškovič ml. in Cveto Marinč. Plakete ZŠAM Kočevje so prejeli: Avto Kočevje, Gozdarstvo Grča-obrat Transport gradnje, občinski svet za preventivo, vzgojo in varnost v cestnem podjetju, Zveza ZŠAM Slovenije, AMD Kočevje in radio Univox, hotel Valentin pa je prejel pismo priznanje.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Vox Europae v Ribnici

Zaključili Ribniški poletni festival

RIBNICA - Po nastopu na Ptuj in v Murski Soboti v petek, je mednarodni pevski zbor Vox Europae v soboto zvečer nastopil v cerkvi Sv. Štefana v Ribnici. 30 pevcev v narodnih nošah evropskih držav, iz katerih prihajajo, je v uri in pol trajajočem koncertu pod vodstvom dirigentov Roba Vermeulena iz Nizozemske in Marka Vatovca iz Slovenije odpele 22 pesmi, med katerimi je bilo tudi 6 pesmi slovenskih avtorjev oziroma slovenskih narodnih pesmi. Zbor sicer sestavlja 40 pevcev iz 22 evropskih držav, med 10 člani zbora iz Slovenije pa je tudi domačinka iz Ribnice Marjana Benčina.

Po vsakoletnem gostovanju v eni izmed evropskih držav so imeli letos prvič v 17-ih letih obstoja zbora koncertno turnejo po Sloveniji. V okviru te so na povabilo ribniške izpostave Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti nastopili tudi v Ribnici, turnejo pa so zaključili v ponedeljek s koncertom v atriju nadškofijskega ordinariata v Ljubljani. Z njihovim nastopom pred okoli 180 zbranimi v ribniški cerkvi pa so v Ribnici zaključili po več kot 20 letih letos ponovno obujen Ribniški poletni festival.

M. L.-S.

MODERNIZACIJA CESTE V OSILNICI

OSILNICA - Regionalna javna cest III. reda Petrinja - Kuželj - Mirtovci-Osilnica-hrvaška meja zaradi ozkosti cestišča ni primeren za vožnjo vseh motornih vozil. Prebivalci zgornjega dela Kolpske doline, pa tudi občina Osilnica, si že od leta 1995 prizadevajo dobiti boljše cestno povezavo. Pričakujejo, da se jim bo ta želja tudi uresničila, ker so se začele pripravice za modernizacijo te regionalne ceste. Naročnik del je ministrstvo za promet in zveze, Direkcija RS za ceste v Ljubljani, ki ocenjuje, da bodo dela stala okoli 196 milijonov tolarjev. Cesta je pomembna, saj bo skrajšala cestno povezavo v Osilniško dolino. Investitor pričakuje, da bodo dela končana v čim krajšem času. Treba je omeniti, da so prebivalci te doline do druge svetovne vojne hodili peš v Kočevje, ki je bilo sedež okraja in sodišča.

V. DRAGOŠ

PROSTOVOLJCI UREJAJO KOSTEL - Vitra, center za uravnotežen razvoj iz Cerknice, izvaja v petnajstih občinah od Vrhnike do Osilnice prostovoljne mednarodne delovne taborne. Prvi izmed treh letošnjih se je v sodelovanju z občino in turistično-športnim društvom začel v občini Kostel. Na njem bo do 24. julija deset prostovoljcev iz Slovenije in Češke urejali okolico tamkajšnjega gradu. Sanirali bodo nekaj vodnih izvirov, z domačini očistili območje slapa Nežica in obsekali grajsko gozdno pot ter prebelili gozdarsko kočjo, kjer prebivajo. (Foto: Milan Glavonjič)

Četrtkovi večeri drugačni

Še vse do konca avgusta - Za vsakogar nekaj

KOČEVJE - V želji, da bi občanom Kočevja v poletnih mesecih omogočili preživeti en večer v tednu drugače kot ostale, so Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, občina Kočevje, radio Univox in Center za promocijo in razvoj turizma pripravili projekt "Poletni večeri na mestni ploščadi". Danes, ko bo nastopila primorska etno skupina Osm hoa, bo na vrsti že četrti takšen večer, sledilo pa jih bo še pet.

"Poletje je čas počitnic in dopustov, vendar pa se prav poleti v Kočevju najmanj dogaja. Namen projekta je popestriti to mirno stanje in ljudem ponuditi možnost, da preživijo prijeten večer ob kulturnem programu," pravi Ivica Kaplan, ki je na kočevski občini zadolžena za kulturo. Ker se ob vikendih ljudje podajajo na izlete, piknike, morje ali drugam in da bi se hkrati izognili podvajanju z morebitnimi drugimi prireditvami, ki so najpogosteje ob petkih in sobotah, so za "poletne večere" določili četrte, za začetek "večera" pa 20. uro.

Prvi četrtek v juliju, ko je župan Janko Veber otvoril "Poletne večere na mestni ploščadi", je nastopil kočevski pihalni orkester, na drugem večeru se je predstavil moški pevski zbor Svoboda, prejšnji četrtek pa je zbrane na mestni ploščadi zabavala pevka Mia Žni-

Ivica Kaplan

darič. "Izbor izvajalcev smo prilagodili različnim okusom, saj želimo, da bi na naših prireditvah vsakdo našel kaj zase," pravi Kaplanova. Danes bodo prišli na svoj račun ljubitelji etno glasbe, do vključno zadnjega četrtka v avgustu, ko se bodo "poletni večeri" zaključili, pa bodo nastopili še: Lado Leskovar, Andraž Hribar s skupino Soulata, saksofonist Tadej Tomšič z gosti, tamburaška skupina Dupljak, čarodej Miran Čanak, kočevske mažorete, plesalci plesnega kluba Kočevje ter skupina No way.

M. L.-S.

Občani po svoje, Komunala po odloku

Odlok je star že več kot dve leti

LOŠKI POTOK - Poročali smo že, da po vaseh potekajo razprave o novem načinu odvzema smeti v zaprtih zabojnikih, ki bi jih praznil za to prirrejen tovrnjak s stiskalnic. Menda se je večina vasi v občini odločila za ta predlog Komunale iz Ribnice. Očitno pa vašanom Retij, to je največje naselje v občini, način ni bil ravno povšeči in so se ogreli vsak za svoj zabojnik.

Zato so pretekli teden v Retjah ponovno sestankovali. Prisoten je bil direktor Komunale Jože Zakrajšek, župan in nekateri iz občine, ki so zadržani za reševanje tovrstne problematike.

Jože Zakrajšek je pojasnil, da je ta način pobiranja namenjen zmanjševanju prostornine smeti, samega odloka pa ni moč spreminjati in edini namen tovrstnih razprav je določitev odzernih mest. Tako je prisotne spomnil na odlok, ki je bil sprejet že 14.2.1997. leta. Pokazalo pa se je, da ga občani niso brali, ali pa so preprosto pozabili nanj, hkrati pa so se spraševali, čemu sestanki zdaj in ne pred tem, ko je zadevo sprejmal občinski svet.

Gotovo pa je eno. Gre za zmanjševanje stroškov oz. manj odvozov velikih zabojnikov, ki so često napolnjeni z materialom, ki bi spadal kam drugam ali bi se mora-

lo kako drugače uničiti. Tudi odlagalnišče v Mali Gori postaja vse bolj napolnjeno in pravkar poteka velika investicija, ki bo vredna 100 milijonov in naj bi bila gotova v treh letih. Gre za položitev nepropustne folije, čistilne naprave in odplinjevanja. Tako naj bi bila občina Loški Potok udeležena s 16 odst. svojega vložka. Stari zabojniki bodo prepeljani v manjša naselja in bodo služili občasnim kosovnim odvozom.

Kaže, da bi bilo dobro, da bi pred sprejetjem odlokov tudi občani kaj povedali, sicer je vsaka taka razprava brezpredmetna, in vsaka poznejša razprava pa ima grenak priokus, ki s kakšno demokracijo nima nikakršne povezave. Navsezadnje so to stvari, ki jih bodo občani kar krepko plačali.

A. KOŠMERL

SE MEJA PREMIKA?

PODPLANINA - Zdaj poteka delo na hrvaškem delu obrežja Čabranke, ki ga je lansko neurje močno poškodovalo (kot tudi cesto). Menda Hrvatje poglabljajo strugo, zaradi česar tok reke uspešno odnaša neutrjeno obrežje na slovenski strani. Če meja poteka po sredini vodotoka, se hrvaška meja postopno zajeda v slovenko ozemlje.

ŠE VEDNO MOČNI - Pred letom 1990 je imelo ZŠAM Kočevje 650 članov in je bilo med najštevilčnejšimi združenji šoferjev in avtomehanikov v državi. Zaradi stečaja Itasa in kasnejših težav Avto Kočevja in drugih kočevskih podjetij pa se je po osamosvojitvi Slovenije število članov prepolovilo. Danes imajo 320 članov in čeprav ne več v državi, pa so še vedno, kot pravi njihov predsednik Anton Vučko, med najmočnejšimi v regiji. Na posnetku: S slovesnosti (M. L.-S.)

Kot zadnji sprejeli proračun tudi v Kostelu

Glavnina namenjena za investicije

KOSTEL - Simbolično so na kraju, po katerem je občina dobila ime, na gradu Kostel, so 9. julija kot zadnji med osmimi zahodno dolenjskimi občinami občinski proračun sprejeli tudi v Kostelu. Kot je ob predstavitvi dela občine v prvih šestih mesecih njenega obstoja na tiskovni konferenci

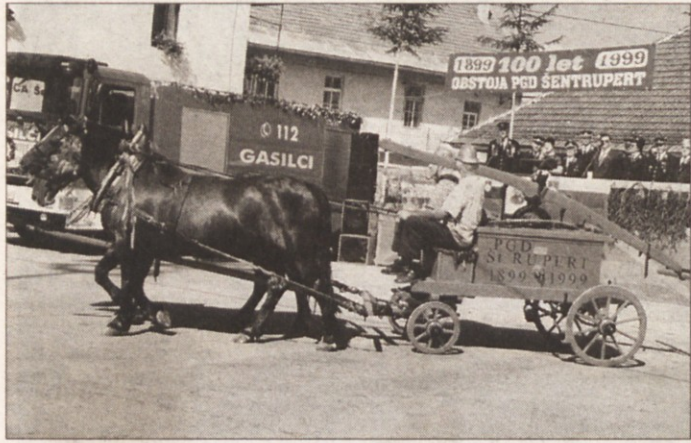
Valentin Južnič

prejšnji četrtek povedal župan Valentin Južnič, je prvi proračun kostelske občine težak 118 milijonov tolarjev in je izrazito razvojnou naravnane.

"Preko 50 odst. proračunskega denarja smo namenili za investicije - tako za tiste, ki že potekajo in jih sofinancira država, kot za razne projekte, ki so osnova za nadaljnje delo," je povedal Južnič. V prvi polovici leta so že dokončali digitalne katastrske in avtofoto načrte, ki predstavljajo temelj za osnovno prostorsko planiranje, do konca leta pa bodo dokončali prostorski plan in ga dali potrditi na pristojna ministrstva. Med projekti, ki na območju občine že potekajo, je crpov, prav tako pa tudi že izdelujejo načrte za kanalizacijsko Fara, ki obsega območje Fare, Hriba, Vasi, Potoka in Jakšičev. "Letos namenimo denar za projekte, vendar pa bo izgradnja kanalizacije prednostna naloga, saj bo omogočila pričetek delovanja čistilne naprave, ki sedaj zaradi pomanjkanja fekalij ne obratuje," je povedal.

Poleg denarja za načrte cest na grad Kostel in med Kostelom in Žago, ki so že narejeni, ter za samo izgradnjo obeh cest so v proračunu namenili denar tudi za izdelavo načrtov za cesto Suhor-Podstene-Žaga, ki je sedaj narejena na črno, ter za načrt mostu v Potoku. Med že začeti investicijami bodo letos nadaljevali z izgradnjo gornjega gradu Kostel, prednostna investicija pa bo ureditev vodovoda v Jakšičih. Če bodo dobili denar od države, bodo še letos sanirali vodovod od Potoka do Fare, kot je to predvideno za I. fazo. V vsakem primeru pa bodo, kot je povedal, še letos dezinficirali vodo na samem zajetju, saj se sedaj okoli 150 gospodinjstev od Griveca do Fare oskrbuje z oporečno vodo.

M. L.-S.

100 LET PGD ŠENTRUPERT - S parado, podelitvijo odlikovanj in priznanj ter prevzemom nove avtocisterne so se preteklo nedeljo v Šentrupertu končale dvodnevne slovesnosti ob 100-letnici Prostovoljnega gasilskega društva Šentrupert.

Oživlja staro mestno jedro

V Sevnici odprta zasebna fizioterapija Nataše Podlesnik - Koncesija Zavoda za zdravstveno zavarovanje

SEVNICA - Pretekli petek je fizioterapevtka Nataša Podlesnik, doslej zaposlena v sevnškem zdravstvenem domu, odprla na Glavnem trgu 25 v Sevnici zasebno fizioterapijo.

V imenu svojih sodelavcev je dr. Stanislav Čuber, direktor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Območne enote

VIŠJA GROBARNINA NA ČATEŽU

ČATEŽ PRI VELIKI LOKI - Svet krajevne skupnosti je sklenil zvišati ceno najema grobov za t.i. 1. kategorijo (največje grobove), in sicer s štirih na šest tisočakov.

Krško (ki je podelila Podlesnikovi koncesijo), dal samostojni podjetnici tudi troje pomembnih napotkov. Prvi je ta, da naj skuša čim boljše urediti delovne, strokovne in siceršnje odnose z zdravstvenim domom oz. zdravnik, ki delajo v njem.

V imenu številnega prisotnega zdravstvenega osebja pa je Podlesnikovi dala nekaj nasvetov sevniška zdravnica dr. Ana Gorinšek - Slapšak, ki ima tudi sama koncesijo za zasebno prakso.

P. P.

Pogina rib ni kriv sevnški bazen

Tako zagotavlja sekretar Športne zveze Sevnica - 2. septembra lani iz bazena niso izpustili vode, ampak že 31. avgusta - Po 24 urah v bazenu ni več klora! - 15 let brez težav

SEVNICA - Direktor mariborskega podjetja Stotinka, Darko Rojs, je Športni zvezi Sevnica pretekli petek poslal kopijo o redni mesečni kontroli parametrov vode sevnškega bazena, ki so jo opravili 28. avgusta lani, ko je sevniško kopališče zaključilo kopalno sezono.

Sekretar Športne zveze Sevnica in hkrati vodja kopališča, Borut Bizjak, je sevnški ribiški družini v zvezi s poginom ribjega zaroda v Sevnici 2. septembra lani pretekli teden odgovoril, da je na podlagi mnenj inšpektorjev Zavoda za zdravstveno varstvo Celje, Stotinke, d.o.o., in naposled tudi praktičnih izkušenj sum o krivdi bazenske vode za pogin rib v Sevnici neupravičen.

nismo več klorirali, saj nismo imeli več kemikalij. Ker kemikalijo nabavljamo v večjih količinah in ker je bila sola pred vrati in s tem konec kopalne sezone, smo se odločili, da zaradi zmanjšanja stroškov sezono končamo.

28. avgusta so se z direktorjem Stotinke, d.o.o., Darkom Rojssem, ki je opravil tudi redni mesečni pregled, dogovorili, da ne potrebujemo novih količin dezinfekcijskih sredstev, ker bodo sezono zaključili. Razgovori z inšpektorji celjskega zavoda za zdravstveno varstvo so jim, po Bizjakovih besedah, potrdili prepričanje, da vsebnost prostega klora popolno-

Borut Bizjak

GASILSKA VESELICA

TELČE - PGD Telče prireja v soboto, 24. julija, veliko vrtno veselico s pričetkom ob 20. uri. Igral bo Ansambel Franca Potočarja s podlipskimi fanti. Čaka vas bogat srečelov, poskrbljeno je tudi za hrano in pijačo.

Zlati jubilej PGD Račje selo

Ob 50-letnici račjeselski gasilci obnovili svoj dom - Florjanove povorke - Dobro sodelovanje s podjetji, obrtniki in krajani

RAČJE SELO - "Pred letom 1949, ko v našem kraju še ni bilo organiziranega društva, so bili nekateri krajani člani v gasilskem društvu v Tebnjem. Med njimi je bil tudi Jože Pate iz vasi Hudeje.

To je bilo prvo društvo na tem območju. Prvo ročno brigalno je

POVABILO AMATERSKIM LIKOVNIKOM DOLENJSKE IN BELE KRAJINE

TREBNJE - Sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti (SLKD), Območna izpostava Trebnje, in KUD Arti z Male Loke vabita k sodelovanju vse, ki se ljubiteljsko ukvarjajo z likovnim ustvarjanjem in želijo svoja dela predstaviti širši javnosti.

društvu podarilo Gasilsko društvo Trebnje. Takoj po ustanovitvi so člani začeli graditi dom. V tistih časih je bilo veliko revščine in pomanjkanja gradbenega materiala.

IZOBRAŽEVALNI TABOR NA ČATEŽU

ČATEŽ PRI VELIKI LOKI - Člani Big banda Glasbene šole Grosuplje bodo imeli od 26. do 31. julija v domu izvenšolskih in občolskih dejavnosti Čebelica na Čatežu pri Veliki Loki izobraževalni tabor.

ZASEBNA FIZIOTERAPIJA - V imenu sevnške občine je čestital Podlesnikovi podžupan Andrej Štrcelj in ji izročil priložnostno darilo (na posnetku). Poudaril je, da je fizioterapija v starem mestnem jedru prispavek k njegovi revitalizaciji. (Foto: P. P.)

KONCERT ALLANA TAYLORJA IN VLADA KRESLINA

SEVNICA - Zveza kulturnih društev Sevnica vabi na koncert Allana Taylorja in Vlada Kreslina, ki bo v četrtek, 22. julija, ob 21. uri na sevnškem gradu.

ZAČETNI TEČAJ KROJENJA IN ŠIVANJA

MALA LOKA - Od ponedeljaka, 26., do petka, 30. julija, od 16. ure do 18.30, bo na gradu Mala Loka potekal začetni tečaj krojenja in šivanja.

ŠUKAR NA GRAJSKEM POLETJU - Muhasto vreme je odvrnilo že marsikakšnega obiskovalca prireditve, ki jih v grajskem atriju tudi letos prireja sevnška zveza kulturnih društev v okviru Grajskega poletja '99.

"Danes je včlanjenih v društvo skoraj 100 članov, med njimi je veliko mladih, kar nam daje upanje, da ima društvo tudi dobro bodočnost. Na praznovanje 50-letnice društva smo se dobro pripravili, saj smo v letošnjem letu v celoti obnovili dom, velik pou-darek dajemo mladim, v bodoče pa bomo morali več pozornosti posvetiti operativi.

P. P.

Dobijo še eno obvoznico

Z izredne seje občinskega sveta

IVANČNA GORICA - Po nedavni izredni seji občinskega sveta je o gradnji odseka avtoceste od Višnje Gore do Biča vendarle nekaj razlogov za zadovoljstvo. Poleg že dogovorjene vzhodne obvoznice bodo gradili tudi zahodno obvoznico, ki naj bi razbremenila promet v Ivančni Gorici.

Ivanški župan Jernej Lampret in svetniki so na izredni seji izposlovali zagotovila iz ust direktorja krške nuklearne Staneta Rožmana, da bo zaradi posegov v prostor in obremenitev cest ob prevozu uparjalnikov za JE Krško občina dobila nadomestilo.

Svetnik Alojz Plantarič je seznanil svetnike z zahtevami okrog 30 krajanov, ki bivajo v stanovanjih oz. hišah tik ob cesti Ivančna Gorica-Višnja Gora, ki menijo, da bi z zahodno obvoznico razbremenili promet skozi Ivančno Gorico samo v smeri Višnje Gore in da bi ves ostali promet v smeri Stične in Šentvida še vedno potekal skozi Ivančno Gorico.

P. P.

KRVEDAJALSKA AKCIJA V KRMELJU IN SEVNICI

SEVNICA - Območno združenje Rdečega križa Sevnica vabi vse krvodajalce in ostale polnoletne osebe, še posebej pa mlade in zdrave občane, da se udeležijo krvodajalske akcije, ki bo v torek, 27. julija, od 7. do 13. ure v krmeljski osnovni šoli in v sredo, 28. julija od 7. do 13. ure v sevnški osnovni šoli.

MALO VROČE KRVI

SEVNICA - Plesalka, koreografinja in plesna pedagoginja Nataša Tovirac je pripravila plesno gledališko predstavo "Razen tega sem malo vroče krvi in vi ste zelo lepi", prirejeno predvsem za izvedbo na gradovih. Predstavo bodo v okviru Grajskega poletja 99 uprizorili na več lokacijah sevnškega gradu v petek, 30. julija.

GROBARJA ZDAJ IŠČE-MO! - Krajevna skupnost Čatež obnavlja in ureja pokopališče, skratka hoče več (pokopališkega) reda. In to navkljub temu, da vodstvo KS Čatež, na čelu z Ivanom Zajcem, zre naprej, v tretje tisočletje, ko bi radi tudi Čatežani dočkali svojo mrliško veščico. Takrat bodo lahko dali pogodbeno v roke pokopališke storitve tovrstno specializiranemu podjetju. Dotlej se pa mora vodstvo KS ukvarjati s tako prozaičnimi vprašanji, kako priti do (zaenkrat še predragega) slovenskega prapora za pogrebe in naposled tudi do primerne grobarja. Če bodo grobarju za vsak pokop res plačali 20 tisočakov, (toliko tolarjev odtejejo bojda grobarju v sosednji Gabrovki), bodo imeli gotovo precej kandidatov, morda celo med člani sveta svoje krajevne skupnosti!

ŽUPAN, ŽUPNIK & Co - Ko bi vsi govorniki na slovesnosti ob 100-letnici PGD Šentrupert znali ali hoteli vročemu nedeljskemu popoldnevju primerno prilagoditi, se pravi skrajšati, govorance in podelitve različnih kolajm in priznanj, kot so to, denimo, storili trebanjski župan Ciril Pungartnik, šentruperski župnik Mirko Simončič in naposled tudi poslanec Lojze Petčič, verjetno ne bi dve mažoretki na razbeljenem asfaltu "skupaj zlezli", niti ne bi pozneje na veselici morali tako hitri s pripravo zaloge zelo pitnega Ravnikarjevega cvička. Ali pa je Peter Ravnikar, predsednik pripravljalnega odbora proslave 100-letnice, hotel ravno to priložnostno izkoristiti za promocijo svoje zelo dobre kapljice?

(IZ)REDNA SEJA - Za torek, 20. julija, ob 16. uri je pomladniška skupina svetnikov sklicala izredno sejo občinskega sveta, župan Pungartnik pa je ponovno poslal vabila za 5. redno sejo prav ta torek "takoj po 4. izredni seji". Brez komentarca!

SANACIJA POKOPALIŠČA NA ČATEŽU

ČATEŽ PRI VELIKI LOKI - Za sanacijo pokopališča na Čatežu, ki premore 177 grobov, je predračun 10.412.000 tolarjev, od tega so iz naslova projekta CR-POV (celotni razvoj podeželja in obnova vasi) prejeli 4 milijone, trebanjska občina pa je KS Čatež za to odobrila le milijon tolarjev. Tak odnos občine vodstvo KS Čatež ocenjuje kot mačehovski, saj je mnogo preveliko breme ostalo na plečih te majhne krajevne skupnosti, kjer krajani plačujejo še nedavno izglasovani krajevni samoprispevek. VGP Novo mesto je uredilo ograjo okrog pokopališča, pri tem pa so ugotovili, da je potrebno zgraditi še oporne zidove. Ko bodo urejeni še portali, poti, razsvetljava in informativna tabla, bo čateško pokopališče vzorno urejeno.

Sevnški paberki

ŽUPNIK IN POLJANŠEK - Ni dolgo tega, odkar je postal zabukovski dušni pastir mag. Peter Štumpf (ne Štrumpf, kot med Kozjanci že kar priljubljeno neka župnika Petra pomenujejo nekateri, on pa jim ta lapsus lingue dobrohotno opraviči in še kakšno šalo zbijze zraven na račun svoje-ga priimka, tako podobnega otrokom ljubim smrkcom!). In komaj so se farani in župnik privadili drug na drugega, smo iz dobro obveščenih krogov zvedeli, da bodo Zabukovljani izgubili svoje-ga dobrodušnega gospoda. Odšel naj bi v Maribor, kjer bo morda lažje pripravil doktorsko disertacijo. Da v resnici odhaja na novo službeno dolžnost, nam je v soboto na gasilski slovesnosti v Trnovcu potrdil tudi župnik sam, rekoč, da je nenavadno naključje, da ga pred predstavitvijo vedno pospremi na pot Ansambel bratov Poljanšek, ki je zaigral na veselici, predno se je začela "festa" novim dolžnostim naproti...

KATERE RIBICE? - Vodja sevnškega kopališča Borut Bizjak je trdno odločen v svoj prav, torej, da bazen nikakor ne more biti kriv za lanski pomor ribjega življa v Sevnici. Bizjaku se zdijo zelo napihnjene že omenjene številke o domnevni škodi, saj se zdi, kot da bi v že tako zasnvanem potoku igrala same zlate ribice, da pa je drugo vprašanje, kje so ribiči nasteli toliko postvi, ki menda tudi ljubijo zelo čisto vodo... Kakšen bo epilog spora med sevnškimi ribiči in športno zvezo, bomo pa verjetno tudi dočkali!

Strele nad krškim paradnim konjem

Dvojna podoba krške tovarne celuloze in papirja - "Eden največjih onesnaževalcev okolja v Sloveniji" - Ministrstvo za okolje in prostor podaljšuje rok ekološke sanacije?

KRŠKO - Če obratovanje tovarne celuloze in papirja v Krškem nekaterim zbuja veselje, druge skrbi. Med prvimi so zlasti delavci, ki jim krški industrijski velikan še reže kruh, med drugimi so tisti ljudje, ki tovarno poznajo od zunaj, in morda tudi od znotraj, in ki jim je tovarna nevaren sosed.

Tovarno, gre za Vipap Videm Krško, d.d., je Krško primorano videti skozi dvojna očala, ki dajo vsaka svojo podobo ene in iste stvari. V preteklosti je z ustvarjenim dobičkom pomagala graditi mesto in še kaj zraven. Tako včasih kot danes - in tu gre za drugo, manj priljubljeno in včasih zatajevano podobo - pa je tovarna sredi strnjenegega mestnega naselja tujek.

VISOKA PRIZNANJA ZA BREŽIŠKA VINA

BREŽICE - Na nedavnem ocenjevanju vin v Londonu - The International Wine and Spirit Competition 1999 je Vino Brežice prejelo pet zelo visokih priznanj, in sicer: srebrni medalji za laški rizling, letnik 1997 - jagodni izbor in za laški rizling, letnik 1997 - ledeno vino; bronaste medalje pa za chardonnay, letnik 1997 - jagodni izbor, za chardonnay, letnik 1997 - ledeno vino in za moscon tawny, letnik 1989 - posebno vino. Mednarodno ocenjevanje vin v Londonu je eno najstarejših letnih ocenjevanj vin na svetu. Letos je z vini in žganji sodelovalo 43 držav. Neglede na to, koliko vin doseže oceno za medalje, nagradijo v vsaki kategoriji vin samo prva tri najboljša. To pomeni, da je bil dosežek vin iz Vina Brežice izjemen, kar potrjuje kvaliteto in jih uvršča med najboljše proizvajalce vin v svetu.

JEDRSKA ELEKTRARNA V JUNIJU

KRŠKO - Jedrska elektrarna Krško je v juniju, ko je dosegla 90,5-odstotno razpoložljivost in 83,1-odstotno izkoriščenost, proizvedla 371.035 MWh električne energije. Njeni vplivi na okolje so se gibali v tem času v mejah zakonsko dovoljenih. V skladišču elektrarne so v juniju uskladiščili 2 sode srednjera-dioaktivne vsebine in tako je v nuklearni skupno 3.971 sodov z radioaktivnim materialom.

Novo v Brežicah

PLES V SMETEH - Brežičani so bili skupaj s kolegi iz Krškega in og drugod na strokovni poti, kjer so se poučili, kaj je sodobno smetišče. Primer takega odlagališča so jim pokazali v Globokem v trebanjski občini. Brežičanom je bilo žal, da to ni bilo v Globokem v brežiški občini ali kje drugje v tej lokalni skupnosti. Če bi namreč brežiško županstvo že vedelo, kje bo novo občinsko smetišče, bi si veselo poživigavalo, medtem ko Dobova zahteva več denarja za to, ker ima zdaj na svojih tleh občinsko komunalno deponijo. Zdjaj si ne poživigava, ampak le bolj pleše, kot žvižga Dobova. Pri tem smetarskem drendaju zadnji dobovski takti, enako kot zaključna brežiška plesna scena, še niso znani. Vsaj ne širši javnosti, medtem ko hišni scenaristi na eni in drugi strani najbrž že vedo, kako bi pri občinstvu in strokovni žiriji dobili kar največ točk.

BARVE IN FESTIVAL - Oni dan so v Brežicah za to pristojni z barvami delali cestne oznake na cesti v središču mesta, tam, kamor pogosto stopa celo noga prvega človeka občine. Kdo si ne bi želel barvati ceste na takem mestu? In katero mesto si ne želi dočakati ljudi z barvami, ki po-barvajo črn asfalt v samem mestnem jedru lepo na belo? Vse skupaj ima eno samo drobno napakico: cesto so barvali skoraj v tistem trenutku, ko se je tam že začel dobro obiskani daleč naokoli oznanjani brežiški glasbeni festival. Če ne bi barvanje asfaltnih cest veljalo za novejši izum, bi ga navsezadnje lahko šteli med dogajanje srednjeveško navdahnjenega festivala.

DR. RODE BLAGOSLOVIL CERKEV

JESENICE NA DOLENJSKEM - Nadškof dr. Franc Rode je v nedeljo blagoslovil obnovljeno cerkev Marije Magdalene v Jesenicah na Dolenjskem. V sklopu prazničnega dogajanja so v petek pripravili tekmo v malem nogometu v Jesenicah na Dolenjskem, sobota pa je bila v znamenju vaških iger in veselice na Obrežju.

DREVO OGROŽALO MOST - Narasla Krka pogosto nosi s seboj dreve. Pri lesenih mostovih na reki se podira debela običajno ustavijo in ljudje so v skrbeh, da ne bi tak rečni torov ob naslednji narasli vodi po-rl nepogrešljivega lesenega prehoda. Prav zato so reševali most v Mršči vasi. Z mogočnim delom so tu minuli petek imeli opravka delavci Strojnega krožka Krka (na fotografiji). (Foto: L. M.)

Ambulanta uspešno nad belo liso

Brežiška ambulanta za bolezni dojk pregleda mesečno 183 oseb - "V Posavju osveščenost prebivalstva v zvezi z zdravstvenim stanjem, predvsem s preventivo, premajhna"

BREŽICE - Brežiška ambulanta za bolezni dojk je v prvih petih mesecih letošnjega leta pregledala 912 pacientk, kar pomeni mesečno 183 oseb. Ambulanta načrtuje delo tako, da bi bila čakalna doba v njej čim krajša, čeprav bi ob drugačnem načinu dela njenega osebja lahko bil seznam čakajočih žensk dosti daljši.

Da je ta ambulanta v bolnišnici v Brežicah smiselna in potrebna nalozba, so bili lokalni pobudniki za njeno ustanovitev, med temi zlasti vodstvo bolnišnice, pripravi-čani že od samega začetka priprav. Tudi pristojni, ki podobne zadeve vzamejo v precep v Ljubljani, preden primaknejo denar, so takrat menili, da ne gre dvomiti o upravičenosti bodoče brežiške ambulante za bolezni dojk.

Napore za ustanovitev omenjene ambulante je v preteklosti podprla med drugimi tudi Zveza društev za boj proti raku. Zveza, ki pozna pogostost obolenja za rakom po Sloveniji, je tisti čas objavila precej črno sporočilo o zdravstvenih razmerah v Brežicah

"Tovarna celuloze in papirja v Krškem je največji onesnaževalec okolja na območju občine Krško. Na okolje vplivajo predvsem emisije v zrak in vodo ter hrup. Nevarnost za okolje v primeru nesreče pa predstavlja tudi krog, ki ga tovarna uporablja v okviru svoje proizvodnje. S svojimi emisijami predstavlja tovarna tudi ena največjih onesnaževalcev okolja v Sloveniji." Tako oceno krškega Vipapa Vidma z vso avtoriteto podpira krški župan Franci Bogovič, saj je prav to mnenje zapisal nedavno v informacijo o ekološki problematiki tovarne Vipap Videm Krško, d.d. Informacijo naj bi obravnaval krški občinski svet na izredni seji v ponedeljek, 26. julija.

Županovo sporočilo o tovarni in hkrati napoved omenjene izredne seje na najvišji občinski ravni v Krško ne prihaja kot strela z jasnega. V Krškem je Vipap Videm že nekaj časa vse prej kot

obrobna tema pogovorov. Razlog za tako ozračje je, da tovarna celuloze in papirja prosi ministrstvo za okolje in prostor za podaljšanje roka za njeno ekološko sanacijo.

Tovarna se je sicer obvezala pred nekaj več kot letom dni, da bo najpozneje sredi leta 2002 prenehala prekomerno obremenjevati okolje. Vlada se je s tem strinjala, vedoč da bi bila ekološka sanacija tovarne vse prej kot kozmetični poseg na tehnološko zastarelem velikanu.

Če vlada zdaj prekličje svoje takratno mnenje in pristane na podaljšanje roka za ekološko sanacijo, se bo zamerila Krčanom, ki se čutijo ob tovarni celo zdravstveno ogroženi. Če ne bo ustregla Vipap Vidmu Krško, lahko s tem nakopljje težave tovarni, ki nima dovolj denarja za tehnološko posodobitev, s katero bi odpravila med drugim tudi svoj klor. Tovarno bi lahko po 30. juniju 2002, ko je po zdaj veljavnih dokumentih zadnji rok za ekološko sanacijo, tudi zaprla. Toda ali je Krško kdaj povedalo naravnost, kaj si misli o takem koncu svoje-ga nekdanjega paradnega konja? M. LUZAR

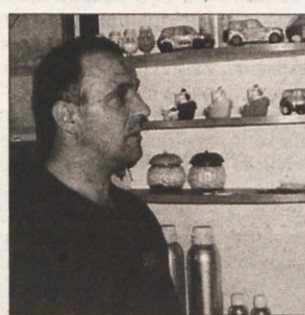
Otroci povedo direktorju, ali dela prav

S-plast Krško in igrače

KRŠKO - Igrače so posebne stvari na svetu, saj jih delajo in kupujejo v glavnem odrasli, uporabljajo pa pretežno dojenčki in še bolj njihovi malenkost starejši kolegi. Plastične otroške igrače prihajajo tudi iz "S-plasta". Krško podjetje s tem imenom ima namreč med 42 orodji za izdelavo 42 različnih vrst izdelkov tudi orodja za izdelavo plastičnih otroških igračk.

Janez Zalokar, direktor S-plasta, pravi: "Ko sem hodil po naših trgovinah, sem videl, da imajo v glavnem neslovenske igrače. Zato sem se odločil, da poskusim narediti kaj sam. Tako je naše podjetje proizvodnjo začelo dejansko z igračkami, ob tem programu smo začeli razvijati drugo."

Nekatera pravila za proizvodnjo so v Sloveniji strožja kot v tujini, druga so korak za določili zahodnih držav. Tako npr. ugotavlja Zalokar, da naša država ne predpisuje nekaterih posebnih oznak na izdelkih. Primer je oznaka CE, ki pomeni, da je izdelek s tem vdelanim simbolom nenevaren, ekološko neoporečen. Trgovci v Sloveniji zahtevajo tako posebno označene proizvode in tudi v izvoz ne gre blago brez omenjenega proizvajalčevega jamstva. Za-

Janez Zalokar

lokarjev trud v tej smeri in na splošno kakovost so opazili tudi drugi. Kronska dokaz tega je certifikat kakovosti po standardih ISO 9002, o čemer so listino Janezu Zalokarju slovensko izročili nedavno. "Pridobiti certifikat mi je bil izziv. Hotel sem ugotoviti, ali naša firma lahko dela po evropskih normah. No, vidim, da se da delati tako."

Prejeti certifikat in laskave ocene S-plastu povedo Zalokarju, da njegova delovna ekipa dela prav. Ali dela prav, Zalokarju povedo tudi otroci. Predvsem ti namreč v trgovinah bijejo bitko za pisane plastične avtomobilčke, želvice, zaičke, ladjice, vlakce in podobne nemiljive junake za leto in dan. Vsaka taka otrokova zmaga je na koncu koncev nekako tudi Zalokarjeva zmaga. "Uživam v proizvodnji. Od zamisli do končnega izdelka je včasih potrebnega veliko truda. Vendar je užitek, ko zamisel uresničiš," pravi Zalokar.

L. M.

KMEČKE IGRE - Pri hoji po lesenih čokih (na sliki) je bilo na voljo nekaj čokov. Da je dekleta lahko hodilo po njih do cilja, sta jih morala možakarja postavljati pred njo. Vse skupaj je zahtevalo precej živcev tekmovalcev, saj je bil v dekletovih rokah umivalnik z jajci. (Foto: L. M.)

Igre za dušo podeželja

Kmečke igre v Dolenjem Leskovcu - Župan Bogovič: "Negujmo slovenske tradicionalne vrednote - Ugodni odzivi"

DOLENJI LESKOVEC - Potem ko so bile lani tradicionalne kmečke igre v Podbočju, sta Društvo podeželske mladine Krško in Kmetijska svetovalna služba Krško organizirala letošnje, že sedme zapored, v nedeljo pri brestaniški lovski koči v Dolenjem Leskovcu. Ekipa, in sicer Tri fare, Jelše, Stranje, DPM Brežice, Veliki Kamen in kaplanov iz Posavja, so merile vzdržljivost in znanje v žaganju, "smučanju", hoji po lesenih čokih, vožnji s samokolnico in vasovanju.

Pred zabavnim delom iger so številne obiskovalce pozdravili predsednik Zveze slovenske podeželske mladine Danijel Riharič, svetovalka pri krški kmetijski svetovalni službi Branka Radej Koren, predsednica Društva podeželske mladine Krško Darja Sotošek, princesa cvička Lea Marija Colarič in slavnostni govornik Franci Bogovič, krški župan. Bogovič je menil, da so tradicionalne vrednote Slovencev vrednote podeželja in kmečkemu stanu. Po njegovem bi te vrednote Slovenci morali poudarjati in negovati bolj kot zdaj.

Igre so spravile v dobro voljo nastopajoče in gledalce. Kaj so povedali za časopis nekateri od obiskovalcev? "Dobro je. Izbrali so prave igre. Najzanimivejše je vlečenje vrvi," je rekel Rajko Ceh-te, avtoklepar s Senovega. Podob-

no je o prireditvi povedal Igor Mesojevec, elektromonter s Senovega. Milan Žvar, domačin s Senovega, ki zdaj živi na Švedskem, je tudi pohvalil dogodek. "Sestra mi je povedala, da so igre. Zelo lepo so jih naredili. Prišli smo največ zaradi tega, ker na prireditvi igra ansambel Labod, v katerem je tudi nečak Mirko Lesar, pevec in kitarist. Anton Imperl z Velikega Kamna: "Igre so mi všeč. Prave stvari so imeli na tekmi. Prav je, da organizirajo kaj takega." Urška Sluga, z Velikega Kamna: "Treba je nekaj takega organizirati. Najbolje je bilo, ko so vlekli vrv." L. M.

Ameriško zlato za Vesno in Jernejo

Uspeh krških plesalk

KRŠKO - Vesna Vučajnk in Jerneja Šauta, članici Posavskega plesnega kluba Lukac Krško, sta si na madnarodnem odprtem prvenstvu Amerike, ki je bilo 7. in 8. julija v Bostonu, priplesali zlato medaljo. Vesna je osvojila zlato-medaljo tudi kot posameznica. Prejeli sta tudi pohvalo sodnikov in koreografov za tehnično zelo dobro izvedeni točki, hkrati pa so ju tudi povabili na tekmovanje prihodnje leto.

Med bivanjem v Ameriki sta se udeležili tudi treningov, ki so jih vodili najboljši ameriški vaditelji. Z uspehom in kritikami sta bili zelo zadovoljni, enako tudi njihov trener Jadran Živkovič, saj so odzivi v Ameriki pokazali njuno dobro pripravljenost pred odhodom na svetovno prvenstvo. Vesna Vučajnk in Jerneja Šauta sta odpotovali v Ameriko ob podpori pokroviteljev, ki se jima še enkrat zahvalujeta.

KMEČKA OPRAVILA - ŠEDEM '99

SENOVO - Turistično društvo Senovo in vaščani Šedma bodo pripravili v soboto, 24. julija, prireditve z naslovom Kmečka opravila - Šedem '99. Ob 7.45 bo pritrkavanje, ob 8. uri pa maša pri Sv. Jakobu. Uro pozneje bo na sporedu košnja, za deseto uro napovedujejo žetev in za uro pozneje mlačev. Točno polpodne naj bi zaorali z voli, od 13. do 15. ure bodo obiskovalcem pripravili kulturni program. Na Kmečkih opravilih - Šedem '99 bodo prikazali tudi prekrivanje s slamo, pletenje košar, opletanje steklenic, izdelke iz ličkanja, predenje, kovaštvo, lončarstvo in nemara še kaj. Sobotno, doma la praznično, mizo bodo z dobrota-mi obložile domače gospodinjice.

Brežice - mesto igel?

Mamila in otroštvo

BREŽICE, KRŠKO - Bila je na tleh. Kot tista od zdravnika. Ali kot tista menda, s katero si vbrizgavajo kemične zvarke, zaradi kakršnih je umrl - med drugimi - tudi Michael Kennedy, član slavne ameriške rodbine.

Ker je bila na tleh na pločniku sredi Brežic, tam, kjer hodi podnevi ves čas kar veliko ljudi, namreč igla, s kakršnimi si vbrizgavajo mamila, prisluhnite zgroženim materam in očetom v Brežicah in Krškem. Ti pravijo, da so na tem koncu Slovenije mamila našla pot med ljudi, med mladostnike, med otroke. Svavila je treba razumeti natančno, in sicer tako, da so pot mamilom našli ljudje. Brez zamere, ugotoviti to ni nič novega, a morebiti ne škodi ponoviti. V imenu tistih, ki ob točno določenih časih na točno določenih mestih s točno

določenimi občutki v Brežicah in Krškem čakajo na odrešilni odmerek. In jo potem, potešeni za kratek čas, rešeni vseh tesnob in skrbi, odvržejo, namreč iglo, ki počaka dan. Najdete jo sredi Brežic, kot rečeno, ali tudi drugje. Menda vendarle ne, kot opozarjajo, tudi v otroških peskovnikih na javnih mestnih igriščih? Če so igle res tudi tu, so morda več kot le povabilo smetarjem, naj jih za božjo voljo čimprej odnesejo na smetišče. So tudi sporočilo, da bi bilo na svetu manj takih zavržjenih igel, če bi bilo več peskovnikov in v njih več srečnih malčkov, ki si delajo gradove v pesku, da si ne bi pozneje delali gradov v oblakih, ki jih je potrebno podpirati s smrtonosnimi zvarki iz igel.

Tema nekako ne sodi v brezskrbno poletje. Ali pa celo najbolj v ta letni čas, ki nepojmljivo skrajšuje razdalje med ljudmi in razdalje med ljudmi in iglami.

M. LUZAR

Dragoceni dar predstavljen drugače

Ob stoletnici Jakčevega rojstva in 25-letnici Galerije Božidarja Jakca nova postavitev stalne razstave - Ohranjena dvodelnost, izbor del pa zmanjšan

KOSTANJEVICA NA KRKI - Galerija Božidarja Jakca, ki je s številnimi stalnimi razstavami iz donacij uglednih slovenskih likovnih umetnikov, formo vivo in še mnogočem gotovo eno najzanimivejših in najbogatejših likovnih razstavišč pri nas, letos praznuje petindvajset let uradnega delovanja. Jubilej so počastili z obnovo razstavnih prostorov in novo postavitvijo stalne zbirke grafik in slik Božidarja Jakca, po katerem galerija nosi ime in čigar stoletnico rojstva so počastili hkrati z jubilejem.

Organizirano likovno dejavnost v Kostanjevici je sicer že veliko poprej zastavil tamkajšnji kulturni delavec Lado Smrekar, vendar je formalni začetek galerije postavljen v leto 1974, ko je Božidar Jakac podaril zbirko (blizu štiri-sto) svojih grafičnih listov, pastelov in olj ter poskrbel, da so po njegovih napotkih postavili najprej stalno razstavo grafik, kasneje pa še slik. Tako je Jakčeva zbirka skupaj z zbirkama Jožeta Gorjupa in Toneta Kralja utemeljila nastanek Galerije Božidarja Jakca, ki je nato s pletersko zbirko starih mojstrov, donacijama Franceta Kralja, Zorana Didka in Janeza Boljke, odkupi in grafikami, nastalimi na kostanjeviških otroških grafičnih bienalnih, svoj umetnostni fond povečala na štiri tisoč del.

„Božidar Jakac je gojil dobre stike s Kostanjevico - v bližnji vasi Slinovce se je rodila njegova mati - že od samega začetka tukajšnje likovne dejavnosti in je bil eden prvih darovalcev za Gorjupovo galerijo v osnovni šoli, iz katere je izšla kostanjeviška likovna dejavnost,“ pravi predsednik strokovnega sveta galerije dr. Andrej Smrekar. Ko je umetnik iskal primerno razstavišče za postavitev stalne pregledne zbirke svojih del, je v Kostanjevici našel na primeren odziv. V obnovljenem krilu

Višja kustosinja Barbara Rupel

samostana so postavili najprej zbirko grafik, nato pa še zbirko pastelov in olj. Tako postavitev, kot jo je zastavil mojster sam, je ostala vse do nedavnega. Ne povsem primerni prostori in zob časa so razstavljene umetnine načeli in dozorel je čas za obnovo in novo postavitev.

Obnovo grafik so zaupali Ljubljanskemu regionalnemu zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine, zahtevne naloge nove postavitve pa se je lotila višja kustosinja Barbara Rupel. „Ohranila sem prvotno dvodelnost, se pravi, da so posebej razstavljene grafike in posebej slike, vendar pa

sem krepko skrčila število razstavljenih del,“ pravi Ruplova. Pri grafikah se je odločila za izbor grafik iz tako imenovanega praškega obdobja, v katerem je Jakac dosegel ustvarjalni vrh, slikarski del razstave pa je zasnovala kot kronološki prerez s poudarkom na provenienci in portretih ožjih družinskih članov. Tako postavitev naj bi ostala pet let, nakar bi razstavo vsebinsko znova spremeni in predstavila še druga Jakčeva dela. Po besedah direktorja galerije Bojana Božiča gre tak način razstavljanja v prid boljšega varovanja dragocenega umetnostnega fonda in daje možnost postopnega restavriranja umetnin.

M. MARKELJ

Prej volkovi, zdaj kipi

Samonikli umetnik Jurij Majerle - Majstr je v Vukovi dragi pri Dolenjih Radencih odprl kiparski park

DOLENJI RADENCI - V idiličnem okolju Vukove drage, ki je dobila ime še v tistih časih, ko je tu namesto sadnega drevja rasel gozd in so se po njem potikali volkovi, si je Jurij Majerle - Majstr omislil malo formo vivo, kiparski park na prostem. Slovesno so park, ki ga je imenoval Forma viva Vukova draga, odprli že 12. junija za krajevni praznik Starega trga ob Kolpi. Slavnostni govornik je bil podžupan Andrej Kavšek, turistično in kulturno zanimivost pa je blagoslovil župnik Jože Pavlakovič. Majerletu so pri postavljanju forme vive priskočili na pomoč sosede, člani Moto kluba Bela krajina, Turistično društvo Poljanska dolina, starotroški Unior in osnovna šola Stari trg.

Obiskovalci tega lepega in neokrnjenega koticika Bele krajine si lahko zaenkrat ogledajo sedem

S HARFO OB SVEČAH

GLOBODOL - Danes, 22. julija, bo ob devetih zvečer v Domu glasbene dediščine tretji iz niza koncertov ob svečah, s katerimi Milko Bizjak bogati poletni kulturni utrip. Nastopila bo harfistka Pavla Uršič Kunej s programom postimpresionistične glasbe.

ČEMBALSKI DUO

NOVO MESTO, PIŠECE - V spremljevalnem študentskem programu brežiškega festivala bo čembalski duo, ki ga sestavljata študentki Akademije za glasbo v Krakovu na Poljskem Ewa Mrowca in Katarzyna Tomczyk, danes, 22. julija, nastopil v Kapitełjski cerkvi v Novem mestu, jutri, 23. julija, pa na gradu Pišece.

Izšla je poletna Rast

O pošti in poštah razglednicah - Pogovor s skladateljem Jakobom Ježem - O nastanku Novega mesta

NOVO MESTO - Poletna številka revije Rast prinaša nekaj več branja kot običajno, saj je zaradi počitnice izšla kot dvojna številka. In ker v počitniškem času ljudje napišejo in odpošljejo največ razglednic, bo gotovo za mnoge zanimiva osrednja tema poletne Rasti, to je zgodovina dolenske pošte in razglednic, s poudarkom na starih razglednicah Novega mesta. Avtorici prispevkov sta Marjeta Bregar in Majda Pungercar. Tej temi je posvečena tudi likovna oprema, saj se skozi vso številko vrstijo barvne in črno-bele reprodukcije novomeških razglednic. Drugi sklop prispevkov je glasbeno naravnani. Naš gost je tokrat slovenski skladatelj Jakob Jež, po rodu z Dolenske, ki je v pogovoru z Ivanom Gregorčičem spregovoril o svojem življenju in povedal tudi nekaj kritičnih misli o razmerah v slovenski glasbi. O sodobni glasbeni poudarjalnosti v svetu pa piše Damjana Zupan. Za raziskovalce in ljubitelje zgodovine Novega mesta bo posebej zanimiv prispevek Stiški Gradec ali Bajnovški turn,

SPOMINSKA PLOŠČA NA JAKČEVI ROJSTNI HIŠI - Na steni pri vhodu v restavracijo Breg v Novem mestu so v petek, 16. junija, slovesno odkrili spominsko ploščo, ki opozarja, da se je v tej hiši rodil veliki slovenski umetnik Božidar Jakac. Ploščo, ki jo je oblikoval arhitekt Jovo Grobovšek, sta odkrila novomeški župan dr. Tone Starc in umetnikova vdova Tatjana Jakac po pozdravnem županovem govoru in nagovoru Zdenka Piclja, direktorja Dolenjskega muzeja, od koder je prišla pobuda, da se ob stoletnici Jakčevega rojstva na njegovi rojstni hiši postavi spominska plošča. Oktet Adoramus je slovesnost obogatil s pesmijo, delegacija občine pa je ponesla cvetje na Jakčev grob. (Foto: M. Markelj)

KONCERTI STARE GLASBE

V tem tednu se bodo od četrka do srede, od 22. do 28. julija, v okviru Festivala Brežice zvrstili štirje koncerti. Vsi bodo ob 20.30 uri. V kostanjeviški samostanski cerkvi bo danes koncert vokalnega kvarteta Anonymous 4 iz Združenih držav Amerike, v torek, 27. julija, pa bo nastopila pevska skupina Gothic Voices iz Velike Britanije. V Viteški dvorani brežiškega gradu bo v petek, 23. julija, nastopil ansambel Palladian iz Velike Britanije, v nedeljo, 25. julija, francoska skupina Arabesque, v sredo, 28. julija, pa Capella Regia Musicalis iz Češke. Na gradu Mokrice bo v soboto, 24. julija, koncert skupine Accentus iz Avstrije.

Torontski plesni Nagelj

Turneja slovenske folklorne skupine iz Kanade - Skupina praznuje štiridesetletnico delovanja

Te dni po več slovenskih krajev gostuje Folkorna skupina Nagelj iz kanadskega mesta Toronto. Na svoji turneji bo obiskala tudi Posavje, Belo krajino in Dolenjsko. Že danes, 22. julija, bo ob sedmih zvečer nastopila v gostišču Tri lučke v Krškem, jutri bo gostovala ob devetih zvečer v Metliki, v soboto, 24. julija, ob pol osmih zvečer pa se bodo plesalci predstavili tudi v Novem mestu, na dvorišču proštije.

Med našimi izseljenci, ki žele ohranjati vsaj del svoje kulturne in narodnostne identitete ter tako preprečiti, da bi se povsem utopili v novem okolju, je pred štiridesetimi leti v kanadskem mestu Toronto ob drugih interesnih mladinskih skupinah začela delovati tudi Slovenska

folklorna skupina Nagelj. Ustanovil jo je koreograf in kulturni organizator Ciril Soršak. Ob podpori svoje žene Milene in drugih je iz začetne majhne otroške skupine postavil na noge za izseljenstvo razmere močno in kakovostno folklorno skupino, prvo med Slovenci v Kanadi, ki s svojim imenom, Nagelj, izpričuje slovenstvo, in le želeli je, da ta slovenska rožica na tujih tleh nikoli ne uveni. V štirih desetletjih se je v skupini naučilo slovenskih ljudskih plesov preko šesto plesalk in plesalcev, mnogim se je ob prijetnem druženju okrepila narodna zavest, nekaj jih je tu našlo tudi svoje življenjske sopotnike. Skupina redno nastopa doma v Kanadi in v drugih državah.

MiM

Iskanje v blodnjah

Izšla je nova knjiga Janeza Kolenca

Za prof. Janeza Kolenca je kot literarnega ustvarjalca v skoraj vseh njegovih delih, naj bo to pesništvo, prozno ali javnosti skoraj povsem neznanu dramsko ustvarjanje, posebej značilna angažiranost. V sami naravi njegove ustvarjalne biti je velika moralna in družbena občutljivost, ki jo je celo v zapisovanju najbolj intimnih pesniških občutij mogoče prepoznati kot angažiranost, povsem jasno in prepoznavno pa se izpisuje v njegovem esejističnem, publicističnem in kritično usmerjenem kratkem proznem pisanju ter seveda v aktualističnih pesniških odzivih na dogajanja. Janez Kolenc je napisal že več esejistično in kritično zasnovanih razmislekov o pojavih, s katerimi se je in se še srečuje v razburkani in sprememb polni drugi polovici tega stoletja in ki ga boleče zadevajo v tem času, paradoksalno prepletenem tako z izrednimi znanstvenimi dosežki in zmagami človekovih ustvarjalnih moči kot s strahotnimi padci v brezna nečlovečnosti. Nekaj zapisov je bilo že natisnjenih v revijah Rast ter Dom in svet pa še kje morda, precej pa jih je ostalo še neobjavljenih. Kolenc jih je zbral in jih z nekaj pesmimi ter biografsko in avtobiografsko zaznamovanimi črticami združil v knjigo z naslovom Iskanje v blodnjah, ki je pred kratkim izšla pri založbi Biro M.

Naslov dobro označuje vsebino nove Kolenčeve knjige, saj se avtor v nji predstavlja kot zvest, četudi največkrat močno razočaran zagovornik trajnih vrednot življenja, človeka, naroda in družbe, a te vrednote mora mukoma iskati, jih potrjevati in utrjevati, ker so vse bolj izgubljene in zabrisane v blodnjah tega časa in sveta. Kolenc piše po ukazu življenja samega, kot je zapisal v uvodni besedi Sebi v sebi. Za razliko od mnogih pišočin je njegovo življenje bogato z izkušnjami, tudi najtrpejšimi, v živo so se ga dotaknile grozote vojne in totalitarizma, tako rekoč pred očmi so se mu rušili ideali in se mu je na zlahtne njive življenja zaraščal plevel. Spoznal je mnoge grenke usode posameznikov, precej tega doživel tudi sam, zato je njegova misel pogosto trpka, polnita jo jeza in ogorčenje, ki jo včasih zanihata na rob obupa in nemoči, vendar ne klone, ostaja prežeta z vero v dobro. S pogledi in mnenji, zapisanimi v Kolenčevi knjigi, se ne bodo vsi strinjali, nekaterim ne bodo pogodu pogledi na polpreteklost, drugim na sedanjost, komu se bodo zdeli morda mestoma tudi navni, a kdor bo te zapise prebral, ne bo mogel spregledati iskrenosti in človečnosti, ki prežemata Kolenčevo besedo in dajeta knjigi ob njeni dokumentarnosti (osebno zarisan izraz časa in razmer) posebno vrednost, pa naj je idealizem, na katerem Kolenčevo pisanje pravzaprav temelji, videti v dandanašnji vrednostni razpuščenosti še tako čudaška osebnostna usmeritev.

MILAN MARKELJ

SUHA KRAJINA V OČEH LIKOVNIKOV - Kar šestnajst likovnikov je na slikarski koloniji upodabljalo Žužemberk, Krko in suhokrajinsko deželo, svoja dela pa so postavili na ogled v grajski kleti. Na sliki od leve proti desni: vodja kolonije Franc Železnik, gostiteljica Malči Klemen in slikarka Danja Bajc.

Tri dni zabave in kulture

Šeststoletnico prve omembe Žužemberka so v kraju proslavili z vrsto kulturnih in zabavnih prireditev

ŽUŽEMBERK - Ob šeststoletnici starodavnega trga - toliko let je namreč minilo od prve pisne omembe Žužemberka - v suhokrajinsko središče sicer niso prišli vsi visoki gostje, ki sta jih na slavo povabila organizatorja, občina in Turistično društvo Suha krajina, a se je kljub temu ob koncu prejšnjega tedna, od petka do nedelje, tu dogajalo veliko zanimivega in pestrega. Glavni prizorišči sta bila

dvorišča, kjer so se na turnirju pomerili vitezi. Še sam žužemberški župan Franc Škufca je zlezal v graščakova oblačila, ko je za začetek praznovanj praznično nagovoril "podložnike", se pravi občane, in jim obljubil, da bodo, če prej ne, pa čez sto let, v celoti obnovili največjo znamenitost kraja in središče prazničnega dogajanja, žužemberški grad.

Zabave res ni manjkalo, za kar so v soboto na veselici in v nedeljo na popoldanskih nastopih poskrbeli ansambli Slapovi, Poljub, Trio Najstniki in za zaključek še priznani in priljubljeni New Swing Quartet, vmes pa še krepki fantje, ki so se pomerili v tekmovanju za najmočnejšega Slovenca Martina Krpana. Zabavo so kulturno oplemenitili ubrani glasovi skupine Prime in prvi dan praznovanja tenorist Rado Legan, ki je s svojim nastopom pričaral lepote operne glasbe. Potrudili so se tudi domači in gostujoči slikarji, ki so v grajski kleti razstavili dela, nastala na žužemberški slikarski koloniji. Kar šestnajst ljubiteljskih likovnikov z vse Dolenjske je pod mentorskim vodstvom Franca Železnika upodabljalo Žužemberk, Krko in bližnje okolice. Zanimivo je bilo tudi srečanje turističnih društev Dolenjske in Bele krajine. Verni občani so šeststoletnico počastili s slovesno nedeljsko mašo, vsem obiskovalcem sklepne prireditve pa je za konec tridnevnega slavlja razsvetlil nočno nebo lep ognjemet.

MiM

VITEŠKI TURNIR - Veliko zanimanja so pritegnili boji vitezov s Turjaka in čeprav le turnirski spopadi niso minili brez nekaj malega krvi.

grajsko dvorišče in krajevni trg, zunanje obeležje pa so praznovanju dali srednjeveški časi. Žužemberk je ponovno dočakal tržnico iz davno minulih časov, po njem so se spet sprehodili grajski gospodje in gospe, zabrnele so tetive na lokih lokostrelcev, zahrzali konji vojakov in slišati je bilo žvenketanje orožja z grajskega

Najbolj udrihale s taščinim perilom

Kmečke ženske so v Ziljah prikazale, kako so nekdanje ročno prale perilo - Z osli na Kolpi - V kmečkih igrah najboljši domačini

ZILJE PRI VINICI - Ziljani so poznani po tem, da znajo biti še kako izvorni. Pri njih je še vedno živa cepačija. Gre za to, da hodijo jeseni vaščani od hiše do hiše in družno pripravljajo, torej cepijo drva za zimo. V nedeljo pa so prikazali ročno pranje perila, imenovano perajača, ki je bilo nekdanje sicer povsem vsakdanje, a za ženske zelo mukotrpno delo.

Prav zaradi težavnega dela starejši ob prikazu perajače najbrž niso preveč nostalgčno gledali članic šestih belokranjskih društev kmečkih žena, ki so prale oblačila iz domačega platna. Zato pa so se kar precej zabavali mladi obiskovalci prireditve, ki ne vedo niti, kako izgledajo propomočki, s katerimi so nekdanje prale, kaj

še, kako se imenujejo. Niso pa Ziljani pozabili spomniti, da je bilo nekdanje, ko so hodili prat v Kolpo, potrebne veliko manj vode, kot jo danes potrebujejo pralni stroji. Te pa ni dovolj, pa še oporečna je, saj v Ziljah še vedno nimajo vodovoda.

Pranje perila je bilo včasih pravi obred. Perilo so zložili v škafo, na vrhu pa so zavezali rjuho, na katero so nasuli pepel iz krušne peči. V kotlu so segrevali vodo in jo 20 ur zlivali po pepelu. Na dnu škafo je bila pipa, da so hladno vodo iztočili in jo znova segrevali. Potem so perilo naložili na osle. Ti so tovor po strmini odnesli do Kolpe, kjer so imele ženske perajačo. Poleti je še šlo, pozimi pa so bile roke povsem premrle. Z oblačili so pošteno udrihale po nečkah in to je marsikatero ostalo v krvi do danes. Kmetica iz Adlešičev je na prireditvi, medtem ko je udrihala s taščinim spodnjim krilom po nečkah, pošteno škropila naokrog. Priznala je, da je imela vedno v mislih taščo, ko je prala njena oblačila. Zato ne čudi, da so bili tudi udarci tako močni.

Ženske so pokazale tudi, kako so nekdanje s preprostim lesenim valjarjem "likale" perilo iz doma-

čega platna. Nič čudnega ni bilo torej, da je po drugi svetovni vojni, ko so si sešile bluze iz svile zavezniških padal, prišlo tudi do kakšne nerodnosti. Barbara Balkovec, najstarejša ziljska kmečka ženska, je povedala, da ji je svilen bluz pri likanju ostala kar na železnem likalniku. Vendar pa v Ziljah znajo ceniti staro ljudsko izročilo. Tako so v vasi našli še dovolj nekdanjih pripomočkov za pranje, hranijo pa še celo sto let staro domačo platno. Ker imajo še več drugih predmetov tako rekoč muzejske vrednosti, v Ziljah razmišljajo, da bi v prihodnje s podobnim prikazom izrgali pozabi še kakšno opravilo.

Poleg perajače, na kateri so se predstavile članice Društev kmečkih žensk iz Dragatuša, Črnomlja, Metlike, Adlešičev, Gribelji in Zilji, sta Društvo kmečkih žena in deklet Zilje in Društvo podeželske mladine Črnomelj pripravila v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo Črnomelj tudi kmečke igre. Na njih so se v nasajanju macol, sestavljanju voza, žaganju in cepanju drv, premetavanju klobukov in pobiranju jabolk pomerile ekipe Društev podeželske mladine iz Zilji, Semiča, ekipe domačinov, imenovana Maretiči, Metličani in Mirnopenčani (v takšnem zaporedju je bil tudi končni vrstni red uvrščenih).

M. BEZEK-JAKŠE

KMETIJSTVO
OGLEDI VINOGRADOV
GABRJE - Oglad vinogradov s predavanjem inž. Maljeviča bo v ponedeljek 26. julija ob 15.30 v Gabrski Gori pri kapelci in ob 17.30 na Tolstem Vrhu pri cerkvi.

PRANJE KOT NEKOČ - Belokranjske kmečke ženske so se dobro pripravile na prikaz ročnega pranja perila ali, kot pravijo v Ziljah, na perajačo. Celotno obleko so se tako kot nekdanje, ko so hodile prat bodisi na Kolpo ali v bližnji potok. Seveda so na prireditvi gledalci pranje vzeli bolj za zabavo, veseli, da imajo doma pralne stroje. (Foto: M. B.-J.)

Pri Ribičevih so poželi rž

Seje jo le še malokdo - Mirnopoško turistično in vinogradniško društvo potrebuje slamo za "kočuro"

ORNUŠKA VAS - Rž, ki so jo včasih sejali na skoraj vsaki kmetiji, danes se je le še redkokdo. Potem ko je slamatne strehe zamenjala opeka, so jo nehali sejati za prekrivanje streh, posejali so le še spomladansko rž, njeno slamo pa so uporabljali za vezanje trt. A tudi to so zamenjali cenejši umetni materiali. Pri Ribičevih v Ornuški vasi pa so jo posejali že tretje leto zapored za nastil, zanjo pa so zvedeli v mirnopoškem turističnem in vinogradniškem društvu in ker so potrebovali rženo slamo za prekritje t.i. kočure, ki jo uporabljajo za promocijo društev, so se že predlani obrnili nanje. Prišli so k Ribičevim, jo pomagali požeti in potem tudi omlatiti, vendar se prvo prekrivanje s slamo ni najbolje obneslo, zato so slamo ponovno zaprosili za slamo, za katero pa je krovce ugotovil, da

je za tako majhno streho predloga. Zato bodo letos za prekrivanje pripravili pšenično slamo, ki je krajša, vseeno pa so minuli petek člani obeh društev prišli v Ornuško vas na žetev rži. Okrog 20 članov turističnega in vinogradniškega društva se je žetve lotilo s srpi, med njimi je bil tudi mirnopoški župan Zvone Lah, večji del pa so jo na koncu poželi s pomočjo kosilnice.

Gospodar Vid je povedal, da je rž težko pridelati, ker zelo rada poleže. Letos so jo posejali le na 5 arih, lani pa so imeli posejane kar štirikrat več. Žito so dali tudi v mlin, zmlal jim ga je mlinar Pene z Roj pri Trebelnem, ki melje še na kamne. Gospodinja Milka, ki doma redno peče kruh, je za spremembo spekla rženega in vsi, ki so ga poskusili, ga niso mogli prehaliti. J. D.

ŽETEV PO STAREM - Tako korajžno so se prejšnji petek v Ornuški vasi Mirnopenčani s srpi lotili žetve rži. Z vezanjem povesta so imeli na začetku nekateri nekaj težav, a so se opravila kmalu navadili. (Foto: J. Dornič)

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Tudi tokrat je bila novomeška tržnica bogato založena, branjeve pa so svoje pridelke prodajale: krompir po 80 do 150 tolarjev kilogram, korenje po 200, stročji fižol po 300 do 400, brokoli po 200, špinačo po 500, zelje po 120 do 150, paradižnik po 150 do 250, solatne kumare po 120 do 200, kumarice za vlaganje po 150, radič po 300, feferone po 200, repo in rdečo peso po 200, nadzemno kolerabo po 200, papriko po 250, bučke po 150, jabolka po 100 do 180, breskve po 120 do 150, hruške po 150 do 200, marelice po 280, nektarine po 300, ameriške borovnice po 500 kozarec, gozdne borovnice po 600, liter in pol jabolčnega kisa po 200 in kozarec medu po 1.000 do 1.200 tolarjev.

ZA DOPOLNILNIH DEJAVNOSTI

Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za kmetijstvo in turizem, objavlja razpis za dodelitev proračunskih sredstev za uvajanje dopolnilnih dejavnosti v kmetijstvu. Sredstva se bodo dodeljevala za lastno pridelavo in skladiščenje kmetijskih pridelkov in prodaje, predelavo lesnih sortimentov, uvajanje ter pospeševanje kmečkega turizma. Vsi podrobnejši pogoji glede razpisa so objavljeni v Pravilniku o dodeljevanju proračunskih sredstev za pospeševanje dopolnilnih dejavnosti v kmetijstvu, ki je objavljen na oglasni deski Mestne občine Novo mesto. Rok za prijavo je 20.8.1999.

Grmska vrtnarska postaja

Preizkušanje novih sort

SEVNO NA TRŠKI GORI - V Sloveniji delujeta dva vrtnarska centra in pet postaj, med njimi je tudi zelo uspešna vrtnarska postaja za Dolenjsko, ki jo vodi novomeška Srednja kmetijska šola Grm. Prejšnji četrtek so organizirali dan odprtih vrat in njihovo vrtnarjenje so si prišli ogledat predstavniki kmetijskega inštituta, biotehnične in agronomске fakultete iz Ljubljane in nekateri kmetje.

Vodja vrtnarske postaje Janez Bratkovič, inž. kmetijstva, je predstavil delovanje postaje, kjer preizkušajo različne sorte vrtnin, ki bi bile primerne za pridelavo na Dolenjskem, zadnje čase pa se posvečajo tudi cvetličarstvu. Njihovi dijaki so tako letos že drugič pripravili cvetlične aranžmaje za razstavo cvetja na Otočcu. Ravnateljica Vida Hlebec je poudarila, da je njihova šola nosilka razvoja kmetijstva in podeželja v regiji, saj mlade ne izobražujejo le za kmetijstvo, ampak tudi za razvoj podeželja. "Prizadevamo si, da

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

S kupfercitratom zoper žveplovodikov vonj

Pojav vonja po gnilih jajcih se da s pravilnim ravnanjem pri pridelavi vina sicer zmanjšati, toda popolnoma preprečiti ga je zaenkrat nemogoče. Odstranjevanje te vinske napake, po legalnih, z zakonom dovoljenih postopkih, gledano z zdravstvenega vidika, ni najbolj nedolžno. Lažji pojav žveplovodika (H₂S) je možno, dokler je še v plinasti obliki, odstraniti iz vina z zračnim pretokom in istočasnim žveplanjem. Zračenje lahko odnese H₂S iz vina, toda zgubi se tudi velik del najpomembnejših primarnih arom grozdja. A se kljub tej škodi na kakovosti vina pripo-roča zračenje. Če smo prepozno opazili to napako, se plinasti žveplovodik v vinu povezuje kemično. Ena od trdovratnih spojin, ki nastane po vezavi z etilnim alkoholom, se imenuje merkaptan in ni v plinastem, temveč v tekočem stanju. Zato še tako močno zračenje vina ne odstrani neprijetnega vonja.

Vsaka dežela ima svoj vinski zakon, a v glavnem so si podobni, saj vsebina zakona sloni na glavnih usmeritvah, ki jih po letu 1924 oblikuje Mednarodni urad za trto in vino (O.I.V.), delno pa se zakoni razlikujejo. V večini držav je za odstranjevanje merkaptana iz vina dovoljen bakrov sulfat, v Avstriji in Švici pa še dovoljujejo srebrov klorid. Za odstranitev nižje vsebnosti merkaptana zadostuje dodatek 2 mg bakra na liter vina, v hušjih primerih pa pomaga še količina 5 mg bakra na liter vina. Ves ta baker v vinu tudi ostane. Posledice se

kažejo v grenkastem (kovinskem) okusu, baker pa tudi škodi zdravju porabnika vina. Zato je predpisana dovoljena vsebnost bakra v vinu do 1,0 mg/l. Višek bakra se lahko iz vina odstrani z modrim čiščenjem, ki pa je najzahtevnejši postopek od vseh kletarskih opravil. Ne priporočam, da se loti modrega čiščenja nepooblaščen oseba, ki je lahko samo enolog.

Ze dolgo iščejo sredstvo, ki bi nadomestilo bakrov sulfat. Letos v začetku julija je bil predstavljen na svetovnem kongresu trte in vina v Nemčiji, v Mainz, preparat bakrov citrat. V naslovu sem zapisal originalno nemško poimenovanje kupfercitrat, da bi bilo manj nespornozumov. Brez bakra še vedno ne gre. Toda citrat je le v prednosti pred sulfatom. Citronska kislina je v vinu njegova naravna sestavina. Citrat se je pokazal tudi kot bolj učinkovit, saj ima manjši odmerek citrata (1,2 mg/l) enak učinek kot večja količina sulfata (2,0 mg/l bakra). Torej je manj možnosti, da ob zdravljenju vina z bakrovim citratom presežemo dovoljeno vsebnost bakra v vinu. Na trgu se bo pojavil novi preparat v dveh oblikah: kupfercitrat, ki vsebuje v 1 g 350 mg bakra; kupzit, ki vsebuje v 50 g 350 mg bakra.

Zamenjava bi bila usodna, zato svetujem previdnost. Preparat kupzit je mešanica kupfercitrata z bentonitom, tako da istočasno mlademu vinu odstranimo del beljakovin in ga zbitrimo za oko, če se ni bistro.

Opozarjam pa, da novi preparat zakonsko še ni dovoljen, a bo verjetno sprejet po končanem postopku.

(Nadaljevanje sledi)
Dr. JULIJ NEMANIC

dijaki začnejo razmišljati, s čim bi se lahko ukvarjali in kaj bi lahko pridelovali tudi na manjših kmetijah," je dejala Hlebecova. Poudarila je, da ima pri tem zelo pomembno vlogo tudi vrtnarska postaja. Gostje so si ogledali solatne kumare, ki jih imajo posajene v rastlinjaku, korenček, nizki fižol, paradižnik, papriko, zelje in tudi nasad špargljev - zelenjave, ki je v svetu zelo priljubljena, na Dolenjsko pa še prodira. Večino zelenjave, ki jo pridelajo s pomočjo dijakov, le-ti imajo praktični pouk tudi med počitnicami, porabijo v šolski kuhinji. J. D.

NI ZANIMANJA ZA KMETOVANJE

SEMIČ - V semiški občini tarna-jo, da je vse manj zanimanja za kmetijstvo. Še ne tako dolgo nazaj je bilo v takratni semiški krajevni skupnosti, ki je obsegala današnjo občino, 1.180 kmetij, danes pa bi jih skoraj lahko prešteli na prste. Še leta 1980 so imeli tri tisoč glav živine, danes pa jih imajo le 300 do 400. Nekaj ljudi se sicer bolj ljubiteljsko ukvarja s kozjerejo in ovčjerejo, da vsaj nekoliko preprečijo zaraščanje, vse pogosteje pa se dogaja, da ljudje pokošeno travo kar zakurijo.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Vse za dobro prebavo

Hrana, ki jo uživamo, je največkrat preveč prečiščena in obdelana, zato v njej primanjkuje vlaknin. Te pa so nepogrešljive v zdravi prehrani. Kaj so vlaknine v živilih? To so vodopojni (hidroskopični) deli rastlin, kar pomeni, da vpijajo in zadržujejo vodo. Vlaknine so odporne proti prebavnim sokovom, ne pridejo v kri in ne vsebujejo kalorij. Prebavljajo se s pomočjo bakterij v debelem delu črevesa. Poznamo dve vrsti vlaknin, ki se med seboj dopolnjujeta: topne in netopne vlaknine. Topne vlaknine so pektini, razne smole in sluzi v sadju in zelenjavi. Te vlaknine preprečujejo vsrkavanje (absorbirajo) holesterola in žolčne kisline in znižajo potrebo po inzulinu. Netopne vlaknine, t.j. celuloza in lignin, so predvsem v žitnih zrnih. Te vlaknine so nekoliko manj vpojne, zato pa tem bolj mehnično vplivajo na debelo črevo in preprečujejo zaprtje. Hrana, za katero rečemo, da je bogata z vlakninami, je tista, ki vsebuje vsaj 13 g vlaknin na 100 g živila, kar pomeni, da naj bi na dan s hrano porabili do 50 g in več dietnih vlaknin. Prehrana, ki je revna z vlakninami, je pogoj za nastanek različnih zdravstvenih težav, kot je zaprtje, povišan krv-

ni tlak, debelost, težave s srcem in ožiljem ter povzročitelj nastanka težjih prebavnih obolenj. Največ vlaknin uporabimo s svežim in suhim sadjem, svežo in predelano zelenjavo ter s kruhom iz polnovredne moke, kašami in kosmiči. Živila z veliko vlakninami moramo temeljito prežvečati, učinek pa še povečamo, če popijemo do dva litra tekočine na dan. Dokazano je, da je čas prehoda požute hrane z malo vlakninami in blata skozi prebavila približno 60 do 90 ur, z veliko, t.j. 160 g vlaknin na dan, pa okoli 30 ur.

Za vse, ki jih muči zaprtje, velja nasvet: vsak dan naj použijejo 17 g otrobov, ki jih vmešajo med jedi, 400 g sadja z več kot 30 g lupinastega sadja (orehi, lešniki, mandelji, arašidi) na dan in zelenjave. Na dan imejmo pet sadnih oz. zelenjavnih obrokov! Pektinske snovi v sadju so zelo pomembne za zdravljenje obolenj prebavnega trakta. V povezavi s taninskimi snovmi in sadnimi kisljinami delujejo dietično in zdravilno. Blažijo vnetne spremembe na sluznici prebavnega trakta. Ostanke sadja in zelenjave v prebavilih so bazični in zato nevtralizirajo kisle ostanke pres-nove.

kmetijski nasveti

TESTIRANJE CERGOSA 340

Sodoben Renaultov traktor

Renault ni le natanko sto let stara svetovna znamka avtomobilov, ki daje vsakdanji kruh tudi stotinam dolenjskih družin, temveč tudi eden vodilnih evropskih in svetovnih izdelovalcev traktorjev ter največji prodajalec kmetijske mehanizacije v Evropi. Zato bo zanimivo, kako je Renaultov sodobni traktor Cergos 340 po testiranju ocenil mag. Viktor Jejič, predstojnik za kmetijsko tehniko na Kmetijskem inštitutu Slovenije. Več o tem v Tehniki in Naravi (TiN) št 2/99.

Značilno oranžno pobarvani Cergos 340 traktor je opremljen s štirivaljnim vodno hlajenim motorjem s prostornino 3.920 cm³, ki s turbinskim polnilnikom razvija 63 kW/85 KM. Njegove prednosti so: natančna izdelava, preglednost iz kabine, lahko čistilne plastične obloge v kabini, dobro dušenje hrupa v kabini, strešno okno, ki omogoča nadzor nad delom s čelnim nakladalnikom, s ščitniki zavarovane luči, digitalna armaturna plošča s preprostim dostopom do informacij, spreminjanje hitrosti s pritiskom na gumb na ročici menjalnika in še nekatere praktične tehnične izvedbe ob sicer dobrih tehnoloških lastnostih (menjalnik s sinhroniziranimi 20 prestavi naprej in nazaj, okretnost, gibljivost, ne prevelika poraba goriva itd.). Med testiranjem je bilo ugotovljenih tudi nekaj slabosti: izpušna cev pred kabino, kar malo zmanjšuje preglednost, majhna vzvratna ogledala, "trda" ročica menjalnika, plastični blatniki, ki se lahko poškodujejo.

Vendar prednosti izdatno odtehtajo hibe, tako da velja končna Jejičeva ocena, da je Renaultov traktor Cergos 340 zelo sodobno zasnovan, izvrstno izdelan in s tehničnimi zmogljivostmi, ki bodo zadovoljile tudi najbolj zahtevne uporabnike. Njegova posebna odlika je komfortna kabina, ki zadosti vsem zahtevam glede varnosti, udobnosti in zdravja voznika. Cergos 340 je traktor, ki je primeren za srednje velike in velike kmetije, zlasti poljedelsko usmerjene.

Kakovost je seveda treba plačati, zato ta traktor ni ravno poceni. Stane približno 6,5 milijona tolarjev, zastopa in prodaja pa ga Agromehanika, Hrustje 52 a, Kranj.

Inž. M. L.

NA OGLEDU - Učiteljica praktičnega pouka Anica Pezdirc, inž. kmetijstva (na fotografiji prva z desne), je goste vodila od nasada do nasada in komentirala, kako se je posamezna sorta zelenjave obnesla. Pezdircova dela na vrtnarski postaji že od samega začetka, od leta 1991. (Foto: J. Dornič)

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

UKRADEL ŽICO - Neznaneц je v času od 2. do 14. julija prišel do vikenda na Libni, last M. B., in z odprt terase odnesel približno 250 kg aluminijaste žice z jeklenim vložkom. Škode je za okrog 50 tisočakov.

OB DENAR - Prejšnjo sredo popoldne je neznanec prišel v vinorodni okoliš Mali Lipovec do vikenda F. G. iz Novega mesta, kjer je skozi (odklenjena) vrata prišel v objekt in iz lastnikov denarnice, ki jo je imel v hlačenem žepu, ukradel okoli 70 tisočakov.

OB BENCIN - Neznani storilec je iz prejšnje srede na četrtek vložil v skladišče novomeškega gozdnega gospodarstva v Črmošnjicah in ukradel 15 litrov bencina. Podjetje je oškodovalo za 15 tisočakov.

TAT V TRGOVINI DOMINA - Neznani storilec je prejšnjo sredo popoldan prišel v trgovino Domina, izkoristil trenutno odsotnost prodajalke in ukradel štiri otroške komplecte oblačil, pet polo majic in dve moški denarnici. S tem je lastnico trgovine N. P. iz Semicke oškodoval za okoli 28 tisočakov.

PRODAJALKA OPAZILA TATICO - Prejšnjo sredo je M. P. iz Brežic prišla v prodajalno Moda v Brežicah, si ogledovala blago in v vrečko stlačila dva kosa oblačil ter nameravala oditi iz trgovine. To pa je še pravi ča opazila prodajalka, ki jo je do prihoda policije zadržala v trgovini. Če bi ji podvig uspel, bi trgovino oškodovala za okrog 6 tisočakov.

NA ZABAVI OB DENAR - Prejšnjo sredo zvečer je bil A. S. iz Sevnice na zabavi pri znanecu v njegovem vikendu na Jagodniku, kjer mu je nekdo iz zadnjega hlačenega žepa vzel denarnico. Nepridiprav je iz nje pobral devize in tolarje, prazno denarnico pa vtaknil nazaj v žep. A. S. se je nemalo začudil, ko je ugotovil, da mu je zmanjkalo okrog 100.000 tolarjev.

ODNESEL KOVINSKI SEF - Iz petka na soboto prejšnji teden je neznanec vlomil v skladišče reprovizorskega materiala KZ Metlika v Podzemlju in iz pisarne odnesel kovinski sef, v katerem so bili shranjeni čekovni blanketi in gotovina. Nepridiprav je KZ Metlika oškodoval za več kot 250 tisočakov.

OB POSLOVNI KOVČEK - V petek je v vinorodnem okolišu Velika Plešivica neznanec prišel do parkirnega prostora pred vikendom in iz odklenjenega avtomobila ukradel poslovni kovček, v katerem je imel R. V. iz Ljubljane osebne dokumente, čekovne blankete in součna očala. Lastnika je oškodoval za 40 tisočakov.

S PONAREJENO VOZNIŠKO - V petek se je s hrvaške strani na mednarodni mejni prehod v Metliki z mopedom pripeljal državljani BiH 64-letni T. M. Med postopkom so policisti ugotovili, da ima ponarejeno voziščno dovoljenje, ki so mu ga zasegli in zoper njega napisali kazensko ovadbo zaradi ponarejanja listin.

VLOM V BIFE - V ponedeljek ponoči je neznanec vlomil v bife na železniški postaji v Črnomlju in ukradel več zavitkov cigaret različnih znamk, 4 litre vina, liter žganja in nekaj denarja. Črnomljski bar Slovenija turista je oškodoval za okoli 50 tisočakov.

DRAGA POŠKODBA STROJA

KRŠKO - Krške policiste so prejšnjo sredo popoldan obvestili, da je v tovarni Vipap Videm Krško prišlo do delovne nesreče. Kriminalisti so ugotovili, da se je na prevajalnem stroju papirnega stroja zlomil vijak na vitlu elektromotornega dvigala. Na dvigalu pa je bila takrat naložena okrog 8500 kilogramov težka bala papirja, ki je padla na stroj in ga poškodovala. Pri tem je nastalo za pet milijonov tolarjev škode.

Križi in težave novomeškega pajka

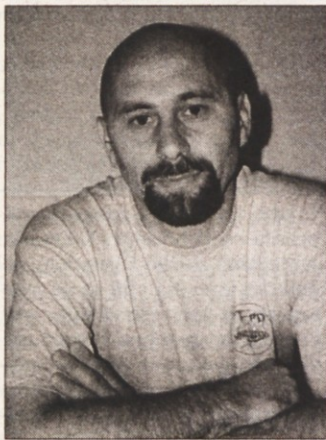
Novomeška občinska oblast ga je uvedla pred petimi leti - Policisti nočejo več pisati odredb - Zaradi pomanjkanja komunalnih redarjev zmanjšano njegovo delovanje

NOVO MESTO - 25. julija bo natanko pet let, odkar v Novem mestu odvaža nemarno parkirane avtomobile t.i. pajek. Novomeška občinska oblast ga je uvedla zaradi vse večjega kaosa, ki ga je v centru mesta povzročala vse povprek parkirana pločevina. Na Komunalni kot tudi na občini ocenjujejo, da pajek preprečuje najhujše, žal pa z njim tako kot drugje v Sloveniji, kjer so ga uvedli, ljudi niso uspeli prevzgojiti. Manj učinkovit pa je tudi zaradi pomanjkanja redarjev, zaradi česar so morali njegovo delovanje omejiti na določen čas.

Vodja sektorja splošne Komunalne Želimir Dronjak je povedal, da je v teh letih prihajalo do spremembe pooblastil, saj je prva leta odredbe o odvzemu nemarno parkiranih avtomobilov pisala policija, potem so na občini ustanovili komunalno redarsko službo, kjer pa žal za tako obsežna dela nimajo dovolj redarjev, policisti pa tega dela nočejo več opravljati, ker pravijo, da za to nimajo dovolj ljudi. Zadnje čase ima pooblastilo za pisanje odredb o odvzemu tudi njihova delavka. Na Komunalni so za odvoz avtomobilov najeli podizvajalca, ker pa je nadzor upadal, je dejavnost povzročala vse večje izgube, zato so bili prisiljeni zmanjšati njegovo delovanje in določiti obdobja, ko še odvaža.

"Res je, da je to neprofitna dejavnost, vendar smo občini, ki želi to dejavnost ohraniti, zaradi negativnega rezultata predlagali, naj za to v proračunu nameni dodaten denar, ali pa zaposli še enega komunalnega redarja ter pokliče na pomoč tudi policijo," je povedal Dronjak. V nasprotnem primeru, če se stvari ne bodo spremenile, na Komunalni ne vidijo druge možnosti kot ukinitve pajka. "S takšnim načinom dela ne dosežemo tega, kar bi bilo potrebno, saj bi služba morala delati vsak dan od 10 do 12 ur," je prepričan Dronjak. Poleg tega se s selitvijo trgovin in drugih dejavnosti iz centra Novega mesta v Bršljin vse

bolj povečuje mirujoči promet tudi v Bršljinu, kjer so se že začeli pojavljati podobni problemi kot v centru. Dronjak pravi, da se bodo ljudje morali navaditi, da bo za parkiranje jeklenih konjičkov potrebno odšteti denar. In čeprav ta znesek v primerjavi s stroški odvo-

Želimir Dronjak

za s pajkom in kaznijo za prekršek ni velik, se ljudje ne dajo prevzgojiti. Ko pa morajo poravnati 12.100 tolarjev za odvoz in 2.500 tolarjev za kazen, če jo plačajo v osmih dneh, sicer se znesek podvoji, pa so jezni na cel svet, le nase ne.

Jože Kobe, vodja odseka za komunalni nadzor na novomeški

občini, je pojasnil, da bi na tem področju morali biti zaposleni vsaj trije komunalni redarji; eden, ki bi opravljal administrativna dela, ostala dva pa bi lahko delala na terenu. Trenutno sta za vsa dela komunalnega redarstva zaposlena dva redarja v občini. Kobe pravi, da je pajek potreben, saj je že nekajkrat moral posredovati v nujnih primerih, ko je bila zaparkirana pot, ki pelje do porodnišnice. Kaj bi šele bilo, če pajka ne bi bilo.

J. DORNIŽ

PROTI POLICISTU Z VSO HITROSTJO

NOVO MESTO - V nedeljo zjutraj so policisti pridržali vinjenega 29-letnega R. F. iz Novega mesta. Tega dne so na Topliški cesti v Novem mestu opravljali kontrolo prometa in tako opazili tudi R. F., ki se je s Šmihelskega mostu proti Brodu peljal z dolgimi lučmi. Policist ga je zaradi prekrška hotel ustaviti, vendar je voznik z vso hitrostjo zapeljal proti njemu, a mu je še pravočasno uspelo odskočiti. Potem so se odpeljali za objestnim voznikom in ga izsledili na parkirnem prostoru v Ulici Slavka Gruma. Hoteli so narediti preizkus z alkotestom, vendar ga je odklonil. Zoper kršitelja so napisali predlog sodniku za prekrške in kazensko ovadbo zaradi preprečitve uradnega dejanja pooblaščenim osebi.

ODPLAKE PREČRPAL KAR V SAVO

IMPOLJCA - Dom upokojencev Impoljca je 1. julija pri sevniskem podjetju Rohrlblitz naročil praznjenje domske čistilne naprave, saj se je v njej nabralo okoli 130 kubičnih metrov odpadka. Tega dne ob osmih zjutraj je prišel delavec omenjenega podjetja, ki je v dogovoru s hišnikom iz čistilne naprave v odtočni jašek, ki se izliva v Savo, prečrpal okrog 100 kubičnih metrov odpadka, 20 kubičkov pa je odpeljal na deponijo v Zalog pri Ljubljani. Ob pol desetih dopoldan so odplake v Savi opazili sevniški ribiči, ki so poklicali inšpektorja za okolje in prostor.

VEČ VLOMOV V AVTOMOBILE

KRŠKO - Iz četrtka na petek so krški policisti na območju Krškega zabeležili kar sedem vlovov v avtomobile. Iz avtomobilov so neznani storilci odnesli izključno denar in dokumente, čeprav so bili v njih tudi vrednejši predmeti. V avtomobile so prišli tako, da so razbili steklo na vratih.

GROZIL Z NOŽEM

ČRNOMELJ - Minulo soboto zvečer so policisti pridržali vinjenega 41-letnega A. B. iz okolice Črnomlja, ker je z nožem grozil natakarici v gostinskem lokalju Bučko pri Kvasici, ker mu ni hotela postreči pijačo. Natakarica je poklicala policiste, ki so ga pridržali do strelnitve, za svoje dejanje pa se bo moral zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

PREVRNIL SILAŽNE BALE

BOŠTANJ - V nedeljo zjutraj je neznanec prišel do silažnih bal, ki so bile na robu travnika ob gozdu nad regionalno cesto Boštanj-Tržišče. Tri je prevrnil in začele so se kotaliti po strmih gozdnem pobočju, eno je ustavilo drevo, ostali dve pa sta se kotalili proti cesti, po kateri je pripeljal voznik s Fiatom uno. Prva bala je padla na sprednji del avtomobila, druga pa je priletela na cesto za avtomobilom. Pri tem je na srečo nastala le materialna škoda, in sicer za okoli 200 tisočakov.

V PORODNIŠNICI ODPRLI POŠTO

NOVO MESTO - Novomeška poslovna enota Pošte Slovenije je v ponedeljek odprla novo pošto, in sicer v avli novomeške porodnišnice. Poslovala bo od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure in od 12.30 do 16. ure ter v soboto od 9. do 12. ure, na njej pa bodo opravljali celo vrsto storitev, ki jih opravljajo tudi na drugih poštah. Prijazna upravnica nove pošte Katja Cesar bo strankam z veseljem svetovala pri sprejemu pošiljk, dvigu gotovine, plačilu računov in drugih storitvah. Z nove pošte pa bodo stranke lahko odposlale tudi telegram ali telefaks sporočilo.

Ceste vzele že 172 življenj

Prejšnji teden se je zgodilo kar 124 nesreč - Tri hujše nesreče na Dolenjskem in v Posavju

NOVO MESTO, KRŠKO - V preteklem tednu se je na slovenskih cestah zgodilo 124 prometnih nesreč, v katerih je 8 ljudi umrlo, 168 pa se jih je poškodovalo. V letošnjem letu je na slovenskih cestah umrlo že 172 ljudi. Vzroki za prometne nesreče so bili nepravilna stran in smer vožnje, neprimeren hitrost, neupoštevanja prednosti, nepravilno prehitjevanje ipd.

Prejšnjo sredo ob pol devetih zvečer se je 18-letni Simon Škofič iz Stranske vasi z mopedom peljal od Petelinjeka proti Potov Vrhu. 22-letni Andrej Moravec iz Novega mesta, ki je pred njim vozil avto, je v Petelinjeku ustavil ob desnem robu ceste, Škofič pa je zaradi prekratke varnostne razdalje in trenutne nepazljivosti z mopedom brez zaviranja trčil v avto in se pri tem hudo ranil.

V soboto nekaj po šesti uri zjutraj se je 24-letni Boštjan Blatnik iz Trebnjega z osebnim avtomobilom peljal po lokalni cesti od Dobrnica proti Mirni Peči. Ker je v Ivanji vasi peljal

preblizu roba vozišča, je z vzvratnim ogledalom zadel 19-letno Suzano Virc iz Ivanje vasi, ki jo je odbilo v vrata kovinske ograje. Hudo poškodovano peško so odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Preizkus z alkotestom pa je pokazal, da je imel voznik 1,70 g/kg alkohola v izdihanem zraku.

V soboto dopoldan se je zgodila prometna nesreča tudi na regionalni cesti Čatež ob Savi-Podgračeno. 35-letni Ivan Tomš iz okolice Brežic se je z osebnim avtomobilom peljal po regionalni cesti od Čateža ob Savi proti Podgračenu. Izgubil je oblast nad vozilom, zapeljal desno na neutrjeno bankino, po kateri je vozil 30 metrov, potem pa sunkovito zavil levo. Avto je zaneslo čez nasprotni vozni pas, po dobrih 31 metrih prevračanja po strmih nasipu pa je na strehi obstal na hitri cesti. V nesreči sta se poškodovala voznik in sopotnik Bojan Dimec, oba so odpeljali na zdravljenje v bolnišnico.

J. D.

NASILNI OČE

KRŠKO - Prejšnji tork popoldne, ko je 47-letni S. J. iz Krškega prišel domov, je brez razloga začel kričati na ženo in jo zmerjati. V kuhinjo je prišel sin, ki je hotel očeta pomiriti, to pa je tega tako razjezilo, da je sina udaril po glavi. Sin je zato odšel v svojo sobo, za njim pa je prišel oče in ga spet začel pretepati. Pretep je poskušala preprečiti hčerka, ki je očeta prosila, naj pusti brata, oče pa jo je udaril v trebuh. Pretep je skušala preprečiti tudi žena, in sicer z leseno palico, ki pa ji jo je mož iztrgal iz rok, prelomil in njene dele začel metati proti sinu. Fant je zbežal iz stanovanja in se zatekel k sosedu. Zoper razgretega očeta bodo policisti napisali kazensko ovadbo.

OB PRIHRANKE OD POKOJNIN

MOSTEC - Med 6. in 13. julijem je nekdo neopazno prišel v stanovanjsko hišo J. S. z Mosteca in v eni od sob našel kuverto, v kateri je imela žena shranjene prihranke. Neznanec je pobral vseh 40 tisočakov, prazno kuverto pa skrnil pod oblačila. Storilca policisti še iščejo.

POLICISTA JE HOTEL PODKUPITI

KRŠKO - 14. julija ob 23. uri je patrolja krške prometne policije kontrolirala hitrost vozil na cesti izven Druovega. Nekaj po 23. uri je mimo pripeljal voznik z mercedesom hrvaške registracije, ki je vozil s hitrostjo 154 km/h. Policisti so ga ustavili in mu pojasnili, da bo moral zaradi prekoračitve hitrosti k sodniku za prekrške. Ker sta mu policista odvzela potni list, jima je predlagal, da kazen za prekršek poravnata kar njima, onadva pa naj mu vrne potni list. Ko sta mu povedala, da to ni mogoče, jima je v zameno za izpustitev začel ponujati bankovec za 100 nemških mark. Podkupnino sta zavrnili, ker pa je voznik še naprej vztrajno ponujal, sta mu bankovec zasegla, njega pa pridržala. Sledi kazenska ovadba.

PRIJATELJICO USTRELIL V DLAN

SEMIČ - Ivan K. iz Semicke je prejšnji tork ob petih zjutraj iz malomarnosti s pištolo prestrelil dlan svoji prijateljici Darinki K. in jo hudo poškodoval.

Gasilci imeli celo svojo godbo

Kronika Gasilskega društva Semič razkriva bogato 105-letno zgodovino in pestro delo društva - Ob visokem jubileju nov gasilski avto - Najstarejšemu gasilcu že 91 let

SEMIČ - Minulo nedeljo je Prostovoljno gasilsko društvo Semič praznovalo 105. obletnico obstoja. Na pobudo dekana Antona Aleša so namreč v Semiču 15. novembra 1894 ustanovili Gasilsko društvo, ki velja za eno starejših v Beli krajini. Ustanovna člana sta bila še nadučitelj Matija Bartel ter posestnik in trgovec Ivan Suštaršič.

Gasilci so leta 1905 postavili leseno barako, ki jo je leta 1937 nadomestil gasilski dom, pred desetletjem pa so si gasilci zgradili sodoben gasilski dom na obrobju Semicke. Tudi oprema je bila v začetku precej skromna: leta 1903 so kupili ročno brizgalno, ki so jo uporabljali 45 let. Danes pa se ponašajo z dvema motornima brizgalnoma, trem gasilskim avtomobilom pa se je v nedeljo pridružil še četrti. Boter Bogomir Zupančič, glavni republiški inšpektor požarnega varstva, ki je zastopal Upravo za zaščito in reševanje RS, je na slovesnosti ključje novega avtomobila izročil poveljniku Gasilskega društva Janezu Malnarčiču, ta pa vozniku Igorju Štuklju. Avto je blagoslovil starotrški župnik Jože Pavlakovič, ki je član kar petih gasilskih društev.

Gasilsko društvo je dobro skrbelo tudi za kulturni utrip kraja. Gasilci so uprizarjali odrske igre in imeli celo svojo godbo na piha. Zaslugek so si zagotovili s prirejanjem veselice, podmladek pa z učnimi urami v osnovni šoli. Tudi članstvo je v vseh teh letih vztrajno naraščalo, tako da šteje danes 210 članov. Najstarejši je 91-letni

20 društev, med njimi tudi delegacija iz Mengša, od koder je bil doma ustanovitelj Aleš. S Semicani jih je povezal Toni Plut, prav gotovo pa bodo v bodoče društvu stali še trdnije vezi. Na proslavi ob visokem jubileju je spregovoril tudi semiški župan Janko Bukovec, ki je pohvalil dobro sposobnost in opremljenost nov gasilcev ne le v Semicu, temveč v vsej občini.

M. B.-J.

ČETRTI AVTO SEMIŠKIH GASILCEV - Boter Bogomir Zupančič je prerezal trak na novem gasilskem avtomobilu semiških gasilcev. Ob tem jim je zaželel, da bi ga čim manj uporabljali za gašenje požarov, več pa za dovoze vode v vasi, kjer še nimajo vodovoda. (Foto: M. B.-J.)

KDO KAJ KJE KDAJ

reklamno-ugankarska priloga Dolenjskega lista

AC AUTOCOMMERCE, d.o.o.

PRODAJNI SALON NOVO MESTO, Seidlova 16
Tel: 068/321-000, 068/372-231, telefax 068/321-411

Mercedes A

ŽE OD 3.047.000 SIT NAPREJ

KREDIT 999 SIT/dan

JAVNO PODJETJE

**KOMUNALA
d.o.o. NOVO MESTO**

**JP Komunala je z vami
v najtežjih trenutkih**

POGREBNE STORITVE

Kot upravljalec na štirih pokopališčih (Stranska vas, Prečna, Šmihel in Ločna) JP Komunala izvaja vsa vzdrževalna dela, na željo najemnikov grobov pa izvede tudi ureditev le-teh.

Na omenjenih pokopališčih je izvajanje pogrebnih svečanosti izključno v pristojnosti njihove pogrebne službe. Na željo svojcev pa organizirajo pogrebne svečanosti tudi na ostalih pokopališčih, ki niso koncesijsko oddana drugim pogrebnim službam.

Pogrebna služba JP Komunala deluje povsem samostojno brez zasebnih podizvajalcev in je na razpolago 24 ur, in sicer v rednem delovnem času od 7. do 15. ure na tel. številki 068/321-484 ter kot dežurna služba na tel. številki 323-594 ali 323-596.

Po zelo ugodnih cenah ponuja naslednje storitve:

- intervencijske storitve
- priprava, prevoz in urejanje pokojnika
- prodaja pogrebne opreme in materiala
- kvalitetnih proizvajalcev
- postavljanje in okraševanje mrliškega odra na domu ali v mrliški vežici
- urejanje kompletne dokumentacije v zvezi s pokopom
- izdelava in oglaševanje osmrtnic
- celotna organizacija pogrebnih svečanosti: nabava in aranžiranje cvetja, posredovanje pevskih skupin in glasbenih vložkov, ozvočevanje govorov
- organizacija prevozov pokojnih na upepelitev
- izvajanje prekopov

Vsi, ki se boste odločili prispevati svoj delež za humanitarno akcijo Roka pregnancem, lahko s položnico nakažete denar pri nas - brez plačila provizije.

NAGRAJUJE DOLENJSKI MUZEJ

V Novem mestu je eno največjih in najbogatejših arheoloških najdišč v Sloveniji in tudi v Evropi. Na njem je bila izkopana tudi dragocena situla, ki je na fotografiji.

Kako se to arheološko najdišče imenuje?

Pravilno rešitev pošljite na dopisnici na naslov **Dolenjski list**, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto.

s pripisom **UGANKA DOLENJSKI MUZEJ**
Izžrebane bodo 4 nagrade v vrednosti 15.000 SIT.
Izid žrebanja bo objavljen v Dolenjskem listu.

DOLENJSKI MUZEJ

NOVO MESTO

Vas vabi na ogled
občasnih razstav

100 LET LEONA ŠTUKLJA

JAKAC IN NOVO MESTO

NOVO MESTO NA RAZGLEDNICAH

in stalnih zbirk

arheološke, etnološke, druge svetovne vojne
in Kočevskega Roga na Bazi 20.

V muzejski recepciji so Vam na voljo poleg knjig
zanimive kopije muzejskih predmetov.

Muzejska ul. 7, Novo mesto, tel.: 068/373 11 30

Jakčev dom, tel.: 068/325 632

Kočevski Rog - Lukov dom, tel.: 068/66 025, 0609/633 154

Odprto: torek - petek: od 8. - 17. ure, sobota: od 10. - 17. ure,
nedelja: od 10. - 13. ure, v ponedeljek zaprto

NOVO!
PRODAJNI CENTER

dolenjska

**DISKONT ŽIVIL
SALON POHIŠTVA
SALON MODE
SALON OBUTVE**

NOV PRODAJNI CENTER
BRŠLJIN V NOVO MESTU.

**Velika izbira
ugodne cene!**

ctc

**KOTLI
10 let
GARANCIJE**

Brezhibno,
varno,
čisto,
okolju
prijazno
in dolgo
delovanje
z optimalnim
izkoristkom!

TILIA

Ekzkluzivni uvoznik za Slovenijo

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE d.o.o.

8000 Novo mesto, Ljubljanska 89
tel.: 068/324-442, faks: 068/232-209

SEZONSKO ZNIŽANJE

do 40%

v vseh Labodovih trgovinah
od 20. julija do 2. avgusta

Labod

NAGRAJUJE

urarstvo budna

FESTINA je velik sponzor kolesarskega športa.
Nagradno vprašanje je naslednje:
kateri sta dve največji vsakoletni kolesarski dirki na svetu?
Pravilne odgovore pošljite na naslov Dolenjski list, Glavni trg 24,
8000 Novo mesto, s pripisom UGANKA URARSTVO BUDNA.
Podeljeni bosta dve nagradi - ročni uri v vrednosti 25.000 SIT
Izid žrebanja bo objavljen v Dolenjskem listu..

FESTINA

V DRUŽBI ZANESLJIVIH

urarstvo budna s.p.

Glavni trg 16, NOVO MESTO
telefon: 068/25-698

Do konca novembra 1999 v času praznovanja
50. obletnice Mercatorja vam v sodelovanju
z dobavitelji vsak teden pripravljamo neverjetno
znižanje cen popularnih artiklov dnevne potrošnje!

50 let
Mercator
najboljši sosed

Od 26.7 do 31.7. 1999

Radenska, Radenci
Radenska 1,5l PVC, Šum, Pepsi

Zmajčkov butik, Ljubljana
Sladoled Princesa, Zmajčkova rezina

Od 2.8 do 7.8. 1999

Pivovarna Union, Ljubljana
Pils 0,66l, Zala 1,5l, ledeni čaj

M-KG Kočevje
Ljubljanska salama, prešana slanina

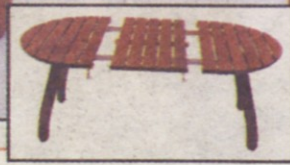
...znižanje cen...

SALON POHIŠTVA
tel.: 068/84-500, 84-505
Na žago 6, Straža pri Novem mestu

*vrtna garnitura
iz masivnega bukovega lesa*

novoles

lesna industrija
Straža d.d.

hrost
OBRTNA ZADRUGA NOVO MESTO
Od temeljev do ključa!
Obrtna zadruga **hrost**, Adamičeva 2, 8000 Novo mesto
tel.: 068/341-802, 341-927, faks: 068/342-059

GRANIT salon keramike Novo mesto
Z NAJVEČJO IZBIRO KERAMIČNIH PLOŠČIC
IN KOPALNIŠKE OPREME NA DOLENJSKEM

GRANIT Commerce
Novo mesto
Trgovina in inženiring, Na Livadi 21, 8000 Novo mesto
tel.: 00386 (0)68 372 680, 375 890, 375 891; fax: 00386 (0)68 321 306

**UGODNE CENE!
VELIKI GOTOVINSKI POPUSTI!**

Uganite!

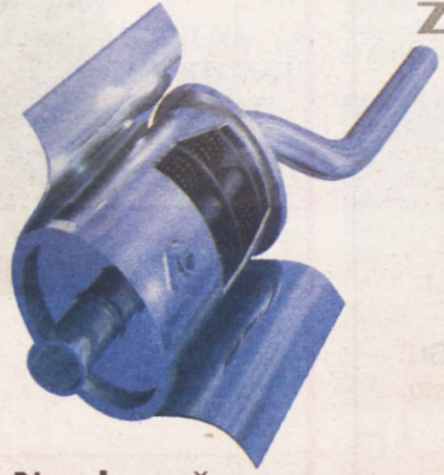
Kdo je pokojni voznik F1 na levi sliki!

Za pravilen odgovor, na dopisnici poslan na naslov Dolenjskega lista v Novo mesto, Glavni trg 24, bomo izžrebali 6 nagrajencev, ki bodo prejeli nagrado v vrednosti po 8.000 tolarjev.

Nagrade podeljuje **Avtogalant**

**BREZSKRBNO V POČITNIŠKE DNI
Z IZPUŠNIMI CEVMI**

NA DOMAČEM TRGU
domači izdelek
visoke kakovosti!

Ob potoku 10, Novo mesto
68/322-643

MERKUR
TRGOVSKI CENTER
NOVO MESTO

Trgovski center TC MERKUR

Kočevarjeva 7, Novo mesto,
tel.: 068/371 84 41

**Z zaupanjem
do uspeha!**

Avto center AC NOVOTEHNA

Kočevarjeva 11, Novo mesto,
tel.: 068/371 84 70

**Za vsakega
kupca – darilo!**

NOVOTEHNA
MERKUR SKUPINA

NAGRAJUJE

GALERIJA KRALJ

Na fotografiji je ena izmed ilustracij iz znane povesti o Martinu Krpanu. Povest je napisal Fran Levstik, ilustracije pa so delo znanega slovenskega slikarja.

Navedite njegovo ime.

Pravilno rešitev pošljite na dopisnici na naslov **Dolenjski list**, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto.

s pripisom **UGANKA GALERIJE KRALJ**. Izžrebani bosta dve nagradi - dve umetniški deli v vrednosti po 40.000 SIT. Izid žrebanja bo objavljen v Dolenjskem listu.

GALERIJA KRALJ

Prešernov trg 3, Novo mesto
OB KINU KRKA
tel. 068/372-720

OKVIRJANJE SLIK
PRODAJA SLIK
SLIKE PO NAROČILU

Zelo počitniški. Zelo Mobi.

Primož

Z MOBIJEM LAHKO GOSTUJETE V TUJIH OMREŽJIH!

ODSLEJ LAHKO SVOJ MOBI UPORABLJATE PO NAROČILU, POD POSEBNIMI POGOJI IN ZA DOLOČEN ČAS TUDI V TUJINI.

MED POČITNICAMI ALI SLUŽBENIM POTOVANJEM ZUNAJ SLOVENIJE POSTANETE UPORABNIK ROAMINGA PO NAROČILU V SISTEMU MOBITELE GSM.

OGLASITE SE V ENEM OD MOBITELOVIH CENTROV IN UREDITE VSE POTREBNO. GOSTOVANJE V TUJIH OMREŽJIH (ROAMING) JE ZELO PREPROSTO IN... ZELO MOBI! PODROBNEJŠA NAVODILA DOBITE V VSEH MOBITELOVIH CENTRIH V SLOVENIJI.

ŽE 140.000 SLOVENCEV IMA MOBI.

mob!

041 za vsak žep

INFORMACIJE NA BREZPLAČNI
TELEFONSKI ŠTEVILKI

080 70 70

WWW.MOBITEL.SI

mobitel

SLOVENSKI OPERATER NMT & GSM

svoboden kot ptica

Trimmo

TPO *Dom* strešna kritina

PRODAJA IN INFORMACIJE
O STREŠNI KRITINI TRIMO:

TRIMO d.d., Prijateljeva 12
8210 Trebnje, Slovenija
Telefon: 068 460 200
Telefax: 068 44 569

NAJBOLJŠA JE BILA MANJA PRAZNIK

BYDGOSZCZ - V tem poljskem mestu je bilo svetovno mladinsko prvenstvo v atletiki za mlajše mladince (do 17 let), kjer smo Slovenci, pa tudi Dolenjci, imeli svoje predstavnike. Enajstčlansko državno reprezentanco je vodil znani atletski delavec iz Dolenjskih Toplic prof. Milan Šimunič. Naši atleti so nastopili s spreminjajočo se srečo. Novomeščan Sašo Rebernik (višina) je tekmovalje končal v kvalifikacijah (1.95 m), enako tudi Topličan Matjaž Bukovec, ki je tekkel 400 m z ovirami in dosegel čas 56.01. Največ je dosegla Manja Praznik, ki se je v troskoku uvrstila v finale in tam z rezultatom 12.47 pristala na 11. mestu, v predtekmovalju pa je dosegla celo rezultat 12.63. Manja in Matjaž sta tekla tudi v štafetah 100, 200, 300, 400 m, kjer so dekleta bila peta, fantje pa osmi, kar je več, kot bi lahko kdo pričakoval.

S. D.

JAKA MOŽE V OREHOVI VASI

OREHOVA VAS - Štajerski športni delavci so v Orehovi vasi pod Pohorjem ob koncu prejšnjega vikenda pripravili 9. dirko za svetovno prvenstvo v kategoriji motorjev do 125 ccm. V množici odličnih motokrosistov je bil tudi mladi Novomeščan Jaka Može, ki je tako preстал "ognjeni krst" v zelo močni mednarodni konkurenci. Jaka je za las zgrešil, da bi se uvrstil v nedeljski finale štiridesetih najboljših voznikov. V svoji skupini je bil namreč osemindvajseti, kar je dober uspeh tega zelo obetavnega tekmovalca.

BORUT VEBER NASTOPI NA DANSKEM

ESBJERG - Na 5. poletnih olimpijskih igrah mladih na Danskem, kjer se je slovensko zastopstvo dobro odrezalo, je nastopil tudi mladi atlet iz Sevnice Borut Veber. Borut je tekkel na 800 metrov in si je s časom 1:54,78 priboril finale, kjer je potem s za spoznanje slabšim časom dosegel odlično 7. mesto, kar je spodbuden dosežek tega mladega atleta. Boruta je na Danskem bodrila tudi njegova družina.

S. V.

Izbiramo naj slovensko kopaljšče

Podobno kot smo pozimi izbirali najboljše smučišče, bomo vse poletje izbirali naj slovensko kopaljšče. Vseslovenski akciji več pokrajinskih časopisov in številnih lokalnih radijskih postaj se bo pridružil tudi Dolenjski list. Naši bralci lahko glasujete za vsa urejena naravnega in umetna kopaljšča na Dolenjskem, v Beli krajini, Posavju in kočevsko-ribniškem koncu. Glasujete lahko za kopaljšča ob potokih, rekah pa tudi za bazenska kopaljšča v okviru zdravilišč, ki jih na našem koncu ne

Novomeščani s kolesi po Poljski

Šesterica kolesarjev KK Krka - Telekom je nastopila na dirki Po Poljski - Ravninska dirka

BALTİK - Šestčlanska ekipa kolesarjev Krka - Telekoma je ves prejšnji teden na Poljskem od Baltika do Krkonošev pridno vrtela pedala, vendar s spremenljivo srečo.

Ravninska dirka, ki so jo spremljali močno vetrovi, zlasti so bili zoprni tisti v prsa, so našim kolesarjem onemogočili, da bi dosegli vidna mesta. V zadnji, to je sedmi etapi, so naši kolesarji dosegli sicer najboljšo posamično uvrstitev (Miholjevič - 3. mesto), zato pa je kar nekaj naših kolesarjev v tej zadnji dirki odstopilo (Santoro, Dell'Innocenti, Papež in Pintarič), tako da so si ob koncu dirke še malce pokvarili sicer skromno uvrstitev.

Ves čas dirke je bil Robert Pintarič na dobrem petnajstem mestu, vendar ga je v zadnji dirki prehitel Hrvat Miholjevič, ki je bil osmi, kar je lep uspeh, Italijan Bertocci, ki vozi za Krko - Telekom, pa je bil soliden petindvajseti. Miholjevič, ki je po enoletni poškodbi ponovno oblekel dres novomeške profesionalne kolesarske ekipe, je za zmagovalcem zaostal vsega 1.58 minute.

Jože cilja na olimpijske igre

Obetavni 18-letni dolenjski atlet Jože Vrtačič z Gorenje Gomile pri Šentjerneju želi na olimpijske igre v Sydneyju

GORENJA GOMILA - Varovanec trenerja Slavka Antončiča, Jože Vrtačič, ki je pred kratkim osvojil kar tri naslove državnega prvaka v šprinterskih kategorijah, izhaja iz znane športne družine. Oče Jože je bil znani štiristometraša, mama Ljudmila Lipar pa skakalka v višino. V šport je vpeta tudi sestra Helena, ki je Jožetova maserka.

Ali ste pričakovali takšen uspeh na pravkar končanem državnem mladinskem prvenstvu?

"Po tihem že. Zlasti v moji najbolj priljubljeni disciplini, 200 metrov, ki sem jo pretekel že pod 21 sekundami. Poskusil sem in tudi uspel."

Kaj to pomeni, da se boste udeleževali v vseh treh šprinterskih disciplinah?

Jože Vrtačič

PONOVO SE JE OGLASILA ALPINISTIČNA ODPRAVA

ANDI - Spet se je ogasila novomeška alpinistična odprava Andi 1999, ki piše takole: "Vrnili smo se z druge aklimatizacijske ture, na kateri smo opravili kar nekaj vzponov. Vsi alpinisti smo se 12. julija povzpeli na Pettisovok Ishunoc (5530 m). S samega vrha je Roman Mihalič opravil tudi spust na smučeh. Po dobrem dnevu počitka sta se 14. julija Tomaž Zalokar in Roman Mihalič odločila, da se povzpeta tudi na šesttisočletno Točlaraju (6034 m). Višinska razlika med baznim taborom in vrhom je približno 1600 metrov. To višinsko razliko sta premagala v devetih urah, potrebovala pa sta še dodatne tri ure in pol za sestop. Vzpon na ta šesttisočletnik pomeni prvi osvojeni vrh gore nad 6000 metrov, ki so ga osvojili alpinisti novomeškega alpinističnega odseka, ni pa to tudi najvišja dosežena višina novomeških alpinistov. Cilj, ki sta ga dosegla Roman in Tomaž, je tudi eden izmed njihovih ciljev odprave Andi 99. Glede na to, da sta bila na višini 6000 metrov, sta sedaj dovolj aklimatizirana in se bosta v kratkem posvetila svojemu glavnemu cilju - osvojitvi najvišji vrh Peruja Huascarana (6768 m). Andrej Markovič je v šestih urah sam preplezal svojo prvenstveno smer Mazohizem, ki jo je prvič preplezal leta 1996 z Matejem Zorkom in to v 16 urah. Naši mladi alpinisti so osvojili tudi 5495 metrov visoki Urus."

SLAVKO DOKL

NIK ROVAN SPET TRETJI

KUNDL - Na 5. motokros dirki za pokal McDonald's, ki je bila na Tirolskem, je mladi Nik Rovani iz Krškega spet stal na zmagovalnih stopničkah. Tokrat je v svojem razredu (motorji do 80 ccm) osvojil tretje mesto, tretji je bil v obeh vožnjah, in se z novimi tridesetimi točkami povzpel s šestega na četrto mesto. V prvi dirki je dobro nastopil tudi Denis Dolinšek (šesto mesto), v drugi pa je padel in si poškodoval gleženj, tako da je moral iskati zdravniško pomoč v bolnišnici. Nastopil je tudi Tomaž Salobir (60 ccm), ki je bil dvakrat deveti in je že na trinajstem mestu v skupni razvrstitvi. Nik je nastopil tudi v superfinalu s starejšimi vozniki, vendar je padel in pristal na desetem mestu.

G. ROVAN

ZVONKO MESOJEDEC NAJBOLJŠI ŠAHIST

SEVNICA - Šahovski klub Milan Majcen iz Sevnice je organiziral hitropotezni šahovski turnir za julij, na katerem je sodelovalo 15 šahistov. S točko prednosti pred Kuzmičem je zmagal Zvonko Mesojevec, ki vodi tudi v skupni razvrstitvi po sedmih turnirjih. Vrstni red julijskega turnirja: 1. Mesojevec 12, 2. Kuzmič 11, 3. Mojca Grile 10,5, 4. Blažič 9, 5. A. Grile 8,5 točk itd. Skupni vrstni red: 1. Mesojevec 120, 2. Kuzmič 113, 3. Lazič 82,3, 4. Mojca Grile 77, 5. A. Grile 65 točk itd.

J. BLAS

V TRETJE GRE RADO

LJUTOMER - V središču slovenskega kasaškega športa, v Ljutomeru, je bil v nedeljo 14. dan letošnje kasaške sezone. Konjeniški klub Ključarjevi MS je pripravil tekmo, kjer je nastopilo 97 konj. V tej konkurenci so bili tudi tekmovalci iz KK Posavje iz Krškega in KK Šentjerneje. Kot so ljubitelji konjenišva pričakovali, se je v 7. dirki (štriletniki) spet proslavila Suriya pod vajeitni Voja Maletiča. To je že tretja zaporedna zmaga te dragocene kobile (Komenda, Šentjerneje in Ljutomer). V tej dirki je tudi dobro tekkel Fuci Fuc (M. Kovčič - Posavje Krško), ki je zasedel peto mesto.

GRAMIZ BREZ TRENERJA

KOČEVJE - V novi rokometni sezoni bo ekipa kočevskega Gramiza nekoliko spremenjena. Potem ko je pred dnevi dosegel trener Zdenko Mikulin odšel k ljubljanski Robit Olimpiji, je trenutno mesto trenerja v Gramizu še nezasedeno. Verjetno bo ekipo v novi prvoligaški sezoni vodil nekdo izmed trenerjev iz Ribnice ali Kočevja. Ker je bila v prejšnji sezoni najbolj šibka točka vratarja, je vodstvo kluba uspelo v Kočevje pripeljati Barbaro Gorski, ki je bila do sedaj v mariborskem Braniku in neuradno tretja najboljša v Lanskem prvenstvu. V ekipi bosta še naprej igrali Špela Cerar in Polona Klun, ki sta lani prišli iz ljubljanskega Krima.

SEVNIČANI NA ATLETSKEM MITINGU V MURSKI SOBOTI

MURSKA SOBOTA - AK Pomurje je v počastitev občinskega praznika občine Murska Sobota pripravil atletski miting, na katerem so nastopili tudi mladi sevniški atleti. Najbolje se je odrezala Alenka Radej, ki je zmagala med mladinkami na 800 m, pohvaliti pa gre tudi Robin Papeža in Klavdijo Tomažin, ki sta zasedla tretje, oziroma četrto mesto. Nastopila sta še atleta Gregor Vodenik in Bojan Bedrač.

S. V.

TURK IN KASTELEC IGRALA V PORTOROŽU

PORTOROŽ - Serija mednarodnih teniških turnirjev Mens' Futures Slovenia Open 1999 se je ta vikend nadaljevala v Portorožu. Na turnirju sta nastopila tudi Novomeščana Blaž Turk in Tomaž Kastelec, ki pa nista mogla naprej od 2. oziroma 1. kroga. Blaž je v prvem krogu kvalifikacij premagal Američana Mahlerja (6:3, 6:0), potem pa izgubil z znanim Domžalčanom Kraševcem (6:1, 6:1). Tomaž pa je izgubil s tržaškim Slovincem Plesničarjem (6:2, 6:0).

J. MEDLE

V Kočevju so brez kegljišča

Bo za kegljače prostor v novi športni dvorani?

KOČEVJE - Če občina Kočevje ne bo do srede avgusta zagotovila 300 tisoč tolarjev za nujno sanacijo kegljišča v Gaju, ki ga bodo morali dokončno zapreti v sezoni 2000/2001, ko bodo začeli veljati novi tehnični pogoji. Seveda, če se ne bo zgodil čudež. Kegljaci predlagajo, da bi svojo streho nad glavo zgradili v okviru nove športne dvorane v Kočevju, za katero se sicer projekti že pripravljajo, a se še ne ve, kdaj jo bodo začeli graditi.

"Članske ekipe se bodo začele pripravljati na novo sezono prvega avgusta. Slabe tri tedne jih bo uril trener Marjan Oražem, ki sicer v Kočevju skrbi za namizno teniški klub Melanin. Ekipa Ribnice se bo okrepila z našima članoma Zlatkom Pajničem in Tinotom Kajfežem, medtem ko bodo članice nastopile v isti postavi," je še povedal Jože Kozina.

M. GLAVONJIČ

ŽAGARJEVA NA MARATONU ROGAŠKA '99

ROGAŠKA SLATINA - Na kolesarskem maratonu (103 km) je nastopila tudi kolesarka Žagarjeva iz Dolenjskih Toplic, ki je zasedla prvo mesto, kar je veliko presenečenje.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

ZMAGALI SO ORLI IZ SEMIČA - Novoustanovljeno Športno društvo 113 iz Črnomlja je v nedeljo pripravilo turnir v malem nogometu, na katerem je sodelovalo 15 ekip. Kot so po tihem ljubitelji in poznavalci nogometa v Beli krajini računali, so zmagali nogometaši iz Semiča, ki so v finalu ugnali nogometaše lokala Piccolo iz Črnomlja, tretji so bili nogometaši iz Nove Lipe in četrti nogometaši iz Gribelj. Najboljši strelac turnirja je bil Marko Žagar (NK Nova Lipa) in vratar Alojz Banovec (SD Orel). Predsednik novoustanovljenega športnega društva belokranjskih policistov Valentin Kuhar je bil zelo zadovoljen z udeležbo. Na sliki: zmagovalna ekipa SD Orel iz Semiča. (Foto: Slavko Dokl)

NAŠ POGOVOR

Tadej novim uspehom naproti

Mladi tenisač Tadej Pucelj je že prebredel precej teniškega sveta, vendar še premalo, da bi bil zadovoljen

NOVO MESTO - Petnajstletni dijak novomeške gimnazije in obetavni mladi teniški igralec Tadej Pucelj je v svoji sedemletni teniški karieri dosegel že nekaj vidnih rezultatov. Med drugim je bil v slovenski ekipi, ki je v Barceloni osvojila naslov evropskega prvaka za te-

človeka. Sam si v tekmovalni areni, kjer je pač potrebno pokazati največ in kjer uspejo res najboljši."

V Sloveniji in tudi na Dolenjskem imamo kar nekaj nadarjenih fantov in deklet, pa vendar vseeno ne moremo v svetovni vrh, zakaj je tako?"

"Bo držalo. Slovenci v mlajših kategorijah tenisače posegamo po prvih mestih na evropskih in svetovnih prvenstvih, potem pa kar ne gre naprej. Izjema so naša dekleta (Srebotnik, Križan, Pisnik itd.), slabše je pri moških. Za proboj v svetovni vrh in na profesionalne turnirje višjega ranga ATP je potrebno imeti veliko športne sreče, seveda pa tudi dobre in bogate pokrovitelje. Pri nas v Sloveniji šepa organizacija, manjka pa denarja, da bi naši najboljši hodili po turnirjih in nabirali točke."

Jeseni boš sedel v klopi novomeške gimnazije. Ali se bo kaj spremenilo?"

"Kakšnih bistvenih sprememb ne bo. Na srečo odpirajo jeseni na novomeški gimnaziji športni razred, ki bo veliko pomagal še k hitrejšemu napredku naših športnikov. Vesel sem tega. Seveda bo potrebno posvetiti nekaj več časa tudi učenju, končno je pa potrebno priti do primernega poklica."

Kaj bi naredil, če bi se ti odprla profesionalna pot?"

"O tem je zaenkrat še težko govoriti, bomo videli, ko bom star osemnajst let."

Ali imaš vzornika pri tenisačkih profesionalcih?"

"Zelo rad bi igral tako kot igra španski as Carlos Moya."

Tadej Pucelj

nisače, stare do 14 let. Igral je tudi na Floridi, kjer se je na turnirju mladih in obetavnih igralcev uvrstil v 2. krog turnirja za Orange Bowle v kategoriji do 14 let. Še in še bi lahko naštevali dobre rezultate Tadeja Puelja, zlasti se moramo spomniti zadnjega prvega mesta, ki ga je osvojil na odprtem prvenstvu Slovenije za tenisače do 16 let v Domžalah.

Kako to, da si se odločil za tenis?
"Tenis je zelo lepa in privlačna športna panoga, ki zahteva celega

KOLIKO ATLETOV NA OLIMPIJSKE IGRE?

NOVO MESTO - Čeprav so letne olimpijske igre v avstralskem Sydneyju še precej daleč, najboljši športniki se bodo na tej celini zbrali leta 2000, nekateri naši športniki že kar na glas razmišljajo o tem, da bodo udeleženci te veličastne športne prireditve. Največ možnosti imajo prav gotovo atleti, med njimi so kar štirje, ki lahko upajo na najboljšo. To so: Igor Prime (disk), Aleš Tomič (800 in 1500 m), Jože Vrtačič (200 m) in Jure Rovani (palica).

NOGOMETAŠI KOLPE SE OGREVAJO

PODZEMELJ - Nogometaši NK Status Kolpa iz Podzemlja so že pričeli s pripravami na novo prvenstveno sezono. Pomlajena ekipa (povprečna starost je 22 let) je že odigrala nekaj pripravljalnih tekem. Nogometaši so sodelovali na turnirju v Karlovcu, kjer so bili četrti. Prijateljsko tekmo so odigrali tudi z NK Duga Resa, ki pa se je končala z izidom 2:2. V domači ekipi je blestel povratnik Mario Podrebarac, ki je dosegel oba zadetka.

Glasovnica "NAJ SLOVENSKO KOPALIŠČE"

Glasujem za kopaljšče

Ime in priimek:

Naslov:

Kolinska

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Kočevska, dežela medvedov?

Dol. list št. 27, 8. julija

Že pred veljavnostjo republiškega predpisa o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč iz leta 1976, ki je še vedno v veljavi, so številni posamezniki in delujoči organi občine Kočevje predlagali, da je potrebno znižati število divjadi, še posebej medvedov. Vrsto let se je dokazovalo pristojnim republiškim organom, da divjad na območju te občine povzroča škodo in da medved ogroža življenje posameznih prebivalcev in drobnice.

V tem primeru gre za večdesetletni spor med kmetijskimi proizvajalci in lastniki gozdov, da jim divjad dela škodo. Njihova stališča so bila in so še danes, da je potrebno stalež divjadi znižati. V zvezi s tem je bilo podanih več odgovorov s strani republiških organov, v zadnjem obdobju pa s strani ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo RS. Iz vseh teh odgovorov je razvidno, da je potrebno posege v okolje usklajevati s prizadevanjem ohranjanja narave in razvoja podeželja. Podlaga za usklajevanje pa naj bi bili programi razvoja, ki naj bi jih izdelale projektne skupine ob sodelovanju občine, prebivalcev na podeželju, gozdarjev, kmetijskih proizvajalcev, lovcev in po potrebi tudi ostalih.

Kot je mogoče ugotoviti iz omenjene novice v vašem cenjenem tedniku, do danes do takšnih rešitev še ni prišlo. Ob tem velja omeniti, da je omenjeni predpis iz leta 1976 določal, da se interesi gospodarjenja z divjadjo urejajo z družbenim dogovorom. Nekaj let po veljavnosti omenjenega predpisa so se zadeve reševale, čeravno s težavo, sedaj pa se je to opustilo, kar se po vsej verjetnosti odraža v tem, da se vpliv divjadi na naravne ekosisteme ne spremlja dovolj organizirano. Ob tem je potrebno vedeti, da je sedaj pooblaščen skrbeti za ta vprašanja Zavod za gozdove Slovenije, Odsek za spremljanje razvoja populacij prostoživečih divjih živali.

Zavod za gozdove Slovenije je nosilec lovskogojitvenega načrtovanja in zato bi bilo prav, da bi se v pripravljanih (med ostalimi) omenjenih načrtov, vključil čim širši krog zainteresiranih, ki imajo željo, da se stalež divjadi na tem območju zniža. Že pred časom je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v svojem odgovoru navedlo, da je pritisk rastlinojede divjadi na prostor Kočevsko-belokranjskega območja precejšen in da je v načrtu predviden intenziven odstrel rastlinojedov.

Pričakujemo lahko, da se bo to uredilo v prihodnosti in da se medved ne bodo več tako sprehajali, kot to zatrjujejo posamezni prebivalci tega območja. Čas bi že bil, da se škoda po divjadi zmanjša in da se poveča odstrel divjadi.

VIKTOR DRAGOŠ
Kočevje

Gangsterski obračun sredi belega dneva

Dol. list št. 27, 8. julija

Sem Bogdan Miklič, obtožen kaznivega dejanja, o katerem ste pisali v Dolenjskem listu. Kot je običajno pri novinarjih v Sloveniji, je pred mojim imenom in priimkom obvezen pripis Rom, ki spremlja Rome do konca življenja. Sredstva obveščanja ne dopustijo, da bi se to končalo.

Rom je sinonim za vse, kar je slabo v Sloveniji. Slovenske novice pišejo: "Ob Ciganih bi bruhali." Zupan v Črnomlju in gostje z ministrstva izgubijo apetit ob pogledu na Cigane. Sprašujem se, ali pripadamo ljudem ali smo samo pecus (lat. živina). To delate tudi v vašem časopisu. Bil sem svoboden, pa sem zasledil dva članka L. Murn v zvezi z dvema sojenjema na sodišču v Novem mestu, ko je šlo za primer pri istem javnem tožilcu (Bojan Avbar) in sodnici (Milojka Gutman), člen 127/I KZ. "Oče branil hčerko pred nasilnim močem." Tak je naslov enega prispevka. Primera nista enaka, gre pa za obravnavo po istem členu 127/I KZ. Zanimiv je opis teh zadev v vašem časopisu.

Nisem ponosen, ker me obravnavajo v enem izmed teh dejanj, vendar pričakujem takšno obravnavo kot vsak drug Slovenec. Sodišče mora presoditi in izreči sodbo. Problem je v etiki. V vašem časopisu razlagate humanitarno etiko, v mojem primeru gre za avtoritarno. Dopisnik pa je obe sestavil. V prvem primeru ni oznake Slovenec, pri meni je - Rom. Predpostavljam, da zato, ker lahko kaj takšnega storijo le Romi, ne pa tudi drugi prebivalci Slovenije.

Pripadam narodu, ki je reven in neizobražen, vendar ne nazadnjaški. Naš značaj in naša čustva so nam omogočili, da se izognemo Seile in Karibde zgodovine. Upam v sedanjost in prihodnost. Do sedaj smo imeli več sreče kot nekateri mladi v Sloveniji, ker smo se izognili mamilom, aidsu, homoseksualnosti, alkoholu, ne delamo pa tudi nobenih razlik med nami in drugimi. Za nas je strpnost kultura življenja. Nikomur ne vsiljujemo svojega načina življenja, niti ne obsojamo drugih, ker živijo drugače. Upam, da bo prišel dan, ko bo povsod, tudi v Dolenjskem listu, Bogdan Miklič samo Bogdan Miklič, ne pa Rom.

Kar zadeva moj priimek, bo pravica dosežena, prej ali slej, ko bomo vsi upoštevani kot ljudje, šele nato po narodnosti in poreklu. Brez tega ni možno doseči pravice. Do takrat ostajajo le senzacije, kot npr. "Kdo bo fant Jasne Miklič?" To, da je dekletu staro 14 let in se v Dolenjskem listu prodaja kot belo blago, pri vas nikogar ne zanima. Moram vas spomniti, da je takšno obnašanje kaznivo po KZ, enako kot pedofilija.

BOGDAN MIKLIČ

Od obljub se ne da živeti

Dol. list št. 27, 8. julija

Članek, ki ga je napisal v Dolenjskem listu S. D. in ki objokuje usodo novomeških balinarjev, me je spodbudil, da bi napisani resnici dodal tudi nekaj podatkov, ki verjetno novinarju S. D. niso znani.

Vsi Novomeščani, ki so v mestu staroselci ali pa so tu živeli od 1950. leta dalje, vedo za zametek športnorekreativnega poligona pri sv. Roku, ki kljub idealni legi in naravnim danostim ni nikdar navdihnil nikogar iz organov, ki so odločali o tem, kaj se bo kje gradilo, da bi takratno iniciativo vaščanov Regrče vasi sprejeli in razširili dejavnosti športa in rekreacije v naravno okolje, ob mestu ter tam zasnovali center po vzoru velikih in manjših mest v Evropi.

Na nesrečo je ta vzpodbuda prišla od spodaj. Regrčan so namreč zgradili prvo dolenjsko skakalnico, smučarsko progo, postavili vlečnico, izsekali plato za igre z žogo, organizirali teke po gozdnih poteh in zgradili dom Krajevne skupnosti ter mu dali ime Dom mladih in športa. Generacija graditeljev se je postarala, tradicija zamrla in zgrajeno je

prišlo propadati skupaj z domom. Medtem so vse generacije tistih, ki so odločali, gradili športne objekte v mestu ali neposredno ob njem, mesto je raslo, razvoj je naredil svoje in tako danes "uživamo" na redkih športnih objektih sredi avtomobilskega prometa, smoga, industrije, mestnega vrveža. Si predstavljate enkratni užitek na balinišču pod glavnim novomeškim mostom, ki ga vsako minuto prečka na desetih avtomobilov in tovornjakov? Tudi izbrane lokacije za balinišča so bile "strokovne", kot da bo Novo mesto zakrnilo v podobi iz leta 1930 med karloškimi in ljubljanskimi vrati. Nato so načeli Portovald, krona vsega pa je lokacija velodroma.

In se je, ne bodi ga treba, neko zasebno družinsko podjetje spomnilo na tradicionalno novomeško šaljališče se izpred prve svetovne vojne - sv. Rok in na nekdanje športne vsebine ter ugotovilo, da je to idealna lokacija za rekreacijske in športne dejavnosti v naravi, ki so neposredno ob mestu. Obnovilo je Dom mladih in športa ter se pričelo truditi, da bi odgovorne prepričalo, kako je pravzaprav prav ta lokacija, ki ima tradicijo in kjer so bile že zgrajeni zametki športa, z vidika današnjih spoznanj v svetu, idealna za koncentracijo vseh športnorekreativnih dejavnosti v naravnem neokrnjenem ambientu. No, to je že druga pripoved. Ostanimo pri balinarjih.

To, ne bodi ga treba, privatno podjetje je ob domu zgradilo tudi balinišče, ki iz tehničnih razlogov ni moglo (na žalost) biti daljše od 24 m, kar je le mladinska kategorija. Vendar se je tu dve leti še kar pridno balinalo. Za zgraditev dvosteznega (celo tristeznega) pokritega balinišča mednarodne kategorije, za katerega zgraditev je bil vložen velik trud, ni bilo nobenega poslušala odgovornih za šport, zaman so bila prizadevanja okrog pokroviteljev in celo balinarji so zadevi obrnili hrbet. "Predvsem zato, ker je to daleč."

Balina se na Mirni, na Gorjancih in še kje, kjer to ni daleč. Za "dišpet", kot bi temu rekli Primorci, naj bi balinarji forsirali balinišče na Regrških košenicah (300 m od sv. Roka), ker je to blizu. Tudi za tiste iz Žabje vasi, Ločne in Bršljina. Imam občutek, da je nesebično prizadevanje nekega zasebnega družinskega podjetja o zgraditvi športnorekreativnega centra po nedelavnosti oz. zaspanosti socializma, zato je nujno vsako tako prizadevanje zatreti v kali. Ali pa velja tista "naj sosedova krava crkne".

Gospoda Rudija Mrza na žalost nisem spoznal, čeprav je bil seznanjen z dogajanjem pri sv. Roku. Škoda, kar mislim, da bi za dobro Novega mesta s skupnimi močmi lahko storila precej več za balinarstvo. In še nekaj, dragi balinarji, morali boste balinanje obravnavati kot šport in ne kot gostilniško družjenje po svobodi hrepenečih mož. Pobrignite se za podmladek!

ZDENKO HLAVIATY st.
Novo mesto

Gasilci rušijo meje vseh vst

Dol. list št. 26, 1. julija

Lahko bi rekli, da je pomlad s prihodom v Metliko malo zamudila, vendar ko je končno prišla, je bila to prava bomba. Če bi se kak ljubljčan v tem času slučajno izgubil tu okoli, bi zagotovo rekel: "Ej stari, tu se pa ful dogaja!"

Metliško poletje se je začelo na veliko. Najprej so ga na trdnih tleh pozdravili gasilci in še tako močno sonce jih ni moglo omajati. Raz-

košna parada in zadovoljna lica gledalcev, predvsem predsednika Kučana, so bili gasilcem plačilo za ves njihov trud. Metličani pa smo spet pokazali in dokazali, da smo tudi tako veliki stvari kos. Zanimivo je bilo, da so mnogi občudovali gasilce iz drugih društev, ki so ponosno korakale ob svojih moških kolegih. "Kaj? Če bi šla ja med gasilce, bi se mi vsa Metlika smejala!" je bilo slišati Metličanke. Dodal bi le: "Naj se smeje!"

Kot da nam en predsednik ni bil dovolj, sem že naslednji teden na mejnem prehodu srečal bivšega predsednika maršala Tita. Sprva so bili vsi nekoliko skeptični, ko pa je začel ene pošiljati na Goli otok in druge vabiti v svojo sobo, so si nekateri globoko oddahnil. Še posebej pristržni so bili pionirki, ki so ga spremljali na njegovi poti. Varnostnikov pa je bilo desetkrat več kot pri Kučanu, in ta je še živ in pravi!

Maršala poznam predvsem iz mitov in legend, dobro pa se spominjam fanta, ki je bil odločen pionir, ki je skupaj z drugimi ponosno omenjal tovariša Tita in je zelo čustveno doživljal vse dogodke okrog bratstva in enotnosti. Kaj je od vsega tega ostalo, nam je izredno lepo prikazala Maja Weiss v svojem odmevnem dokumentarcu.

Vendar pa ves "show" okrog odličnega komedianta Iva Godničarja ni bil nič tako resnega. Nostalgija zna biti težka reč, a vse je odvisno od tega, s katere strani jo doživljamo. V Metliki, sem imel občutek, je bil to predvsem spomin na neke druge čase.

DEJAN LADIKA

Tilia želi zadržati tržni delež

Dol. list št. 28, 15. julija

Že velikokrat sem v vašem časopisu opazil, da nepravilno uporabljate pri člankih o Zavarovalnici Tilia, d.d., naziv našega podjetja. Čudi me, da kot novinarji ne preverjate uradnih podatkov pravnih oseb, kar je posledica, da s članki zavajate bralce v našo škodo. Članek "Tilia želi zadržati tržni delež" novinarke B. Dušič Gornik z dne 15.7.1999 pa je presegel vse razume meje.

Naslov članka in tekst (predvidevam, da ste pisali o Zavarovalnici Tilia, d.d., čeprav brez besede Zavarovalnica) se nanaša samo na naše podjetje, kot na primer "slabo vodenje, likvidnostne težave, poslabšanje položaja, odhod delavcev h konkurenci, izgube, lastništvo Pozavarovalnice Sava ipd." To pa je žaljivo za naše podjetje.

V omenjenem članku ter tudi v preteklosti ste nam povzročili veliko škode, zato zahtevam, da se nam v naslednji številki na vidnem mestu opravičite ter v bodoče ne uporabljate našega imena, ker bom prisiljen zadevo predati sodišču.

Za končno informacijo pa še: naziv našega podjetja TILIA, d.o.o. naziv zavarovalnice ZAVAROVALNICA TILIA, d.d.

Direktor:
ZDRAVKO GRAH

Samo letnica je druga

Dol. list št. 28, 15. julija

Gospod Ive A. Stanič v pismu, ki je bilo v Dolenjskem listu objavljeno 15. julija, ugotavlja, da naj bi bil novi zakon o stavbnih zemljiščih, v državnem zboru sprejet 11. julija 1997, v delu, ki ureja obveznost plačevanja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, v nasprotju z Ustavom RS in zakonom, ki je uredil lastninjenje stavbnih zemljišč. Dodaja, naj bi bil ta zakon kar prepis prejšnjega iz leta 1984, s katerim da je bilo določeno, da se nadomestilo plačuje zaradi uporabe stavbnih zemljišč v družbeni lastnini. Hkrati tudi navaja, da se je veliko občanov iz Kočevja pridružil pobudam določenih posameznikov, ki so že konec lanskega leta posredovali Ustavnemu sodišču zahtevo, da se takšen zakon razveljavi oziroma naj Ustavno sodišče izvajanje tega zakona ustavi, ker da morajo še vedno plačevati to nadomestilo za nekaj, kar ni več družbeno premoženje, ampak je last posameznih državljanov. Navaja tudi, da je Ustavno sodišče omenjene pobude sprejelo, odločilo pa da še vedno ni, čeprav je jasno, da so vsi prispevki za stavbe že plačani ob njihovi (prvi) gradnji.

Ker je bilo ministrstvo za okolje in prostor pripravljalec zakona o stavbnih zemljiščih, moramo pojasniti, da novi zakon o stavbnih zemljiščih ni prepis prejšnjega zakona iz

leta 1984, ampak popolnoma nov zakon. Obveznost plačevanje nadomestila je urejena le s prehodnimi določbami zakona, kar pomeni, da obstaja samo še toliko časa, dokler ne bo sprejet ustrezen (nov) zakon. Zakonodajalec je namreč (začasno) ohranil obveznost plačevanja nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč v pričakovanju novega zakona o davku na nepremičnine, ki bo ukinil navedene določbe "starega" zakona o stavbnih zemljiščih, in ker v prehodnem obdobju, dokler predpis o obdavčevanju vseh vrst nepremičnin ne bo uveljavljen, ni mogoče enostavno ukiniti enega od najpomembnejših virov prihodkov občinskega proračuna.

Pravna podlaga za obveznost plačevanja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča ni pravica uporabe stavbnega zemljišča v družbeni lastnini, temveč neposredna uporaba (kateregakoli) stavbnega zemljišča. Zavezanec za plačilo pa tudi ni (v vsakem primeru) lastnik stavbnega zemljišča, ampak le v primeru, da je lastnik hkrati tudi neposredni uporabnik. Po določbah 62. člena zakona o stavbnih zemljiščih iz leta 1984 so to nadomestilo dolžni plačati taksativno navedeni neposredni uporabniki zemljišča oziroma stavbe ali dela stavbe, in sicer lastnik oziroma najemnik stanovanja oziroma poslovnega prostora. V obravnavanem primeru ni vzročne zveze med lastništvom stavbnega zemljišča in obveznostjo plačevanja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Zato tudi menimo, da ni kršitve 14. člena ustave (enakost pred zakonom), prav tako pa tudi ne njenega 33. člena (pravica do zasebne lastnine in dedovanja).

Še posebej velja poudariti, da je država dolžna z zakonom zagotoviti sistemski vir pridobivanja sredstev vsakomur, če mu drug ali isti zakon nalaga določene obveznosti. To velja tudi za občino oziroma drugo obliko samoupravne lokalne skupnosti, kot jo omogočajo predpisi o lokalni samoupravi, saj je z 8. členom zakona o stavbnih zemljiščih določeno, da je gospodarjenje s stavbnimi zemljišči njena obvezna gospodarska javna služba, gospodarjenje s stavbnimi zemljišči pa, glede na določbe 7. člena navedenega zakona, obsega tudi graditev javne infrastrukture, s katero se zagotavlja uporabnost zemljišč glede na njihov namen (opremljanje stavbnih zemljišč).

Glede obveznosti plačevanja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča velja poudariti tudi to, da gre pri njegovem plačevanju pravzaprav za to, da lokalna skupnost zajame del povečane vrednosti nepremičnine, ki je posledica tujih in ne lastnikovih ali uporabnikovih preteklih vlaganj v razvoj območja, kjer se nahaja nepremičnina.

Ker so sredstva, zbrana iz nadomestil za uporabo stavbnega zemljišča, eden najbolj "zanesljivih" virov za financiranje drugih nalog občine oziroma druge lokalne skupnosti, po 61. členu še veljavnega zakona iz leta 1984 pa nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča določa občinski svet v skladu z dogovorom o usklajevanju meril in območij, na katerih se plačuje nadomestilo in za določanje tega nadomestila, menimo, da smo pojasnili vse potrebno. Pojasnjujemo samo še, da gospod Ive A. Stanič tudi (nepravilno) enači komunalni prispevek, ki se ga izračuna in ga je potrebno plačati pred izdajo gradnjenega dovoljenja za (novo) gradnjo, z nadomestilom za uporabo stavbnega zemljišča.

TOMAŽ M. JEGLIČ,
svetovalec vlade na
Ministrstvu za okolje in prostor

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dol. list št. 28, 15. julija

Gospa Julija iz Šentjerneja kritično ocenjuje prstovoljna gasilska društva, ki ne prirejajo veselice. Res je morda prijetno zaključiti vikend na vaški veselici, kjer je veselo, prijetna glasba in ples, vendar mnogi ne vedo, da so se pogoji za organiziranje vrtnih veselice zelo spremenili. Vsa društva ne morejo več sama organizirati veselice, to lahko storijo le tista, ki imajo člana gostinca z uveljavljeno ponudbo jedi. Časi, ko so gasilci postorili vse, so minili. Gostinec, ki to prevzema, zahteva isto kot inšpekcijska služba - živilske preglede, urejene sanitarije, ker ne bo dovolil, da bi inšpekcijska ugotovila nepravilnosti in onemogočila morda že začeto prireditve.

Ne poznam vas, gospa Julija, vendar vam naj povem, da imamo v našem društvu gostinca, zato vsako leto prirejamo veselice, imamo pa

tudi 40 dobro povezanih članov, kar je pogoj za uspešno prireditve. Kljub temu veliko društev ne organizira vrtnih veselice, pa za to ni krivo vodstvo.

JOŽE GRGOVIČ
Gor. Brezovica

V NEOBVEZEN PREMISLEK

Bolne ledvice županov ne zanimajo!

Pred časom je bil v Novem mestu sklican sestanek, na katerem naj bi se dogovorili o gradnji novega dializnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Vključno s vabilom najodgovornejši ljudi z Dolenjske in iz Bele krajine. Se pravi župan. Le-ti naj bi se "izprsil" in zagotovili denar za izboljšanje dejavnosti, ki trenutno dela v zelo težkih pogojih - celo v nočni izmeni, kar je velik napor za medicinsko osebje kot tudi za paciente, ki prihajajo v Novo mesto z omenjenih dveh področij.

A glej ga, zlomka. Na sestanku sta prišla samo novomeški in semiški župan: doktor Tone Starc in Janko Bukovec. Da obvlada lepo vedenje, je dokazal metliški župan, ki se je opravičil na račun (pre)velike zasedenosti. Drugi gospodje župani pa nič. Ni se jim zdelo vredno niti opravičiti. Gotovo imajo že dosti problemov z zdravimi, pa bi se ukvarjali še z bolnimi krajani?! Lepo vas prostim!

Toda tudi bolniki s kronično obolenostjo ledvic so "njihovi" krajani, ki si zaslužijo boljše pogoje zdravljenja. Prav bi bilo, da prihodnji pridejo na sestanek in če že denarja ne morejo objaviti in zagotoviti, naj zastavijo vsaj svojo besedo podpore in pripravljenosti pomagati. Saj v nesreči spoznaš prijatelja, trdi pregovor.

TONI GASPERIČ

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dve nagradni vprašanji: 1. Kako imenujemo zgornji del stopala? Nagrada: darilni bon za 3.000 tolarjev. 2. Napišite telefonsko številko prodajalne Modiane iz Ljubljane. Nagrada: darilo Modiane. Odgovore pošljite do sobote, 24. julija, na naslov: NTR LOGATEC, p.p. 99, 1370 Logatec, za oddajo "99 minut za obveščanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradjenca z dne 4. julija sta Ljolkca Taler iz Zgornjih Gorij in Milena Kožuh iz Senčurja.

Kdaj župani hodijo na kulturne prireditve?

Presenetilo me je, ko sem zagledal novega gospoda župana sedeti na kulturni prireditvi, in to samo zato, ker ga poznam že vrsto let, a se ob podobnih priložnostih še nisva srečala.

Pred volitvami je res obljubljal, da bo podpiral kulturno dogajanje v občini in da bo, če bo le mogoče in če bo izvoljen, seveda, hodil poslušat oklete, ansamble, soliste ter da se bo udeleževal celo odprnih likovnih razstav, četudi risanje ni njegova najboljša točka.

Toda nekaj podobnega so izjavljali tudi drugi županski kandidati, še več: s poudarjanjem kulture so si želeli pridobiti čim več glasov. Toda na županskem stolčku lahko sedi le eden.

Tako zdaj kulturne prireditve, potekajoče skozi vse leto, minevajo brez njihove prisotnosti. Do morebitne izvolitve za župana. Takrat se bodo slikali v prvi vrsti, kajti župan mora biti kulturno razgledan in osveščen človek. Zdaj, ko niso župani, ne rabijo biti takšni.

TONI GASPERIČ

Metlika gostila pobratime

Pretekli teden so bili v okviru poletne izmenjave pri metliških družinah na počitnicah otroci iz pobratnih Ronk in Wagne

METLIKA - Otroci iz pobratnih občin Metlike, italijanskih Ronk in avstrijske Wagne že skoraj tri desetletja letujejo zdaj v eni zdaj v drugi državi. Letos so bili gostitelji Metličani, ki so pretekli teden gostili 10 vrstnikov iz Italije in 14 iz Avstije, z njimi pa so bile še tri spremljevalke.

Organizacija letovanja je bila v rokah Občinske zveze prijateljev mladine (OZPM) Metlika, ki je pripravila bogat program. Vsak dan so se gostje namreč odpravili na izlet, kjer so spoznavali Metliko, Belo krajino, Dolenjsko in Posavje, ker pa je bila Kolpa neprimerna za kopanje, so se popoldne kopali v Dolenjskih Toplicah ali Čateških. Sprejel jih je tudi metliški župan Slavko Dragovan. Spremljali so jih seveda gostitelji, metliški otroci, ki so jim pripravili tudi spoznavni in poslovlilni piknik.

Takšna utečena oblika sodelovanja med pobratimi, ki pa še zdaleč ni edina, pogloblja že tako dobre prijateljske vezi med prebi-

ZA SLOVO - Otroci iz Metlika pobratnih Ronk in Wagne so se med enotedenskim počitniškim obiskom tako spoprijateljili z metliški vrstniki, da je bilo slovo vse prej kot lahko. Ob slovesu so se fotografirali pred metliško občinsko stavbo ter si obljubili, da se čez leto dni, če ne že prej, zopet srečajo. (Foto: M. B.-J.)

Šport kot način življenja

Rekreativka Metka Lindič čedalje bolj uspešna

Najprej je želela biti vzgojiteljica, a se je v zadnjem letniku gimnazije premislila in naredila sprejemne izpite na fakulteti za šport. Ali ji to področje ustreza, bi morali vprašati brusniške osnovnošolce, ona meni, da ji. Najbrž res, če upoštevamo, da nobenega dneva ne začne brez polurnega kolezarjenja, zvečer pa preteče nekaj kilometrov v družbi moža, prijateljice, starejšega sina Aleša ali pa ob spremstvu mlajšega sina Davida na kolesu.

Če je šport strast, ne vem, vem pa, da je prevzel vso družino Lindič. Začeli so s tekomo na Lisco leta 1997, od takrat pa se tekmovalna (pa tudi dobre uvrstitve) kar vrstijo. Ni jim težko dati 6.000 tolarjev za štartnino, pa čeprav ostanejo včasih praznih rok. "Tečem zato, ker se družimo in spoznavamo med seboj, da si ogledam Slovenijo, pa tudi videš, kje trenutno si med slovenskimi športniki," pove Lindičeva, ki je pred kratkim dobila žensko kolo (2. mesto na 21 km v Mirni Peči), pa vikend paket na Otočcu in v Čateških toplicah. Majhnih nagrad ne šteje več, zelo pa je ponosna na medalje in štiri pokale, tri svoje in enega, ki pripada celi družini za 1. mesto na letošnjem teku na Lisco.

Morda je sreča res na njeni strani, saj ni imela še nobenih večjih poškodb, ki bi ji onemogočile ukvarjanje z njenim konjičkom. Pravi, da živi bolj zdravo, je redkeje bolna in bolj sproščena. Tek zahteva veliko kondicije, a se zrtvovanje obrestuje. Metka se mu ne bo odpovedala niti na morju. "Vedno najdem kakšen kotiček, kjer lahko zjutraj treniram." Poleti je kar dolgčas, ker ni tek-

Lindičeva med lovrikami

Dve Vzajemnosti

In veliko zavajanje naročnikov

Po petindvajsetih letih izhajanja glasila Vzajemnost, ki jo izdajata Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in Zveza društev upokojencev Slovenije, je zasebno založniško podjetje Bistra, d.o.o., poslalo naročnikom Vzajemnosti svojo revijo z istim naslovom in logotipom in hkrati tudi položnice za plačilo polletne naročnine.

Veliko naročnikov Zavodove in Zdusove Vzajemnosti je te položnice plačalo v dobri veri, da plačujejo Vzajemnost, na katero so se naročili. Podjetje Bistra, d.o.o., je namreč na osnovi pogodbe, ki jo je imelo z izdajateljem Vzajemnosti, osem let vodilo naročniško službo in v zvezi s tem tudi pošiljalo položnice, ki so jih naročniki plačevali na žiro račun tega podjetja. Zato so bili naročniki še bolj prepričani, da plačujejo isti Vzajemnosti. Podjetje Bistra jih je sicer obvestilo, da je pogodba z ZPIZ-om in ZDUS som kot izdajatelj potekla in da so oni od 1.7.1999 tudi izdajatelj Vzajemnosti. Vendar pa tega marsikdo ni prebral in je položnico plačal, še zlasti zato, ker je Bistrina Vzajemnost imela številko 7-8, in ne številko 1, in podobne rubrike, vse z namenom zavajanja.

Izdajatelj edine prave Vzajemnosti sta sprožila vse pravne postopke za zaščito svoje Vzajemnosti in se odločila, da bo z novim logotipom in dostavkom k imenu, iz katerega je jasno razvidno čigava je, še naprej izhajala. Tako je poletna številka (7-8) izšla v naprej določenem roku, to je 13. julija, naslednja pa bo 9. septembra. Naročniki bodo predvidoma drugi teden dobili tudi položnice, s katerimi bodo plačali naročnino na žiro račun Zveze društev upokojencev Slovenije, kot soizdajatelj Vzajemnosti. Polletna naročnina bo 1.475 tolarjev. Tisti, ki so naročnino plačali Bistri, d.o.o., žal ne bodo mogli dobiti prave Vzajemnosti; tiste, na katero so se naročili, ker jim je Bistra, d.o.o., poslala položnice brez vednosti in pooblastila ZPIZ in ZDUS za svojo Vzajemnost.

Glavna in odgovorna urednica
MARINKA LEVIČAR

Že nekaj po dvanajsti uri v Kostanjevici "noč"

V soboto pestra prireditev

KOSTANJEVICA NA KRKI - Turistično društvo Kostanjevica na Krki bo to soboto spet dobobra razgibalo Kostanjevico, saj pripravlja Kostanjeviško noč, prireditev, ki jo letos organizira že dvajsetič in katere začetki segajo še dlje v preteklost. Ob 13. uri bo, prvič na Dolenjskem, tekmovalje v skokih v vodo z višine 7 in 12 m. Nastopili bodo Italijani, Hrvati in Slovenci. Ob 15. uri se bodo srečale pustne skupine iz Slovenije. Tako društvo mask zunaj pustnega časa bo na pobudo kostanjeviške Selmarije že osmič. Doslej so ob takih priložnostih v Kostanjevici na Krki videli pustne skupine iz Markovcev, Liga nad Kanalom, Cerknega, Cerknice, Ribnice, Mozirja, Laz pri Logatcu, Podgrada in Hrušice. Da je vse potekalo na kar najbolj izviren način, so kostanjeviški organizatorji povabili doslej k sodelovanju priznane etnologe, kot sta dr. Janez Bogataj in dr. Naško Križnar.

Sobotni kostanjeviški dogodek bodo popestrili tudi pihalni orkestri iz Kostanjevice na Krki, Krškega, Šentjerneja in Vidma-Dobropolja na srečanju ob 17. uri. Za konec bodo vsi orkestri zaigrali skupaj. Ob 19. uri se bo pričela prireditev, po kateri ima ime celotno sobotno dogajanje, in sicer Kostanjeviška noč. Ob 21. uri se bodo v svojih izvirnih kostumih predstavile vse sodelujoče pustne skupine. Ob 22. uri bo dobesečno po Krki prispel kostanjeviški Prforcenhaus, na splavu in v spremstvu okrašenih čolnov, izmed katerih bodo izbrali in ob 23. uri razglasili najljepše. Preden se bodo udeleženci predali spominom na sobotno Kostanjeviško noč ter zaslužnemu spanju in sanjam, si bodo lahko pogledali v oči v siju ognjemeta, ki ga organizator napoveduje za eno po polnoči.

ČASTNIKI S KUČANOM NA TRIGLAVU - Štirinajstega spominskega pohoda na Triglav, ki ga vsako leto julija pripravijo borci, veterani in slovenski častniki, se je 16. julija letos udeležila tudi delegacija Območnega združenja slovenskih častnikov Novo mesto pod vodstvom dr. Borisa Pogačarja. Z Rudnega polja so se podali v stene alpskih vršacev in se preko Vodnikove kočice povzpeli naprej na Mali Triglav in po njegovem sllemenu na 2864 m visoki Triglav, kjer je bila proslava s kulturnim programom. Zvečer so bili dolenski in belokranjski častniki na Kredarici priče prisrčnemu srečanju škocjanskega župana Janeza Povšiča s predsednikom države Milanom Kučanom. Župan Povšič in podjetnik Jože Luzar iz Škocjanskega jezera sta visoko v gore s helikopterjem pripeljala 150 litrov izvrstnega cvička, ki je poživil zaključek pohoda. (Besedilo: B. Avbar)

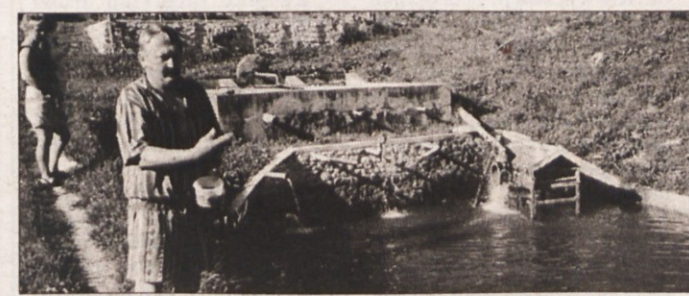
PREVZEM VOZILA PGD TRNOVEC - PGD Trnovec spada med mlajša društva v sevniški gasilski zvezi, po opremljenosti in zagnanosti članov pa med bolj pripravljena za intervencije. Komaj so si predlani malce oddahnili po otvoritvi gasilskega doma, že je vzplamela želja po boljšem avtomobilu. Vedeli so, da bodo zbrati blizu 5 milijonov tolarjev zelo velik zalogaj, a so se vseeno korjažno lotili zbiranja denarcev po vaseh Trnovec, Stržišče, Podvrh, Vranje in Dobje. Poleg kranjanov in KS Zabukovje so pomagali še v sevniških podjetjih Inplet, Jutrarnjka, Kopitarna, na občini ter zavarovalnici Triglav Krško. Predsednik PGD Trnovec Zvone Žulič se je preteklo soboto ob prevzemu novega vozila zahvalil tudi GZ Sevnica, ki je prispevala 2.150.000 tolarjev. Botra vozila, direktorica Inpleta, Marija Jazbec ga je krstila za Srečka, vozilo pa je blagoslovil še zabukovski župnik Peter Štumpf (na posnetku).

SANJA CERJAK V PORTOROŽU - Na Melodijah morja in sonca 99 se je v finalnem večeru otroških pevcev, pevka in skupin predstavila Dolenjecem že znana mlada pevka Sanja Cerjak. Za pesem z naslovom Super mulci sta ji besedilo, glasbo in aranžma napisala že uveljavljena festivalska "mačka" Matic Oražem in Damjana Kenda - Hussu, poslala pa jo je v priznanem studiu Tomaža Borsana. Gledalce je navdušil tudi nastop spremljevalne skupine, v kateri je nastopil tudi Sanjin bratec Simon, ki je ob Sanjinem petju zaplesala na koreografijo Mojce Borsan in Nine Petaros. Sanja je prejela mnogo čestitk znanih pevcev in povabila na nastope širom po Sloveniji. Posnetke s prireditve si boste lahko ogledali tudi na TV Vaš kanal.

ŠPORTNE POČITNICE NA MORJU - Agencija za šport iz Novega mesta je letos že drugič izvedla športne počitnice za predšolske otroke v Fiesi. Letos se je počitniškovanja na morju udeležilo 24 otrok iz novomeških vrtcev. Poudarek je bil na športnih vsebinah. Poleg plavanja in iger smo odšli tudi na izlet, obiskali smo Piran, akvarij, barko, likovno ustvarjali, plesali, pripravili lutkovno igr. Vsem otrokom, ki niso mogli z nami, pa pošiljamo morskobarbano fotografijo. (Darja Rozman, strokovna sodelavka za predšolski šport)

POSTRVI IZ DOMAČEGA RIBNIKA - Ena izmed priporočljivih turističnih postojank ob sremiško-bizeljski vinski cesti, pa tudi brežiški kolesarski poti, je Kranjčičeva gostilna nad Sromljami. Goste privablja s postrovi, ki jih nudijo iz lastnega ribnika, ki ga je Tone Kranjčič zgradil v pestrem naravnem okolju pod vasjo. V ribniku ima vpeljana celotno vzrejo rib, od pridobivanja iker do vzreje mladice in konsumnih postrvi. Posebnost so prekajene postrvi, ki jih ponudijo za predjed. (Foto: M. Vesel)

Zdaj imam vas!

Z velikim veseljem sem 2. julija letos dobil svoj prvi Dolenjski list. Čudim se vaši pošti, ker dobim svoj časopis že v petek ob 9. uri. Se eno veselje.

Rojen sem bil v Velikem Orehku 4.9.1919. V Sloveniji sem bil poznan kot Kostrevčev Francelj. Če bi me kdo poznal, ga prisrčno pozdravljam. Če bi mi želel kdo pisati, je moj naslov Franz Erelach, Markt 112, A3345 Golsting v Nemčiji. Že 60 let ne govorim slovensko, veselim se pa vedno, ko slovensčino kje najdem. Posebno takrat, ko je Slovenija postala samostojna država. Vi ste zdaj "sami gospodarji v svoji hiši".

Vsako leto pridem v Orehek ali na morje na slovensko obalo. Tam je toliko tujcev, da se ustrašijo, ko slišijo moj pozdrav po slovensko ali hrvaško.

Večkrat bi vam pisal, če vas to zanima. Opisal bi vam, kako se tukaj živi in kako mi živimo. Vaš časopis me zanima, ker pove veliko zanimivega iz Podgorja.

Srčna hvala za branje moje pisma. Sem 80 let "mlad", nimam nobenega poznanega človeka in nobenega sorodstva pri vas, zdaj pa imam vas, Dolenjski list.

FRANZ ERLACH

UPOKOJENSKI IZLET PO DOLENJSKI

Društvo upokojencev Moravče pri Domžalah je 29. julija organiziralo enodnevni avtobusni izlet po Dolenjski. Udeležili smo se 11. srečanja upokojencev Slovenije, ki vsakič poteka v drugem kraju. Letos je bilo v Dolenjskih Toplicah. Prišlo je 18.000 upokojencev in drugih iz vseh društev v Sloveniji. Ob 11. uri je predsednik ZDU Slovenije Vinko Gobec nagovoril zbrane in s tem otvoril program, slavnostni govornik pa je bil Milan Kučan. Nezapobno je bilo srečanje z družino Kovačič iz okolice Šentvida pri Stični. Gostitelji so nam namreč ob vrnitvi iz Dolenjskih Toplic v gostilni Štorovje pripravili slavnostno domače kosilo z domačim vinom in žganjem.

JOŽE NOVAK

Z dojenčkom po planinah

Valentina Šavor je, čeprav komaj polletna, z mamo "prehodila" precej hribov in gora - Na Mirno goro večkrat na mesec

NAJMLAJŠA PLANINKA - Predsednik Planinskega društva Črnomelj Peter Dichlberger je mali planinki Valentini Šavor izročil izkaznico planinskega društva za njene dosedanje izlete v gore. Seveda pa gre še večje priznanje mamiči Jožici, ki je hčerko vedno varno prinesla na vrh, čeprav so bile včasih poti precej nevarne. (Foto: M. B.-J.)

predsednikom metliškega Planinskega društva Tonijem Kraševcem. Marija Jerman pa ji je v imenu starejših črnomaljskih planink izročila album. Jožica, ki je prejela knjigo Slovenska planinska pot, se je zahvalila vsem planincem, ki so ji pomagali na pohodih. "Planinci so zelo dobra družba. Vedno so mi stali ob strani ter me počakali, če sem zaostala. Brez njihove prijaznosti in potrpežljivosti z Valentino gotovo ne bi zmogli vseh teh poti," je bila hvaležna Jožica, ki načrtuje, da bi z dojenčkom odšla celo na Triglav.

M. BEZEK-JAKŠE

NA KRAJU SAMEM

Nikoli več "srečno" v kanižarskem rudniku

Pred dobrimi trinajstimi leti sva s sodelavcem obiskala rudnik rjavega premoga v Kanižarici pri Črnomlju. Takrat sem se prvič spustila v jamo katerega koli premogovnika sploh in še danes me ni sram priznati, da me je bilo pošteno strah. Nikoli pa mi ni bilo žal za to, lahko bi rekla kar pustolovščino, kajti iz jame sem prišla bogatejša za izkušnjo več in vedenje o tem, kako težko je knapovsko delo. Tega v kanižarskem rudniku noben obiskovalec ne bo mogel nikoli več tako nazorno spoznati. V kratkem bo namreč rudnik za vedno umrl.

Ne toliko zaradi naporov in vročine, ki naju je spremljala ob prvem obisku v jami, temveč predvsem zaradi nevarnosti, da bi morda prišlo do eksplozije ter zaradi neznosnih pritiskov laporja in gline, ki so neprestano stiskali rove v drugem sloju, sem si takrat ob slovesu od rudarjev sama pri sebi dejala, da me kanižarska jama skoraj zagotovo ne bo več videla. A zarečenega kruha se navadno poje največ in tako sem se tudi jaz po tistem s skipom spustila pod zemljo še trikrat, nazadnje 22. junija letos. Danes vem, da takrat zagotovo zadnjič. Ljudje sicer marsikaj v življenju počnejo zadnjič, a če tega ne vemo, v našem zadnjem dejanju ni nič tragičnega. Veliko težje pa je, ko človek zagotovo ve, da nečesa nikoli več ne bo videl. Še toliko težje je, če mu je priraslo k srcu. Za kanižarski rudnik lahko rečem, da se mi je v teh letih, ko sem večkrat pisala o njem in zlasti o delu v rovih, priljubila. Ne čudi torej, da mi je, ko sem se v spremstvu tehničnega direktorja Rudnika Kanižarica v zapiranju Tomislava Sekovaniča in rudarja ter reševalca Džemala Kurtiča s skipom spustila v jama 210 metrov pod zemeljsko površino, neprestano odmevalo v ušesih: "Zadnjič, poslednjič!"

Travn rudarjev ni več

Ko sem bila spomladila leta 1986 prvič v kanižarskem rudniku, sem na vsakem koraku srečevala prepotene rudarje, ki so se trudili, da bi iz zemljinoga nedrja iztrgali čim več rudnega bogastva. Čeprav sem dobro vedela, da se v rudniku pripravljajo na zapiranje, pa je bil moj obisk deset let pozneje eno samo veliko presenečenje. V rudniku je bil mir, tišina. Nikjer neznosne vročine, ampak prijeten veter, ki ga je povzročal svež zrak, ki so ga dovajali v rudnik. Takrat so rudarji kopali le še v eni izmedni, ker pa so smeli na mesec izkopati le dva tisoč ton premoga, niso več hoteli kot v letih, ko so ga nakopali 120 tisoč ton in več na leto.

POSLEDNJI RUDARJI - Stane Fortun, Džemal Kurtič in Ivan Šikonja (z leve) so še zadnji jamski delavci v Rudniku Kanižarica v zapiranju. Sicer pa je na plačlini listi rudnika sedaj še 30 delavcev, od tega 15 invalidov, ki so na čakanju. Fotografija je bila posneta pred vhomom v jama, v katero so se ti moške spustili nešteto krat, pred dnevi pa jih je skip resnično zadnjič odpeljal v kraljestvo teme. (Foto: M. B.-J.)

Njihovo zadnje delovišče tik pred tem, preden so 1. junija 1996 prenehali z izkopom, je bilo povrh vsega najlažje v zgodovini rudnika. Na približno 50 metrov širokem čelu okrog 260 metrov pod zemeljsko površino oziroma okrog sto metrov pod morsko gladino namreč ni bilo več večjih pritiskov. Zrak, ki je imel znatno krajšo pot, kot jo je imel do delovišča v drugem ali tretjem sloju, pa ni imel dovolj časa, da bi se med potjo dodatno segrel, zato je bilo v jami prijetno hladno. Poleg tega je bil premog, ki so ga kopali takrat, znatno kvalitetnejši kot nekdanji. Njegova energetska vrednost je bila 16,5 gigajoula na tono, imel je le 7 odst. pepela in 1,2 odst. žvepla. To je bilo sicer malo v primerjavi s premogom, ki so ga kopali leta pred tem in je imel 25

do 30 odst. pepela in do 1,5 odst. žvepla. Predvsem zaradi prevelike količine žvepla pa je bil tudi zadnji premog, ki je zapustil kanižarski rudnik, ekološko sporen.

A še nekaj tednov pred 1. junijem 1996, ko naj bi uradno prenehali z izkopom, je tehnični direktor Sekovanič še vedno upal, da bo kdo le uslišal predlog kanižarskih rudarjev, da bi kopali do leta 2005. Odprtih je namreč ostalo 250 tisoč ton zaloga najkvalitetnejšega premoga, kar so ga rudarji do takrat pripeljali iz jame. Kakšne travme so v tistem času doživljali rudarji, med katerimi je bilo mnogim tudi arjenje prva, upali pa so, da tudi zadnja zaposlitev, ve najbolj vsak sam. Veliko pove že to, da so mi ob enem od obiskov dejali, da so kot krti, ki so raje pod zemljo, v temi, kot pa zunaj. Ob zadnjem obisku letošnjega junija pa se mi je zdelo, da sem samo še jaz tista, ki obžalujem, da se ne bom mogla nikoli več plaziti po prašnih ali spolzkih tleh kanižarskega rudnika ter se neprevidno s čelado zadevati v s stroja visečo tračnico, s pomočjo katere so nekdanji tvorili repromaterial. Moja spremljevalca sta mi namreč zagotovila, da so travme, ki so jih doživljali ob vesti, da bodo morali zapirati rudnik in s tem tudi odpustiti delavce, že zdavnaj za njimi. Komaj so čakali, da bodo zasuli ali zalili rove ter na vrh vhodnega jaska postavili betonsko ploščo. Imela sem občutek, da jim je pri srcu nekako tako kot sorodnikom pokojnika, katerega pogreb se neprestano odmika.

Zapiranje po ekološkem programu

Razlika je le v tem, da se zapiranje kanižarskega rudnika ne

PREMOGOV PRAH V BELEŽKI - Ob soju rudniške svetilke, ki sem jo imela na čeladi, sem si, ko sem po približno kilometer dolgem rudniškem rovu capljala med Sekovaničem in Kurtičem, zapisovala, kar sta mi pripovedovala o rudniku. Poleg fotografij me na zadnji obisk v kanižarskem rudniku spominja le še od premogovega prahu umazana novinarska beležka.

vsa zapiralna dela potekajo natančno po programu. Le nekatera so opravili prej, kot je bilo predvideno, vendar zgolj zaradi varnostnih razlogov. Grdešič je zagotovil, da je bilo celo drugod po svetu po tako natančnem strokovnem programu zapiranih le malo rudnikov.

V najboljših letih je v kanižarskem rudniku delalo v jami skoraj 300 rudarjev. Danes so ostali le še trije kopači: Mirko Kudželič, Matija Pejič, Džemal Kurtič. Pa elektrikar Stane Fortun in kopač-invalid Ivan Šikonja. S tehničnim direktorjem Sekovaničem in rudarjem Kurtičem, ki dela v rudniku že petnajsto leto, sem se torej s skipom spustila po 310 metrov dolgem izvoznem vpadniku 210 metrov pod zemljo ali 40 metrov pod morjem. Spremljevalca sta mi med dvominutno vožnjo, ko so mi v glavi neprestano pozvnanje besede: "Zadnjič, zadnjič!", pojasnila, da bo ta jašek zadnji, ki ga bodo zasipali in sicer z 2.500 prost. metri odpadnega materiala iz bližnjega suhorskoga kamnoloma. To zasipavanje bo precej preprosto, saj bodo s tovornjakov stresali kamenje in pesek v jama. Precej drugače bo z zasipavanjem 230 metrov dolgega zračilnega vpadnika. S površine bodo namreč vanj po ceveh pošiljali pesek, ki ga bo potiskal zrak. Vse to sta mi spremljevalca razlagala mimogrede, ko smo se po vpadniku številka 10 spuščali do glavnega črpalnišča 95 metrov pod morjem. Po tem vpadniku so nekdanji vozili premog iz rudnika, po njem pa je prihajal tudi svež zrak. Vendar ni bilo v načrtu, da bi ta rov porušili ali zasuli, pač pa kot enega redkih zalil z vodo. Obok iz betonskih kvadrov je bil namreč zgrajen tako trdno, da bi bilo podiranje zelo težavno. Poleg tega je rov kratek, tako da ni nevarnosti, da bi se zaradi njegovega zalitja začelo na površini vrgzati. Mimo glavne črpalke za vodo, ki so jo demontirali letošnjega 17. junija, in je čakala na odvoz, me spremljevalca peljeta k transformatorju, ki je poganjal vodno črpalko, ki so jo zagnali potegnili iz jame. A tudi ta je ob mojem obisku delala le še dve uri na dan, na minuto pa je lahko izčrpala po 3.500 litrov.

Mimo čela 83 metrov pod morjem, pri katerem so naredili protipožarni zid, da ne bi uhajal plin, smo se ob soju svetilk, ki smo jih imeli na čeladah, pomikali na najnižjo še dostopno točko v rudniku. To je bila pravzaprav mlakuža na 115 metrih pod morsko gladino, iz katere so črpali vodo s potopno črpalko. Da pa je ne bi stisnilo, so naredili lesen sklad. Najgloblje so rudarji kopali 130 metrov pod morjem, a ta del rudnika - gre za južno polje in kadunjo - so likvidirali, kot pravijo rudarji v svojem žargonu, že veliko prej. Moja pot po rudniku je bila tokrat precej krajša kot ob prvih treh obiskih. Merila je le kilometer. Razumljivo, saj je bila večina rovoev že porušeni. Bila pa je tudi najbolj žalostna, priznam. Čeprav sta mi spremljevalca zatrjevala, da sta, tako kot ostali, s čustvi - vsaj kar se rudnika tiče - že opravila, pa se mi je dozevalo, da smo bili, ko smo s sklonjenimi glavami stopali po tistem, kar je še ostalo od njega, vsi trije istih mislih. Preprosto: jemali smo slovo.

Rudniški muzej kot obliž

Toda čeprav je v rudnik le še občasno prihajalo zgolj po nekaj rudarjev, ki so opravljali zapiralna dela, a tudi obiskovalec, ki so se prišli še zadnjič posloviti od nje-

ga, je bilo vse manj, so v jami do zadnjega poskrbeli za vse varnostne ukrepe, kot da bi delalo na desetine rudarjev. Pri tem je bilo najpomembnejše pretočno zračenje, kot so imenovali kroženje svežega zraka, ki ga je bilo čutili kot rahel vetrič. Medtem ko so bile zlasti ob mojem prvem obisku noge na koncu poti že pošteno utrujene in je prišla še kako prav nekakšna žičnica, s katero smo si pomagali po šestem vpadniku proti izhodu, pa sem si tokrat želela, da te sicer preproste naprave ne bi bilo. Dlje časa bi lahko ostala pod zemljo, opazovala nekakšno vato, visečo s stropa, ki je bila še eno redkih živih bitij v rudniku, ter imela več časa, da si poiščem primeren kos premoga kot spomin na kanižarski rudnik. Je morda to začutil tudi Tomislav Sekovanič? Ob koncu šestega vpadnika se je namreč ustavil ter se, kot bi želel imeti poslovilni govor, kar precej razgovoril. Pri tem ni pozabil omeniti, kakšne težave jim je povzročal prav ta rov, po katerem so s pomočjo vitla privržali v jama repromaterial. Ker so bili namreč v njem večkrat požari, so namesto lesenega uporabljali pločevinasti opaž. A s tem niso preprečili požarov v okrog 50 let starem rovu, v katerem je za opaži ostalo še nekaj premoga, ki pa se je vedno, ko je prišel v stik s kisikom, vžgal. "Požari so bili sicer vedno le lokalni, a smo jih gasili tudi po ves mesec. Najprej smo morali odstraniti goreči premog, nato smo vbrizgali injektirno maso, ki je zaprla odprtine in s tem dotok zraka. Masa je bila narejena iz pepela, ob gašenju enega požara pa smo jo pripeljali celo z dvajsetimi tovornjaki. Na srečo je ta vpadnik na koncu poti zračnega toka, tako da smo kljub požaru lahko nemoteno kopali premog," se spominja Sekovanič ter ne pozabi omeniti, da bodo tudi ta rov zalili.

Pri skipu, ki že nekaj let ni več prevažal premoga, ampak le ljudi, sem se še enkrat ozrla proti rudniku. Nikogar ni bilo, ki bi mu lahko zaželela rudarski "srečno". A kljub temu mi je bilo toplo pri srcu, ker sem vedela, da jama po našem odhodu ne bo ostala povsem brez življenja. Nekje med lesenim opažem tik ob vstopu v jama so se namreč skrivali polhi, ki jih je pred leti prinesel rudarski nadzornik Leopold Pintarič. Kar dobro se jim je godilo, saj so jim rudarji prinašali priboljške. Kaj pa bo z njimi, ko rudnika ne bo več? Džemal Kurtič le skomigne z rameni, ne verjame pa, da jim bo uspelo uboge živlce poloviti in odnesti iz jame. Vprašanje je tudi, kako bi se po tolikih letih v večni temi privadile na svetlobo.

A če bi jim polhe uspelo rešiti, bi jim lahko našli prebivališče v rudniškem muzeju. V bližini izvoznega stolpa, ki bo skupaj s strojnico ostal muzejski eksponat in spominjal na to, da so imeli v Kanižarici od leta 1857 rudnik rjavega premoga, so namreč že zgradili rov, v katerem bodo predstavili rudniško jama. Muzej so si zamislili tako, da bodo tri metre pod površino sicer zasutega vhodnega jaska namestili betonsko ploščo, s katere bo vhod v okrog petdeset metrov dolg rudniški rov. V njem bodo prikazali vse načine rudarjenja v Kanižarici. Ta improvizirani rov pa bo ne le dobrodošla učilnica za tiste, ki jim ni bilo nikoli dano, da bi se spustili v jama, ampak tudi nekakšen obliž za one, ki težko prebelevajo zapiranje edinega belokranjskega rudnika.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

ZGODOVINSKA FOTOGRAFIJA - Džemal Kurtič in tehnični direktor Rudnika Kanižarica v zapiranju Tomislav Sekovanič ob transformatorju, ki je poganjal še zadnje črpalko za črpanje vode v rudniku. Fotografija je že zgodovinska, kajti tako transformator kot črpalko so sredi julija potegnili iz jame, 19. julija pa so začeli izvozni vpadnik zasipavati. (Foto: M. B.-J.)

NAŠE KORENINE

En štor sem kopal tudi cel teden

Ciril se je dobesedno zakopal v delo. To mu ni bilo težko, saj je vsak delovni dan rudaril v zatohlih rovih rudnika Krmelj. Opravil je rudarski "siht", potem pa peščil domov na Malkovec. Tu gori, visoko sredi zelenega gričevja med Savo in Krko, je bil zrak čist in čutili je bilo njegov sveži dih, ko se je pretakal iz ene doline v drugo. In pogled na vse strani je bil tako mamljiv! Vendar Cirila vsa ta lepota ni zadržala. Njegove raskave roke so spet prijele za kramp in lopato in spet se je prepogzel v zemljo. Tokrat le do pasu. Okoli mogočnih drevesnih štorov je odkopaval črno gozdno zemljo in sekal stoletno koreninje, dokler štor ni bil okoli in okoli osvobojen in ga je lahko z živinčetom potegnili na prost.

"Osem hektarov sem tako prekopal. Kupil sem poseko in se spravil nadnjo z lopato, krampom in sekiro. Štor za štorom sem izruval. Slo je počasi, saj so bili nekateri tako trdovratni, da sem se z enim mučil tudi po cel teden," pripoveduje Ciril Logar. Ko se dobiva na Malkovcu, je okoli naju lepo zgodnje julijsko popoldne. Kraj je ves presijan s toplim poletnim soncem in dolenski griči okoli njega sločijo hrbe vse tja do ponosnega očeta Kuma. Blage sveže saponce jim neprestano mršijo grebene. Ni čudno, da tukaj dozori ena od najzlahnejših vinskih kapljic na Dolenjskem.

Tako je moralo biti tudi takrat, predeset in več let nazaj, ko se je Ciril Logar spopadal z gozdnim koreninjem. Le da takrat ni imel časa opazovati to lepoto. Prav te dni je dopolnil devetdeseto leto in njegova duša zdaj v miru pije ta čudoviti pogled. Tisti gozdni panji, ki so jih iz zemlje izruvale njegove roke, so že zdavnaj zgoreli v krušnih pečeh, in njive, ki jih je ukradel divjini, so že velikokrat rodile obilen sad.

O Cirilovi mladosti zdaj teče beseda in o tem, zakaj se je moral kmečki fant, doma iz lepe Falentove kmetije na Vodalah, spopasti z divjino, da ji je iztrgal tistih nekaj zaplat zemlje. Bil je deseti otrok v Falentovi družini. Pa ga od doma ni pognalo tisto znano ljudsko verovanje o desetem bratu, ki naj bi ga usoda že v zibelki zaznamovala za širni svet. Ne, saj se je ustalil na bližnjem Malkovcu. Usoda tudi ostalih devet Falentovih otrok ni pustila ostati doma. Vse je pognala iz toplega gnezda. Kriva je bila prav ta opojna pijača, ki je tolikim sinovom naše zemlje dajala moč, uteho, pa tudi pogubo. Gospodarja Falentove kmetije je omamila in ga pahnila v slabo družbo. Domačija je v kratkem času prišla na kant in starši so se z vsem naraščanjem znašli na cesti.

Le še v spominu devetdesetletnega Cirila so zapisane sledi njihovih usod. Pripoveduje mi, da je starejšega brata Franceta med prvo svetovno vojno v Tiroлах raztrčala italijanska granata. Lojzka je pristala v Ameriki, Pepca v Franciji, Rezka in Micka na Malkovcu, Malka in Urška pa v Krmelju. On je že s

šestimi leti pričel služiti pri kmetih na Malkovcu in v okoliških vaseh. Domači so najprej živeli v "štantu" na Malkovcu, potem pa so se preselili v prazen vinski hram. Na njegovem mestu si je Ciril kasneje postavil svoje bivališče. Tudi starše je vzel pod streho in za njih skrbel do smrti.

Ciril je bil najprej pastir, pozneje pa je prijel tudi za drugo delo. Zrasel je in se okrepil. Začel se je ozirati za zaposlitvijo. Česa drugega kot krmeljski rudnik v okolici ni bilo: "Dobiti delo v rudniku tisti čas ni bilo lahko. Veliko mož in fantov je čakalo v vrsti. Ko so jih enkrat vzeli, so se dela držali, dokler se je le dalo. Bog ne daj, da bi zamudili ali celo manjkali. Vrgli so jih na cesto in vzeli druge," pripoveduje Ciril o tistem času, ko je že zgodaj zjutraj odhajal v dolino in se pozno popoldne ves utrujen vračal. Bilo je to pred drugo vojno, nekaj časa med njo in tudi po njej. Zdaj je upokojen, a še vedno ne da miru.

Ko ga takole gledam, čilega devetdesetletnega nekdanjega krmeljskega knapa, ki še danes živi na tem vetrovnem Malkovcu, mi po glavi roji nešteto misli in vprašanj. Izruval in posekal je nekoliko korenin, svoje pa je pognal globoko v to dolensko zemljo. Spuščal se je v temne globine krmeljskega rudnika, pa je vedno prilezel ven živ in zdrav. Živel je na vinorodnem Malkovcu, pa je bila njegova priljubljena pijača vedno mleko. To je bilo koristno za "knapa", obdržati trezno glavo pa je bilo v teh krajih in v tistih viharhrih časih, ko je divjala vojna in se dostikrat ni vedelo, kdo pije in kdo plača, tudi dobro. Nekega jutra leta dvainštirideset so Cirila zbežali iz postelje italijanski vojaki. Odnali bi ga s sabo, pa ga je eden izmed vojakov prepoznal in izpustili so ga. To je bil tisti vojak, ki je ponavadi stal na straži pri rudniku v Krmelju in zapomnil si je Cirila, ki je vedno prišel med prvimi na delo, čeprav je imel od doma kar dobro poldrugo uro pešačenja. Tisti dan so na Malkovcu Italijani kot talce ustrelili več domačinov. Verjetno bi bil tudi Ciril med njimi, če bi ne bilo tistega srečnega naključja. Požgali so tudi precej hiš in gospodarskih poslopj. Druga svetovna vojna pa se je še večkrat navarno približala temu lepemu dolenskem kraju, vendar se je Ciril vsem prežečim nevarnostim spretno izognil.

Ze pred začetkom druge svetovne vojne si je za mlado pri hiši pripeljal Julko iz Tržišča. Iz njunega zakona izhajata Julka in Ciril. Hčerka Julka je poročena v sosesčini, sin Ciril pa ima svojo zidnico v bližini, zato se devetdesetletnik ne počuti osamljenega, čeprav v svoji hiški biva sam. Tu razpreda svoje spomine in tu preševa svoje vnuke: kar devet se jih je z leti nabralo in tudi nekaj pravnukov je že. Družine z desetimi otroki pa so danes že redkost. Korenin na Malkovcu Ciril torej nič več ne seka - saj je že sam postal prava korenina.

TONE JAKŠE

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 22.VII

SLOVENIJA 1
7.40 - 1.25 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Srebrnogrivi konjič, risanka
9.30 V telovadnici, nadalj.
10.35 Tedenski izbor
Zgodbe iz školjke
11.05 Boj za obstanek, angl. serija, 10/12
11.55 Obiskali smo, franc. dok. serija, 1/12
12.25 Po sledeh ritma, serija, 3/6
13.00 Poročila
14.10 Tedenski izbor
Grafika 1999
14.40 Očetje in sinovi
15.30 Delo na črno z gospo Deso
16.30 Nenadoma Susan, naniz.
17.00 Tedi
17.35 Moj prijatelj Piki Jakob, 4/7
18.00 Obzornik
18.10 Spoznavajmo, amer. serija, 4/8
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tednik
21.00 Leteči cirkus Montyja Pythona, angleška hum. serija
21.30 Turistična oddaja
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Podoba podobe
23.20 Brane Rončel izza odra

SLOVENIJA 2
9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Wildbach, nem. naniz., 8/13; 11.20 MMS: Nova scena; 12.20 Moll Flanders, angl. nadalj., 1/4; 13.10 Svet poroča - 13.40 Euronews - 15.45 Risanka - 16.10 Hišni svetniki, amer. film - 18.05 Dr. Quinnova, amer. naniz. - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Ekstremne avanture - 20.25 Filmski triki - 21.00 Stolejte šansona, 2/4 - 22.00 Poseben pogled, film - 23.30 Sovražnikov soražnik, šved. nadalj., 6/8

KANAL A
7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradjjevi, hum. naniz. - 9.00 Oče Dowling, naniz. - 10.00 Kraljica src, ponov. - 11.00 Nemogoče, nadalj. - 12.00 Odklop - 13.30 Oprah show - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Sinovi in hčere, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Ne mi težiti, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Film po izbiri gledalcev - 22.15 Sva poročena?, film - 0.00 Petek trinajstega, naniz. - 0.50 Nemogoče, naniz.

VAŠ KANAL
13.40 Videostrani - 17.30 Risanka - 18.15 Iz produkcije LTV - 18.30 Rezerviran čas - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Litjski mozaik - 21.45 Ta študentska, 3. oddaja

HTV 1
8.20 Tv spored - 8.30 Dobro jutro, Hrvaška - 10.30 Poročila - 10.40 Kraljestvo divjine - 11.30 Mladostneke izpovedi - 12.00 Poročila - 12.35 Obala sončnega zahoda (serija) - 13.25 Ubogo bogato dekle (serija) - 14.15 Veliki svetovni pisatelji - 15.20 Turistični magazin - 16.15 Prof. Poopsnagle (serija) - 17.10 Poročila - 17.25 Serija - 18.15 Ekologija tukaj in takoj (dok. oddaja) - 18.50 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Bajeslova bogastva (dok. serija) - 21.10 Izziv, kviz - 21.55 Opazovalnica - 22.25 Dva človeka na Manhattanu (film) - 23.45 Neverjetna resnica (film)

HTV 2
15.00 TV kolektor - 15.15 Jutro potem (film) - 16.55 Svet odkritij (dok. serija) - 17.25 Koncert - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.35 Prijatelj (hum. serija) - 19.00 Hrvaška danes - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Čarovnja (serija) - 21.20 Popolna tujca (serija) - 21.50 Dosjeji X (serija) - 22.35 Obalna straža (serija)

PETEK, 23.VII.

SLOVENIJA 1
7.40 - 0.40 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Srebrnogrivi konjič, risanka
9.30 Tedenski izbor
Moj prijatelj Piki Jakob, 4/7
9.50 V telovadnici, nadalj.
10.15 Risanka
10.20 Na sončni vročini, drama, 3/3
12.05 Spoznavajmo..., dok. serija, 4/8
13.00 Poročila
14.05 Tedenski izbor
Tedi
14.40 Podoba podobe
15.10 Po domače
16.00 Tibetanski umetniki
17.00 Mostovi
17.40 Lahkih nog na okrog
18.00 oddaja za otroke
18.10 Obzornik
18.10 Raziskovalec, dok. serija, 6/13
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Petka
21.30 Caroline v velemestu, amer. naniz., 2/25
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Polnočni klub
0.00 Trio Ludwigana

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Dr. Quinnova, amer. naniz.; 11.20 Euronews; 14.45 Stolejte šansona, 2/4; 15.35 New Orleans, amer. film - 17.10 Afrika, avstral. dok. serija, 1/3 - 18.05 Popolna tujca, naniz. - 18.30 Simpsonovi - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Danes in nikoli več - 20.05 Pustolovščina Okavago, franc. dok. serija - 21.00 Mojih 17 let, franc. film - 22.20 Red in zakonitost, amer. naniz., 7/22 - 23.10 Koda 10-07, kan. nadalj., 6/8

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradjjevi, hum. naniz. - 9.00 Oče Dowling, naniz. - 10.00 Kraljica src, ponov. - 11.00 Nemogoče, nadalj. - 12.00 Atlantis - 13.30 Oprah show, ponov. - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Key West, nadalj. - 16.00 Oprah show - 16.50 Bravo, Maestro - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Ne mi težiti, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster, naniz. - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Otroci swinga, film - 22.00 Kvantni skok, naniz. - 22.50 Airwolf, naniz. - 23.50 Petek trinajstega, naniz. - 0.50 Nemogoče, naniz. - 1.40 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Najspot - 17.50 Adrenalin za vsak dan - 18.20 Kmetijski razgledi - 18.40 Kulturni pregled - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30 Video Millennium, 2. oddaja

HTV 1

8.20 Tv spored - 8.25 Poročila - 8.30 Dobro jutro - 10.40 Kraljestvo divjine - 11.30 Mladostneke izpovedi - 12.00 Poročila - 12.35 Obala sončnega zahoda (serija) - 13.25 Ubogo bogato dekle (serija) - 14.15 Veliki svetovni pisatelji - 15.15 Živa resnica - 16.15 Ferris Bueller (serija) - 17.10 Poročila - 17.25 Serija - 18.15 Ne daj se, Floki (serija) - 18.50 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Velo misto (drama) - 21.30 Foxov filmski večer - 23.20 Opazovalnica - 23.45 Kronika Dubrovniškega poletnega festivala - 0.30 Nočna straža: Roseanne show (serija); J.A.G. (serija); Sedmi element; Fantiči (film)

HTV 2

15.10 Tv spored - 15.30 Roža in šakal (film) - 17.00 Svet odkritij - 17.30 Meje - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.35 Prijatelj (serija) - 19.00 Hrvaška danes - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Zakon v L.A. (serija) - 21.20 Lepa naša

SOBOTA, 24.VII.

SLOVENIJA 1
7.05 - 2.15 Teletekst
8.00 Zgodbe iz školjke
8.30 Cofko cof, ris. naniz.
8.55 Pod klopkom
9.55 Poslednji dinosaver, 3/27
10.20 Slonji kralj, kan.-franc. film
11.35 Caroline v velemestu, amer. naniz.
12.00 Tednik
13.00 Poročila
13.30 Tedenski izbor
Turistična oddaja
13.45 Med valovi
14.15 Petka
15.30 Potovanje v Weimar, nem. film
17.00 Pomp
18.00 Obzornik
18.10 Na vrtu
18.35 Ozare
18.40 Svet čudes, avstral. serija, 13/13
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 Igre brez meja
22.05 Obiskali smo..., franc. dok. serija, 2/12
22.45 Poročila, šport
23.15 Življenje z Rogerjem, amer. naniz., 17/20
0.40 Nedožnost, kanad. nadalj., 2/4
0.30 Poison Ivy II., amer. film

SLOVENIJA 2

8.45 Videoring - 9.10 Črni in beli, šved. nadalj., 4/6 - 9.40 Učitelj, franc. nadalj., 4/18 - 10.30 Igre brez meja - 11.45 Davov svet, amer. naniz. - 12.10 Pearl, amer. naniz. - 13.00 Euronews - 15.15 Kolesarska dirka po Franciji - 17.25 Teniški magazin - 17.55 Šport - 19.30 Videoring - 20.00 Noro zaljubljeni, amer. naniz. - 20.25 Marie Fransson, franc. film - 22.00 Trend, oddaja o modi in vizualni pop kult. - 22.30 Sobota noč - 0.30 Sla, amer. naniz., 1/22

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, naniz. - 10.00 Nora hiša, naniz. - 10.30 Očka major, naniz. - 11.00 Charles je glavni - 11.30 Brooklynski most, naniz. - 12.00 Zmenkarje - 12.30 Bravo, Maestro - 13.00 Pot v raj, naniz. - 14.00 Atentat, film - 16.15 Družina na razpotju, film - 18.00 Odklop - 19.00 Lovec, naniz. - 20.00 Zmenkarje - 20.30 Resnični svet, naniz. - 21.00 Mreža, naniz. - 22.00 Nezvestoba, film - 23.40 Cestni bojevniki, naniz. - 0.30 Atlantis

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 16.50 Videoboom 40 - 17.45 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.20 Video Millennium, 2. oddaja - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije LTV - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videospot

HTV 1

8.40 Tv spored - 8.55 Poročila - 9.00 Power Rangers (serija) - 9.25 Ulica Sezam (serija) - 10.25 Koncert - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvaška spominska knjiga - 12.35 Ekhaža (serija) - 13.15 Roseanne show - 14.05 JAG (serija) - 14.50

Grmenje iznad ravnin (film) - 16.30 Informacijski mozaik - 19.10 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kronika 33. mednarodne folklore - 21.40 Policaj za najem (film) - 23.20 Opazovalnica - 23.45 Nočna straža: Skrivnost jezera Lake Success (film); Zakleti dvorec (film)

HTV 2

13.50 Tv kolektor - 14.00 Črno-belo v barvi - 15.00 Sodobnik: Igor Mandić - 16.30 Stolp smrti (film) - 18.20 Hišni prijatelji - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Dok. serija - 21.00 Omis - 23.05 Svet zabave - 23.35 Pearl (hum. serija) - 0.00 Omis

NEDELJA, 25.VII.

SLOVENIJA 1

7.05 - 1.40 Teletekst
8.00 Živ žav
Živahni svet iz zgodb Richarda Scarryja
8.25 Risanke
9.15 Telerime
9.20 Pika Nogavička, šved. naniz.
9.50 Ozare
9.55 Zborovsko petje
10.20 Iz poletnega festivala
11.00 Povodni raziskovalec, dok. serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.35 Pomagajmo si
14.05 Tedenski izbor
Igre brez meja
15.30 Leteči cirkus Montyja Pythona, hum. serija
16.00 Glasbeni utrinki
16.30 Parada plesa
17.00 Po domače
18.00 Obzornik
18.10 Slovenski magazin
18.40 Po sledeh ritma, angl. glasb. serija
19.15 Risanka
19.20 Zrebanje lota
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Delo na črno z žurnalistko Vesno
21.00 Nenadoma Susan, amer. naniz.
21.30 Večerni gost
22.30 Poročila, šport
22.50 Evrovizijsko tekmovalje mladih baletnih plesalcev
0.10 Po sledeh ritma, angl. glas. oddaja

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.00 Videoring - 9.30 Emily z mesečeve domačije, kan. naniz., 5/13 - 10.20 Davov svet, naniz. - 10.40 Murphy Brown, amer. naniz. - 11.10 Zvezde Hollywooda - 11.40 Trend, oddaja o modi in vizualni pop kult. - 12.10 Polcija na naši strani - 12.40 Mali veliki trener - 14.45 Euronews - 18.30 Euro liga 1998/99 - 19.30 Videoring - 20.00 Moll Flanders, angl. nadalj., 2/4 - 20.55 Nacisti: Svarilo zgodovine, dok. serija, 6/6 - 21.50 Šport v nedeljo - 22.20 Meso in hudič, amer. nemi film

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve - 10.00 Nora hiša, naniz. - 10.30 Očka major, naniz. - 11.00 Charles je glavni - 11.30 Brooklynski most, hum. naniz. - 12.00 Prijatelj v krilu, naniz. - 12.30 Stilski izziv - 13.00 Pot v raj, naniz. - 14.00 Žena, mati, morilka, film - 15.50 Klik: Pravdarji, hum. naniz.; Katie Joplin; Atlantis; Polno na poročila, hum. naniz. - 19.00 Kung fu, naniz. - 20.00 Razodetje, film - 21.50 Stilski izziv - 22.20 Prbičani fant, film - 0.00 Nezgodni oddelek, naniz.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote

PONEDELJEK, 26.VII.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.15 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Tedenski izbor
Risanki
9.25 V telovadnici, braz. nadalj.
10.20 Raziskovalec, dok. serija, 6/13
11.10 Na vrtu
11.35 Svet čudes, dok. serija, 13/13

NAGRADE V NOVO MESTO, VODICE IN LJUBLJANO

Žreb je izmed reševalcev 27. nagradne križanke izbral **Marka Burgerja iz Novoga mesta, Anko Borovnik iz Vodice in Gorazda Tomiča iz Ljubljane**. Burgerju je pripadla denarna nagrada, Borovniku va in Tomič pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 2. avgusta na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 29". Ovojnic brez poštno znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 27. KRIZANKE

Pravilna rešitev 27. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: **PLOSKVA, ROBURIT, EPOLETA, SMODIŠ, NET, ČAKA, MARACANA, RO, AREH, VIRMAN, RISANKA, AS, IME, KANTINA, NADEV, SENIK, ANAND, ATAKA.**

12.00 Slovenski magazin
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.15 Kralj slonov, kan.-franc. film
14.55 Tedenski izbor
Pomagajmo si
15.20 Polnočni klub
16.30 Dober dan, Koroska
17.00 Radovedni Taček
17.15 Pika Nogavička, šved. naniz.
18.00 Obzornik
18.10 Človeško telo, dok. serija, 3/8
19.00 Zrebanje 3 x 3 plus 6
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Gozdarska hiša Falkenau, nem. naniz., 8/26
21.00 Gore in ljudje
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.45 Original sin, angl. film

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Tedenski izbor: Sobotna noč; 12.00 Popolna tujca, naniz.; 12.25 Simpsonovi; 12.50 Pustolovščina Okavago, franc. dok. serija; 13.45 Nacisti - svarilo zgodovine, dok. serija - 14.35 Euronews - 15.45 EP v plavanju - 17.30 Polcija na naši strani - 18.05 Snežna reka, naniz., 3/26 - 19.00 Ljubimkanja in nogomet, angl. nadalj., 4/6 - 20.00 Gospodarska panorama - 21.00 Studio City - 22.20 Noč z Dickom, naniz. - 23.00 Brane Rončel izza odra - 0.25 Španski vratar, angl. film

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradjjevi, naniz. - 9.00 Oče Dowling - 10.00 Kraljica src, nadalj. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 Oprah show - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Key West, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Ne mi težiti, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster, naniz. - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Igra s časom, film - 21.40 Kupid, nadalj. - 22.30 Petek trinajstega, naniz. - 23.20 Nemogoče, naniz. - 0.15 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek prireditve - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Klasika avtomobilizma - 20.25 Šport - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Potujte z nami - 21.50 Brez šminke

TOREK, 27.VII.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.50 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Tedenski izbor
Risanka
9.35 Radovedni Taček
9.50 Waynove dogodivščine, naniz., 8/26
10.20 Človeško telo, dok. serija, 4/8
11.10 Glasbeni utrinki
11.40 Parada plesa
12.10 Gozdarska hiša Falkenau, naniz., 8/26
13.00 Poročila
13.15 Vremenska panorama
14.00 Tedenski izbor
Gore in ljudje
14.50 original sin, angl. film
16.30 Priljubimo tišini
17.00 V znamenju dvojčkov, lut. naniz., 4/13
17.25 Azil, norv. nadalj., 4/14
18.00 Obzornik
18.10 Frostovo stoletje, amer. dok. serija, 6/13
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Župnik za deset tednov, naniz., 19/20
21.00 Mednarodna obzorja

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy - 8.30 Bradjjevi, naniz. - 9.00 Oče Dowling, naniz. - 10.00 Kraljica src, nadalj. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 Oprah show - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Key West, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom - 18.30 Ne mi težiti, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster, naniz. -

22.00 Odmevi, šport
22.50 Dve roki, švic. drama
23.25 Flaming Armandillo, švic. drama
0.35 Paleta, dok. naniz., 3/7

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Snežna reka, naniz.; 11.20 Gospodarska panorama; 12.15 Studio City; 13.45 Ljubimkanja in nogomet, angl. nadalj., 4/6 - 14.35 Euronews - 15.45 EP v plavanju - 18.05 Saint Tropez, nadalj., 18/26 - 19.00 Lingo - 19.30 Videoring - 20.00 Turistične akcije - 21.00 Problem stoletja, nizozem. dok. oddaja - 21.40 Italijanski dolomiti - 22.00 Trije moški, hrv. film - 23.15 Svet poroča - 23.45 Murphy Brown, naniz.

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradjjevi, naniz. - 9.00 Oče Dowling, naniz. - 10.00 Kraljica src, nadalj. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Atlantis - 13.30 Oprah show - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Key West, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom - 18.30 Ne mi težiti, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Odklop - 21.00 Izbruh, film - 22.45 Petek trinajstega, naniz. - 23.45 Nemogoče, naniz.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 17.45 Brez šminke - 18.15 Šport - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Dežela sene 2. del, film - 21.30 Novice - 21.45 Rezerviran čas

SREDA, 28.VII.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.00 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Tedenski izbor
Risanka
9.30 V znamenju dvojčkov, lut. naniz., 4/13
9.55 Azil, norv. nadalj., 4/14
10.20 Frostovo stoletje, serija, 6/13
11.10 mednarodna obzorja
12.05 Župnik za deset tednov, naniz., 19/20
13.00 Poročila
14.15 Tedenski izbor
Ljudje in zemlja
15.05 Paleta, dok. naniz., 3/7
15.35 Pomp
16.30 Obzorje duha
17.00 Pod klopkom
18.00 Obzornik
18.10 Boj za obstanek, angl. serija, 11/12
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Sedmi pečat, film
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.45 Osmi dan
23.25 Sklepi koncert slovenskih glasbenih dnevo

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Saint Tropez, franc. nadalj., 17/26; 11.20 Problem stoletja, nizozem. dok. oddaja - 12.15 Turistične akcije - 12.35 Ljudje poleg nas - 13.05 Euronews - 14.00 Punkovski odvnetnik, nizozem. film - 15.45 EP v plavanju - 17.15 Polni - 18.05 Wildbach, naniz. - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 19.55 Nogomet - 22.00 Dva filma za groš, angl. film

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy - 8.30 Bradjjevi, naniz. - 9.00 Oče Dowling, naniz. - 10.00 Kraljica src, nadalj. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 Oprah show - 14.30 Družinske zadeve, naniz. - 15.00 Key West, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom - 18.30 Ne mi težiti, naniz. - 19.00 Sam svoj mojster, naniz. -

19.30 Skrita kamera - 20.00 Pri Addamsovih 2, film - 21.45 Sever in jug, nadalj. - 22.40 Petek trinajstega, naniz. - 23.40 Nemogoče, naniz. - 0.30 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Dežela sene, ponov. film - 18.25 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Potujete z nami - 20.35 Ta je študentska - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.45 Adrenalin za vsak dan

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

RADIO BREŽICE

na **88,9** in **95,9 MHz**

PETI TABOR MLADIH PROSTOVOLCEV - V Šmarjeti je v nedeljo 70 mladih iz Bosne in Hercegovine, Španije in Slovenije zaključilo peti mednarodni tabor prostovoljcev. Mladi, ki so se tabora udeležili za nagrado za njihovo prostovoljno delo, so ob dopoldnevnih delali z okoliškimi otroki, in sicer v 11 vaseh, v Šmarjeti pa so delali še s skupino kosovskih begunčkov. Posnetek je iz ene takšnih skupin na Pahi. Ob popoldnevnih so ustvarjali v raznih delavnicah, desetnevno društvo pa so zaključili v soboto z zaključno prireditvijo, kjer so s pomočjo glasbe prikazali kulturo in značilnosti države, iz katere prihajajo. To je bil že drugi tabor zapovrstjo v Šmarjeti, ki ga je tudi letos organiziralo novomeško Društvo za razvijanje prostovoljnega dela, za uspešno izpeljavo pa gre prav gotovo tudi tokrat največja zahvala neurtudni Branki Bukovec. (Foto: J. Dornič)

Koroški Avstrijci kar po slovensko

Jezikovne počitnice 1999 na grmski šoli

Krščanska kulturna zveza iz Celovca in Osnovna šola Grm sta letos od 4. do 17. julija pripravili že enajste jezikovne počitnice za otroke iz avstrijske Koroške, ki se želijo naučiti slovensko.

Zanimivo je, da vsi starši ne znajo našega jezika, nekateri nimajo nobenega sorodnika v Sloveniji, kar nekaj otrok pa je bilo na jezikovnih počitnicah v Sloveniji že večkrat. Večina izmed 32 udeležencev, stari so med 9 in 16 let, se uči slovenščino v šoli. Njihovo predznanje je različno, zato so razdeljeni v štiri skupine. "V prvih dveh se učijo skozi pogovor, v zadnjih dveh pa je več poudarka na jezikovnih vajah. Veliko pa se učijo tudi z računalnikom," nam je povedala ena izmed štirih učiteljic, Danica Rangus, ki je poučevala do sedaj na vseh 11 jezikovnih počitnicah.

Bilo bi dolgočasno, pa tudi naporno, če bi se otroci učili po cele dneve. Hodijo na izlete, bili so v Šmarjskih Toplicah in na morju, in to ne le z organizatorji, ampak tudi z družinami, pri katerih bivajo. "Osnovni pogoj je, da imajo družine otroke, ki so njihovi vrstniki," pove Rangusova in dodaja, da do sedaj ni bilo še nobenih večjih nesoglasij. Minulo soboto so bili zadnji dan v Sloveniji, zato je bila to

priložnost, da staršem pokažejo svoje znanje. Vsak se je predstavil z ustnim nastopom, izdali pa so tudi glasilo. In kako jim je bilo všeč?

Verena Podrečnik, Dobrla vas,

10 let: "Doma govorimo samo slovensko, pa tudi teto imam v Sloveniji. Tukaj mi je najbolj všeč kopanje, pa tudi učenje z računalnikom."

Marion in Silvia Picey, Žana-

nje, 11 let: "Tukaj sva prvič. Fino je, ker se kopamo, rišemo in pišemo. Sva v drugi skupini."

MOJCA RAPUŠ

Dnevi jedi s pivom v Rogu

Kulinarčni dnevi sovpadajo s praznovanjem občinskega praznika - Golaž s pivom proti mačku in pivske klobase po lastnem receptu

DOLENJSKE TOPLICE - Od včeraj potekajo v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah dnevi piva in jedi, pripravljenih s pivom. Ta letošnja bogata kulinarčna ponudba, ki bo trajala do nedelje, sovпада s prvim praznovanjem topliškega občinskega praznika. To poletno osvežujočo kulinarčno ponudbo v sodelovanju s Pivovarno Union "režira" zdraviliška gastronomsko-kulinarčna naveza Peter Kotar in Berta Grmek.

"Dneve piva in jedi, pripravljenih s pivom, smo v gostilni Rog pripravili že lani ob tem času in so jih gostje zelo lepo sprejeli," pravi Peter Kotar, vodja gostinstva v Zdravilišču Dolenjske Toplice. Vse jedi, ki jih v teh dneh ponujajo, so pripravljene z dodatkom piva in se k njim pivo lepo poda, naj bodo predjedi, glavne jedi ali sladice. Tu so izvrstna hladna

predjed pikantna jajčka s pivom, med toplimi predjedmi so ribji fileji v pivovnem testu. Za priganje mačka je preizkušeno uspešen golaž, pripravljen s pivom. Slastna specialiteta je svinjska ribica po arlonsko s sladkim dušnim zeljem, hrustljivo pečen odojek, ki ga med pečenjem pridno zalivajo s pivom, da dobi lepo barvo in hrustljivo skorjico.

Pivske klobase naredijo po svojem receptu. Maso zanje naredijo iz svinjskega in govejega mletega mesa, naribanega sira gauda, piva, ovsene moke, začinjeno s soljo, poprom in česnom. Maso dobro zgnetejo, nadevajo v tanko ovčje črevo, ga polzasto zvijejo, pretaknejo s paličico za raznjice in sočno opečejo na žaru. Od sladice velja omeniti vsaj palačinke iz pivskega testa in ocvrte jabolčne rezine s pivovim šodajem. A. B.

JEDI S PIVOM - Avtorja vseh posebnih kulinarčnih dni v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah, vodja gostinstva Peter Kotar in glavna kuharica Berta Grmek. (Foto: A. B.)

PRAZNIK OBČINE DOLENJSKE TOPLICE

DOLENJSKE TOPLICE - Danes občina Dolenjske Toplice prvič praznuje svoj praznik. Izbrali so ga v spomin na 22. julij 1998, ko je državni zbor sprejel odlok o imenovanju novih občin, med katerimi je tudi topliška. Julija leta 1777 pa so opravili prvo kemično analizo zdravilne topliške termalne vode. Včeraj so v počastitev praznika pripravili pestro športno popoldne, ki so ga zaključili z družabnimi igrami. Danes ob treh popoldne bo slavnostna seja občinskega sveta, ob šestih zvečer pa bo na terasi gostilne Rog nastopil jazz kvartet Igorja Lumpreta. Jutri popoldne bodo odprli obnovljeno arheološko pot na Cvingerju, pripravili predstavitev domače obrti. Zvečer bo na vrtu gostišča Lovca nastopil Šentjernejski oktet, tam bodo podelili tudi priznanja domačega turističnega društva za najlepše urejeno domačijo, sledil bo zabavni večer. Sobotno popoldne na terasi gostilne Rog bo začel ansambel Rubin, nastopil bo Pihalni orkester Krke Zdravilišča, Franc Mišmaš bo tu zaključil svoj tek s Triglava, zvečer pa bo za ples igral ansambel Stil.

VINOGRADNIKI STUDENCA SAMOSTOJNI

STUDENEC - Na sobotnem ustanovnem občnem zboru Društva vinogradnikov Studenec je novoizvoljeno vodstvo poudarilo, da ne gre za nikakršno odepitve od DV Sevnica-Boštanj, največjega društva v okviru Zveze društev vinogradnikov Dolenjske, kar je dokazovalo tudi dejstvo, da je bila približno polovica prisotnih vinogradnikov takih, ki niso vključeni nikamor. Predvsem gre študentskim vinogradnikom za to, da bi preprečili zaraščanje zemlje in bi na njej pridelali kakovostno grozdje za čim boljše kapljico. Zbor sta pozdravila sevnjski podžupan Andrej Štricelj ter škocjanski župan in hkrati podpredsednik ZDV Dolenjske Janez Povšič. Vinogradniki so prisluhnili izbranim besedam princese cvička Lee Marije Colarič in priznanega enologa Darka Marjetiča, za prijetno razpoloženje pa so poskrbeli domači godci in pevci ter učenci študentske šole.

J. D.

DEPONJA GLOBOKO - V Posavju še iščejo lokacijo za deponijo komunalnih odpadkov. V najožjem izboru sta ostali dve, in sicer v brežiški občini v Dobravi pri Kapelah in v krški občini v Brestanici. Odločiti se bodo morali krajanje teh in sosednjih krajevnih skupnosti, ki jim za sprejem deponije v svojem okolju investitorji obetajo lepo rento. Predstavniki krajevnih skupnosti iz obeh občin so bili zaradi lažje odločitve že na ogledih več deponij v Avstriji in Sloveniji. Tako so prišli tudi v Globoko, kjer bo osrednja deponija za trebanjsko občino (na posnetku). Direktor Komunale Trebnje Pavel Jarc je seznanil goste, med katerimi sta bila tudi krški župan Franci Bogovič in direktorica brežiške Komunale Vladka Kežman, da so doslej vložili okrog 200 milijonov tolarjev. (Foto: P. Perc)

Novomeška občina za mlade

Razpis za mladinske projekte

NOVO MESTO - Sekretariat za vzgojo, izobraževanje, šport in mladino pri Mestni občini Novo mesto je po sprejetju občinskega proračuna pripravil javni razpis za dodelitev proračunskega denarja za mladinske projekte. V ta namen je razpisanih 4 milijone tolarjev, razpis pa je objavljen na oglasni deski na občini. Rok za prijavo projektov je 16. avgust oz. do porabe denarja.

S tem želi novomeška občina razširiti mladinsko dejavnost v občini in na ta način prispevati h kvalitetnejšemu in ustvarjalnejšemu življenju mladih. Na

Letovanje na morju za 400 otrok

Le na Debelem rtiču

NOVO MESTO - Tudi v letošnjem poletju bo preko novomeškega območnega združenja RK letovalo 400 zdravstveno in socialno ogroženih otrok iz novomeške, šentjernejske, škocjanske, mirnoperške, topliške in žužemberške občine, le da bodo letos letovali le na Debelem rtiču, ker dom v Fazanu za letovanje do temeljite obnove ni več primeren. Zaradi tega bo letošnje letovanje dražje, vendar ne za starše.

Prvo skupino 100 otrok so na desetdnevno letovanje ob morju odpeljali minulo soboto, za njimi bodo odpeljali še tri skupine po 100 otrok in letovanje zaključili 26. avgusta. Predsednica novomeške OZRK Anica Bukovec je povedala, da je potreba za letovanje več kot je možnosti, število otrok, ki letos letujejo, pa so določili glede na število prebivalcev v posameznih občinah. Največ otrok bo letovalo iz novomeške občine, in sicer 271, iz šentjernejske 44, žužemberške 32, škocjanske 22, mirnoperške 16 in topliške 15. Za letovanje bodo občine prispevale po 14 tisočakov na otroka, Zavod za zdravstveno zavarovanje bo prispeval skupaj 9,6 milijona tolarjev, potem pa še krajevne organizacije RK in starši. "Prispevki staršev se gibljejo od 8 do 30 tisočakov, glede na dohodek v družini, vendar večina staršev ne zmore plačati niti 8 tisočakov, njim poravnamo ta znesek na Rdečem križu," je povedala Bukovec.

Tudi letos bodo zanje skrbeli vzgojitelji, v glavnem študenti, v vsaki skupini pa bo tudi študent medicine, tako da so starši lahko brez skrbi, jih pa prosijo, naj otrok ne vznemirjajo s prepogostimi klici in obiski, kajti v primeru, da ima otrok hudo domotožje, bodo starše poklicali po telefonu. Prav tako jih opozarjajo, da morajo otroke pred odhodom na letovanje obvezno peljati na zdravniški pregled.

KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 25. 7. 1999, objavlja javno licitacijo rabljenih in poškodovanih vozil.

	letnik	izklicna cena
1. DAEWOO RACER GSI	1994	300.000
2. R-ESPACE 2,0 16 V	1999	1.400.000
3. CITROEN JUMPER 2,5	1998	1.500.000
4. VW POLO 1,6	1998	700.000
5. PEUGEOT 106	1999	400.000
6. HONDA CIVIC	1997	1.000.000
7. VW GOLF JXD	1987	300.000
8. PAGGIO PORTER	1994	587.000
9. VW TRANSPORTER POVIŠAN	1993	1.100.000
10. R TRAFIC T1400D	1993	1.000.000
11. TAM 130 T 11 B	1986	630.000
12. SUBARU LEGACY 2,0	1995	2.171.000
13. KOMBI. VOZILO IMV 1900 BR	1989	80.000
14. R 5FIVE	1994	450.000
15. VW PASSAT CL VARIANT	1993	1.000.000

Licitacija bo v nedeljo, 25. 7. 1999, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogljed vozil bo v četrtek, 22. 7. 1999, od 8. do 15. ure, ter eno uro pred začetkom licitacije. 10 % vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Vozila pod zap. št. 8, 9, 11, 12, 13, 14 in 15 niso poškodovana in v voznem stanju.

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

RESISTEC, d.o.o.&Co.k.d.

**Krška cesta 8
8311 Kostanjevica na Krki**

objavlja prosto delovno mesto:

1. sodelavca v tehnični pripravi del

Pogoji:

- VI. ali VII. stopnja elektro ali strojne usmeritve,
- znanje nemškega jezika,
- zaželjena delovne izkušnje.

2. sodelavca za izvajanje analitike delovnih časov

Pogoji:

- VI. ali VII. stopnja elektro ali strojne usmeritve,
- znanje nemškega jezika,
- zaželjene delovne izkušnje,
- opravljen tečaj REFA.

3. vodje področja zagotavljanja kakovosti

Pogoji:

- VII. stopnja elektro ali strojne usmeritve,
- zaželjeno poznavanje ISO 9000 in QS 9000,
- aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika,
- 2 leti prakse.

Delo je za določen čas, z možnostjo kasnejše redne zaposlitve.

Nastop dela takoj.

Pisne vloge pošljite na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

KEKO VARICON, d.o.o.
Grajski trg 15
8360 Žužemberk

Družba za proizvodnjo in razvoj elektronskih komponent

Smo izrazito razvojno usmerjena družba, ki ponuja zanimivo in dinamično delo. K sodelovanju vabimo nove sodelavce, ki jim ustvarjalno delo predstavlja izziv in profesionalno napredovanje. Za uspešno delo vas bomo stimulatивно nagradili.

K SODELOVANJU vabimo

1. VODJO KONTROLE

Pogoji: VII. stopnja - univ. dipl. inž. elektro smeri

znanje tujega jezika

delo z osebnim računalnikom

Prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami.

2. TEHNOLOGA KONTROLE

Pogoji: V. stopnja elektro smeri

znanje tujega jezika (vsaj pasivno)

delo z osebnim računalnikom

Delovno razmerje s kandidati, ki so pripravljeni sodelovati v našem delovnem procesu in s katerimi bomo skupno kreirali razvoj družbe, bomo sklenili za nedoločen čas, s poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, življenjepisom in opisom dosedanjega dela pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov KEKO VARICON, d.o.o., 8360 Žužemberk, Grajski trg 15. Dodatne informacije lahko dobite po telefonu (068) 87-071.

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

NOVO MESTO - Za nabavo dragih medicinskih instrumentov v novomeški bolnišnici so prispevali: družina Jagrič iz Mokronoga namesto cvetja za pokojnega Franca Jagriča iz Mokronoga - 35.000 tolarjev, družina Fortuna s Prešernovega trga 9 v Novem mestu namesto cvetja za pokojnega Toneta Kordiša iz Novega mesta - 10.000 in Rajko Kirn z Ragske 7 iz Novega mesta za inkubator v porodnišnici - 5.000 tolarjev. Splošna bolnišnica Novo mesto se za prispevke toplo zahvaljuje!

ZVONIKA OBNOVLJENA

RIBNICA - Delavci inštituta Irma iz Ljubljane so po dveh letih obnovili Plečnikova zvonika in avgusta ju bo blagoslovil dr. France Rode. Betonski stebri ličnih zvonikov so bili po 55 letih močno načeti, zaradi zime in dežja so pokali, posamezni deli betona so začeli odstopati in odpadati. Počeli sanacije stebrov so z jeklenimi vrvmi povezali cerkvene ladje z obema zvonikoma. Z obema je načel tudi streho cerkve, ki je bila, podobno kot zvonika, ob koncu druge svetovne vojne požgana. Zato bodo odstranili poškodovano ostrežje in zamenjali kritino.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 24. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• Novo mesto: od 7. do 19. ure: Samopostrežba Gotna vas
od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 7. do 21. ure: trgovina Tina, Šegova ulica
od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
od 8. do 21. ure: trgovina Žepak, Ragovska od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas
od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njive od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
• Brežice: do 13. ure: Market
• Uršna sela: od 8. do 16. ure: Urška
• Šentjernej: od 7. do 17. ure: Market Šentjernej od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
od 7. do 18. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje

V nedeljo, 25. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• Novo mesto: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Glavni trg, Market Kandijška, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova

od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku
od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 7. do 21. ure: trgovina Tina, Šegova ulica
od 8.30 do 12. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
od 8. do 19. ure: trgovina Žepak, Ragovska od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas
od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njive od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

• Uršna sela: od 8. do 12. ure: Urška
• Straža: od 8. do 11. ure: Market Straža
• Šentjernej: od 8. do 11. ure: Market Šentjernej od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
od 7. do 12. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje od 7. do 11.30: Market
• Žužemberk: od 8. ure do 11.30: Market
• Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
• Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
od 7.30 do 11. ure: Grič
• Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
• Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
• Semič: od 7.30 do 10.30: Market
• Brežice: od 8. do 11. ure: Market

ZPNO

Gmajna 6 a
8274 RAKA

Trgovina Zrno, d.o.o., Raka ima kljub uvedbi davka na dodano vrednost najugodnejše cene gradbenega materiala:

- CEMENT 769,90 SIT/vreča
- APNO385,00 SIT/vreča
- ARMATURNE MREŽE 9 x 6 4.970,00 SIT/kos
- MOD. BLOK 88,90 SIT (naročilo na cel kamion)

(Na zalogi tudi ves ostali gradbeni material).

Najugodnejše fasade proizvajalca Quarzolith - Avstrija v Sloveniji:

TOPLOTNI OMET P 2500 824,79 SIT/vreča
TOPLOTNI OMET SUPER-THERM 1.050,79 SIT/vreča
STIROPOR FASADNI 5 CM KPL. M2 1.570,18 SIT

Poleg tega vam mojstri Zrna izvedejo vse notranje in zunanje strojne omete, za vse vrste fasad, soboslikarska in zidarska dela.

Za ves kupljen material Zrno omogoči dostavo na dom ali gradbišče.

Telefon: 0608/75-410
0608/75-086

ZAHVALA

Vse do zadnjega si se boril, da bi boj z boleznijo dobil, a na koncu pošlo so ti moči in za vedno zaprl si oči.

V 68. letu starosti nas je po hudi boleznini zapustil naš dragi mož, oče, stari ata, tast in bratranec

IVAN FINK.

Podturn 63

Iz srca se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sosedom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na pokojnikovi zadnji poti. Prisrčna hvala osebju Intenzivnega oddelka novomeške bolnišnice za posebno nego in lajšanje bolečin. Zahvaljujemo se šmihelskemu pevskemu zboru za lepo petje in odigrano Tišino, pogrebni službi Novak, gasilskim društvom, GG Podturn, g. Puhanu za besede slovesa ob grobu in g. kaplanu za lepo opravljen obred. Prav posebno se zahvaljujemo sosedom Murnovim in Bevcem za nesebično pomoč.

Žalujoči: vsi njegovi
Podturn, 10.7.1999

Zlata medalja za vodo Zala

Voda Zala nagrajena že četrto leto zapored

LJUBLJANA - Naravno pitno vodo Zala, ki so jo lani v Pivovarni Union napolnili 8,2 milijona litrov, je bruseljski Mednarodni inštitut za kakovost nagradil že s četrto zaporedno veliko zlato medaljo Monde Selection. V Sloveniji kvaliteto naravne pitne vode Zala redno spremlja Inštitut za varovanje zdravja RS, ki od leta 1995, ko so v Pivovarni Union začeli polniti Zalo, ni odkril še nobene oporečnosti. Letos načrtujejo, da jo bodo napolnili 12 milijonov litrov.

V Pivovarni Union posvečajo veliko pozornost kvaliteti izdelkov, kar dokazujejo tudi z odprtjem prve popolnoma aseptične polnilne linije za polnjenje brezalkoholnih pijač v Evropi. Sicer pa so v Pivovarni Union letos uvedli še eno novost - naravno pitno vodo Zala so začeli polniti v posebne 18,9 litrske balone, ki v povezavi s posebnimi hladilniki zagotavljajo, da je Zala vedno čista in hladna. V Pivovarni Union načrtujejo, da bodo letos po Sloveniji namestili preko tisoč takšnih hladilnikov ter na ta način prodali med 25.000 in 30.000 hektolitrov Zale. V dobrih dveh mesecih, odkar Pivovarna ponuja hladil-

nike za Zalo, so jih slovenska podjetja najela že preko 800. Posebno polnilno linijo za polnjenje Zale v balone so kupili v ZDA, njena zmogljivost pa znaša 600 balonov oz. 11.340 litrov Zale na uro.

ZAHVALA

Ljubezen, delo in poštenje so te vodili skozi prekratko življenje. Za teboj ostala je praznina in v srcih bolečina.

V 69. letu starosti nas je po neozdravljivi boleznini zapustil dragi mož, oče, deda, brat in stric

KAROL KOVAČIČ

Mestne njive 19, Novo mesto

Hvala vsem, ki ste pokojnega imeli radi in vsem, ki ste ga spoštovali in pospremili na zadnji poti. Hvala za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala g. župniku in pevcem, Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, posebej dr. Gregoriču in osebju za pozornost in oskrbo, ki ste mu jo nudili.

Tvoji najdražji

ZAHVALA

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno. A kar ni njeno, nam ne more vzeti. In to, kar je neskončno dragoceno, je večno in nikdar ne more umreti. (Svetlana Makarovič)

Ob boleči izgubi dragega očeta, dedka in tasta

PETRA POPOVIČA - PERA

s Hrasta pri Jugorju

Izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje, sveče ter številno spremstvo na pokojnikovi zadnji poti. Hvala Društvu upokojencev Suhor in ZZB Hrast, g. Jožetu Žlogarju in g. Janku Predoviču za poslovilne besede, g. župniku za lepo opravljen obred, šmihelskim pevcem za občuteno petje ter gospodu za zaigrano Tišino. Hvala tudi pogrebni službi Hiti. Posebno se zahvaljujemo osebju Doma starejših občanov Novo mesto in njihovim oskrbovancem za vso nego in pomoč v času bivanja v domu. Iskrena zahvala velja osebju Kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, kjer so mu nesebično pomagali v času boleznini. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi
Hrast pri Jugorju, Ljubljana, 5. julija 1999

ZAHVALA

V 21. letu starosti nas je nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustila naša draga hčerka in sestra

ANDREJA LONGAR

iz Stranske vasi 1, Žužemberk

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste z nami delili žalost in bolečino ob izgubi naše Andreje, darovali cvetje in sveče ter pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot. Iskrena hvala zdravnikom Kliničnega centra - oddelka CHM za njihov trud, da bi ohranili mlado življenje. Zahvaljujemo se mladinskemu in ženskemu pevskemu zboru ter sestri Kristi Povirk, soščem ter razredniku Rudiju Cerkovniku iz osnovne šole Žužemberk in soščem Gostinske šole Novo mesto. Prisrčna hvala tudi ravnateljici osnovne šole Dolenjske Toplice in Zmagu Blatniku za ganljive besede ob zadnjem slovesu. Hvala vodstvu in sodelavcem Novolesa - PC Vežan les, dekanu Francu Povirku in župniku Francu Godeu za lepo opravljen obred ter pogrebni službi Novak. V globoki žalosti: mama Valerija, oče Stane, sestra Mateja, bratje Stanko, Miha, Janez in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, odkar si nas zapustila, naša draga

MARIJA MILIČ

roj. Bradač

iz Meniške vasi

Svet je prazen, hladen in pust za nas, tvoje najdražje. Hvala vsem, ki se je spominjate.

Mož Tonko, mama Marija, hčeri Jadranka in Zdenka z družinama

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem in večni mir mi zaželite.

Mnogo prezgodaj, v 33. letu starosti, nas je za vedno zapustil naš dragi sin, brat, mož in oče.

JOŽE FLAJNIK

iz Hrasta pri Vinici

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vaščanom, ki ste nam stali ob strani, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala Miranu Frankoviču za ganljive besede pred domačo hišo, g. Kondi za besede slovesa ob odprtem grobu. Hvala tudi sodelavcem Dolenjske, kolektivoma Beti Črnomelj, Danfoss, g. župniku za lepo opravljen mašni obred ter g. Flajniku za organizacijo in izvedbo pogrebne slovesnosti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila naša draga mama

ROZALIJA PETERLIN

z Bučke

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Zahvala tudi dr. Tereziji Krese, sestri Darinki ter patronažni sestri Majdi za vso nego in pomoč. Posebna zahvala g. župniku, cerkvenim pevcem, Društvu izgnancev Slovenija Bučka in pogrebni službi Blatnik.

Žalujoči: vsi njeni
Bučka, 16.7.1999

ZAHVALA

Veliko moraš pretrpeti, da to spoznanje pridobiš: kdor hoče ljubiti, živeti, ta mora poljubiti križ. (S. Kosovel)

V 86. letu starosti je za zmeraj zaprla svoje trudne oči naša najdražja mama, tašča, sestra, teta, babica in prababica

SLAVA OVEN

roj. Bezek

iz Stranske vasi 8 pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, dar za maše in izraze sožalja ter vsem, ki ste našo mamo pospremili k večnemu počitku. Še posebno smo hvaležni za skrb in nego osebju ZD Črnomelj in Semič, njeni osebni zdravnici dr. Mariji Plut, Splošni bolnišnici Novo mesto, posebno protibolečinski ambulanti, in dr. Slavki Šuštarčič - Čampa. Prisrčna hvala tudi župniku g. Rusu za tolažilne besede in lepo opravljen obred, cerkvenemu pevskemu zboru iz Semiča, obema govornicama ge. Ivi in ge. Tončki za besede slovesa in pogrebni službi Kukar. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 22. julija - Majda
Petek, 23. julija - Branislav
Sobota, 24. julija - Kristina
Nedelja, 25. julija - Jakob
Ponedeljek, 26. julija - Ana
Torek, 27. julija - Sergij
Sreda, 28. julija - Zmago

LUNINE MENE
28. julija ob 13.25 - ščip

kino

BREŽICE: Od 22. in 23.7. (ob 19. uri) ter od 24. do 26.7. (ob 21. uri) komedija Analiza pa taka. 22. in 23.7. (ob 21. uri) ter 24. in 25.7. (ob 19. uri) komedija Taxi. 28.7. (ob 19. in 21. uri) komedija Genij.

• DRAGULJ Z MISSISSIPPIJA, krimič prav posebne vrste (*Cookie's Fortune*, 1999, ZDA, 105 minut, režija: Robert Altman)
V kolikor se zdi, da se je Ljubljanskim kinematografom slovenski naslov filma dobil ponosno, pa je po drugi strani prav primeren. Namreč: glede na neverjetno vsakoletno poletno kino mrtvilo, ki tudi letos dobi dimenzije popolnega mrka, je domači naslov več kot odličen, saj gre za res pravi mali dragulj. Prvzaprav je zadnji Altmanov film zaenkrat, na bolje pa nič kaj ne kaže, edini v vseh pogledih spodoben izdelek, ki se trenutno vrti po slovenskih krajih, da o prestolnici niti ne govorimo.

Cookie's Fortune je na glavo obrnjena tipična zgodba z ameriškega juga, ta pa je že sam po sebi en velik kliše, saj veste, izrazita delitev na svetlo- in temnopole, hudo revne in pravljeno premožne, tam običajno razsajajo vročina, ki kisa možgane, dogajajo se prešuštva, skrivnostni umori in podobna dejanja iz strasti, ljudje so apriono nagnjeni k opravičevanju, znani pa so tudi po pretirani prijaznosti, stanujejo v velikih belih hišah z verandami, večina dobro pozna pravila gentlemenskega obnašanja in podobno šaro. K tej sliki je nujno dodati vesplošno obsedenost s preteklostjo, s starimi

ČRNOMELJ: 23. in 24.7. (ob 21. uri) romantična komedija Zaljubljeni Shakespeare. 25.7. (ob 20.30) akcijski triler Državni sovražnik.

GROSUPLJE: 23.7. (ob 20. uri) ljubzenska drama Beneška kurtizana.

KOČEVJE: 26.7. (ob 20.30) ljubzenska drama Beneška kurtizana.

KRŠKO: 23.7. (ob 20. uri) in 25.7. (ob 18. uri) akcijska komedija Taxi.

METLIKA: 23.7. (ob 21. uri) akcijski triler Državni sovražnik. 25.7. (ob 18.30 in 20.30) romantična komedija Zaljubljeni Shakespeare.

NOVO MESTO: Od 22. do 28.7. (ob 19. uri in 21.15) komedija Genij.

RIBNICA: 24.7. (ob 22. uri) ljubzenska drama Beneška kurtizana.

VELIKE LAŠČE: 24.7. (ob 20. uri) ljubzenska drama Beneška kurtizana.

čas. Tam doli je še kako živ spomin na secesijsko vojno, ki jo je pred dobrim stoletjem Jug izgubil s Severom in ostal brez ljubih sužnjev. Ameriški jug, ki od takrat ne kotira več kot supersila, ampak le še kot eksotičen privesek Severu ter Vzhodu in Zahodu obali, je tako že sto let v svojevrstni komi, odsoten in grotesken. Natanko takšno je tudi mestece Holly Springs, zaspan, pozabljen kraj, kjer lokalni policiji vso svojo kariero preživijo v pogovorih o ribičiji in sorodnih malenkostih. Tu je nekoč cvetel posej z bombažem, tu se je rodilo trinajst generalov Konfederacije, zato ni nenavadno, da v mestu, kot tudi drugod po Jugu, diši po antikvariatu.

V spomin na umrlega moža še vedno zaljubljena teta Cookie se odloči za samomor, ko pa jo najde njena nečakinja, afektirana ošabna belle, ki pravkar režira vaško produkcijo pohujšljive *Salome Oscarja Wilda*, raje kot samomorilski madež na družinskem imenu uprizori umor. Saj veste, da se le nekaj zgodi. In ker je s staro gospo živl samo lojalni, dobrodušni, debeli servant Willis, preiskava lahko pokaže zgolj na njega. Detektive tu, kjer je doma blues, seveda obravnavajo kot dobro šalo, tako da šerif in osumljeni, sicer sodrug v lovu na some, v celici raje igrata družabne igre. Ja, to je komični Čakajoč na Godota.

Ime režiserja vam pove, da tudi tu mrgoli vrhunskih igralcev, ki se v statusnih Altmanovih mojstrovinah redno pojavljajo zgolj v zamenjo za nekaj drobiža. Saj veste, da so le tam.
TOMAŽ BRATOŽ

KMETIJSKI STROJI

TRAKTOR IMT, Zetor, Štore ali Univerzal, pogon 4 x 4, kupim. ☎ (068)87-616. 2586
NAKLADALOKO za seno, 19 m³, ugodno prodam. Kostrevec, Slepšek 16, Mokronog. ☎ (068)49-592. 2623

KUPIM

OHRANJENO sedežno garnituro (po možnosti kavč in dva fotelja), kupim. ☎ (068)75-381. 2606

MOTORNNA VOZILA

R 4 GTL, letnik 1987, prodam za 90.000 SIT. ☎ (041)760-170. 2595
GOLF JX D, letnik 1987, prodam. ☎ (068)67-256. 2599

OPEL VECTRO 1.6, letnik 1994, bel, prodam. ☎ (068)89-200. 2601

OPEL ASTRO, letnik 1995, 1.6 GLS, in VW polo 55, letnik 1995, prodam. Jože Rus, Meniška vas 71, Dolenjske Toplice. 2603

HONDO CIVIC sedan, letnik 1990, 100.000 km, prodam. ☎ (068)341-537. 2605

R 5, letnik 1993, 94.00 km, registriran do 2/2000, prodam za 510.000 SIT. ☎ (068)69-145 ali (041)779-188. 2607

LADO SAMARO, letnik 1993, rdečo, prodam za 218.000 SIT. ☎ (068)25-001.

PASAT TDI karavan, bel, letnik 1994, prodam. ☎ (068) 341-952.

GOLF 1.4 CL, letnik 5/96, 1. lastnik, 82.000 km, nikoli poškodovan, servisna knjižica, rdeč, alu platišča, reg. do 5/2000, prodam. ☎ (041) 651-803.

GOLF JX D, letnik 1988, registriran do 7/2000, in golf cabriolet, letnik 1989, prodam. ☎ (041)720-038. 2614

FORD FIESTO, letnik 1996, rdeč, 3V, prva lastnica, prodam. Možen kredit. ☎ (041) 720-038. 2615

JUGO KORAL 45, rdeč, letnik 1989, registriran do 6/2000, prodam. ☎ (068)85-762.

MEGANE, letnik 1998, prodam ali menjam za cenejši avto, prodam pa ostreže za hišo. ☎ (068)342-117 ali (041)581-790. 2620

R 5, 5V, letnik 1994, prodam. ☎ (068)344-295. 2624

126 P, letnik 1992, rdeč, prodam. ☎ (068)23-302. 2626

MERCEDES 200 E, letnik 1991, prodam. ☎ (068)344-295. 2625

GOLF D, letnik 1987, lepo ohranjen, registriran do 6/2000, prodam. ☎ (068)71-091.

OBVESTILA

HOČEVAR AGROTRGOVINA, d.o.o., Dol. Težka voda 7 b, obveščena cenjene stranke, da bo mesnica zaprta zaradi letnega dopusta od 1.8. do 15. 8. Hvala za razumevanje! Se priporočamo! 2589

POSEST

STANOVANJSKO HIŠO v Gor. Vrhpolju 53 prodam. ☎ (068)81-588. 2583

V ŠKOCIJANU prodamo stanovanjsko - poslovni objekt za 22.000.000 SIT. Media nepremičnine, ☎ (068)325-449 ali (041)418-172. 2596

VINOGRAD blizu Novega mesta (na Ljubnu pri Uršnih selih), sama cepljenka, asfalt, elektrika, telefon, prodam. Možna gradnja. ☎ (061)662-392. 2608

OBNOVLJENO zidanico z vrtom in vinogradom v Soteski na Dolenjskem ugodno prodam. ☎ (061)558-844. 2609

10 A VINOGRAD, staro zidanico v Hrastju pri Orehovi, prodam. ☎ (068)42-915.

MANJŠO PARCELO, primerno za brunarico, na mirnem kraju, prodam. ☎ (068)73-209.

PREKLICI

ROBERT SANJKOVIČ, Ragovo 13, Novo mesto, z 14.7.1999 odjavljam gostinsko obrt. OPRAVIČUJEM se Francu Hribarju iz Mokronoga za sobotni protest. V. G.. 2592

PRODAM

DRVA, metri, bukovi, kalani, lahko razžagani, z dostavo! ☎ (068)322-754 ali (041) 693-219.

VINO prodam po 100 SIT/L. ☎ (068)65-871.

KOMBINIRAN otroški voziček prodam. ☎ (068)23-539. 2591

LEPO IZDELANE zabožke za jabolka in krompir prodam. ☎ (068)26-761. 2600

KNJIGE za prvi letnik Poslovne šole, smeri Podjetniško poslovanje, za poklice Poslovni tajnik prodam. ☎ (0608) 87-395, zvečer.

BALIRANO slamo prodam. ☎ (068) 324-625. 2621

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
ZAKLADNICA

izdaja
državne kratkoročne vrednostne papirje

3trimesečna
zakladna menica

varna in likvidna naložba

Zakladna menica je serijski, imenski vrednostni papir obrestovan po nominalni obrestni meri in izdan v apoenih po 100.000 SIT

Pooblaščenim vpisnikom:

ABANKA d.d. Ljubljana, 061 171 82 04 • BANK AUSTRIA d.d., 061 177 78 53
BANKA CELJE d.d., 063 431 120 • BANKA KOPER d.d. 066 451 445
BANKA VIPA d.d., 065 128 53 02 • DOLENJSKA BANKA d.d., 068 316 548
FACTOR BANKA d.d., 061 137 76 13 • GORENJSKA BANKA d.d., Kranj, 064 28 40
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d., 062 229 23 22 • SKB BANKA d.d., 061 171 56 38
NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana, 061 176 52 06
SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA d.d., Ljubljana, 061 172 72 62

Oznaka menice	Datum vpisa	Datum vplačila	Datum izplačila	Št. dni do izplačila
TZ15	27.07.1999	29.07.1999	28.10.1999	91
TZ16	24.08.1999	26.08.1999	25.11.1999	91
TZ17	28.09.1999	30.09.1999	30.12.1999	91
TZ18	26.10.1999	28.10.1999	27.01.2000	91
TZ19	23.11.1999	25.11.1999	24.02.2000	91
TZ20	28.12.1999	30.12.1999	30.03.2000	91

Za izplačilo obveznosti ob zapadlosti jamči Republika Slovenija

Podrobne informacije pri vseh pooblaščenih vpisnikih in izdajatelju:

Ministrstvo za finance • Zakladnica • Sektor za upravljanje z likvidnostjo proračuna • Beethovnova 11 • 1502 Ljubljana
Telefon: 386 (61) 178 65 55, 386 (61) 178 63 34 • Telefax: 386 (61) 125 70 66
E-mail: majda.vrhovec@mfrs.si, tomasz.oplotnik@mfrs.si • http://www.sigov.si/mf/slov/menice/prosp.html

KREKOVA BANKA

Vsi, ki se boste odločili prispevati svoj delež za humanitarno akcijo Roka pregnantem, lahko s položnico nakažete denar pri nas - brez plačila provizije.

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 371-9860
www.krekova-banka.si
Da bo denar v službi človeka

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazdova, Mojca Leskovek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena izvoda 210 tolarjev; naročnina za 14 izvodov v 3. trimesečju 2.770 tolarjev, za upokojence 2.493 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 5.540 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvoda oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.
Naročila in odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomski oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. V ceni oglasa ni upoštevan 19-odst. DDV.
Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-601-59881. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uprava, uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.
Telefaks: (068)322-898.
Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.
Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

RAZNO

POMOČ pri babici na Dolenjskem iščemo. Nudimo hrano, stanovanje in stimulativen dohodek. ☎ (061)77 84 09. 2507

NOVO v Zasavju! Večja popravila pralnih strojev Gorenje, bojlerjev idr. in nakup obnovljenih. Plačate lahko tudi z lesom, drvni, gradbenim materialom, žganjem idr. ☎ (041)538-908. 2525

V NEDELJO, 18.7., sem med Dvorom in Sotesko izgubil rdeč kanu. Najditejla prosim, da pokliče na ☎ (061)579-732. 2610

VABLJENA na ples vsa srednja generacija v petek ob 20. uri v Motel Grosuplje. Organizator: Društvo Metulji. 2611

CRIKVENICA - Dramalj, oddam apartmaje. ☎ (00385)51 247 941, po 20. uri. 2613

BLED PLOŠČE in kovinske punte za opaženje plošč posodim. ☎ (068)342-506.

BRESKVE - sprejemamo naročila za breskve. Prodajamo tudi mešano vino. Alojz Hrastar, Sr. Grčevje 1, Otočec, ☎ (068)75-497.

V centru ČRNOMLJA prodamo poslovni lokal - trgovino v velikosti 88 m² za 7,5 MIO. Informacije dobite na telefonu 041/672-580!

SLUŽBO DOBI

SAMOSTOJNO PODJETJE išče zastopnike na območju Dolenjske in Bele krajine za delo na terenu. Zasluzek 10.000 SIT/dan. ☎ (068)326-235 ali (041)671-414. 2627

REDNO ZAPOSLEM mlado dekle z gostinsko izobrazo (točajka) za delo v bifeju. Furman, Temenica, ☎ (061)774-079. 2579

SUZUKI

AVTOSERVIS MURN
Reslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791

PRODAJA in SERVIS

- Redne cene nespremenjene.
- Vroče poletne ugodnosti v vrednosti od 20.000 do 395.000 tolarjev.
- Super ugodna klima, da bo poletje prima.

DDV naj vas ne plaši, zdaj so za SUZUKI časi.

MEDIS
Medicinski in ortopedski pripomočki
Zeliščna lekarna
Kastelčeva 5, Novo mesto
Tel. 068/321-704

Zaposlimo farmacevtskega in zdravstvenega tehnika z dvema letoma delovnih izkušenj. Prijave sprejemamo na gornjem naslovu.

TRANSPORTI KOVAČIČ KOVAČIČ MIRKO, s.p.
Grm 12, 8210 Trebnje
tel.: 068/44-246, 41-282, 41-283
fax: 068/44-297
avto tel.: 041/624-640

Zaposlimo več voznikov C in E kategorije za vožnjo po zahodni Evropi, računovodjo ter prometnika. Za vsa delovna mesta se zahtevajo ustrezne delovne izkušnje.

CELI SVET, d.o.o.
Brničeva 5, 1231 LJ-Črnuče
zaposli trgovko v trgovini v Novem mestu in Krškem.

Kandidati naj oddajo vloge na zgoraj navedeni naslov v roku 8 dni od objave oglasa.

ZA NEDOLOČEN ČAS zaposlimo ambicioznega šefa kuhinje in kuharja. ☎ (068) 45-511. 2581

SAMOSTOJNO PODJETJE išče sodelavce pri direktni prodaji. Zasluzek 10.000 SIT na dan. ☎ (068)326-235 ali (041)671-414. 2582

MONTER centralne kurjave in vodovodnih instalacij dobi delo. ☎ (041)620-324. 2584

ZA POMOČ v kuhinji v planinskem domu v Zasavju zaposlimo ob vikendih gospo z nekaj izkušnjami. ☎ (041)784-499. 2622

VEČ DELAVCEV za sestavljanje ALU in PVC stavbnega pohištva zaposlimo za nedoločen čas. Samo pisne prijave sprejemamo na naslov: M&MM, d.o.o., p.p. 629, 8000 Novo mesto. 2628

SLUŽBO IŠČE

NUJNO potrebujem kakršno koli delo v dopoldanskem času. Končano imam trgovsko šolo. ☎ (041)578-336. 2580

STANOVANJA

GARSONJERO, 24 m², peto nadstropje, v Bohinjski Bistrici prodam za 4.500.000 SIT. ☎ (064)745-444. 2587

V NOVEM MESTU prodamo enosobna in dvosobna stanovanja. Media nepremičnine, ☎ (068)325-449 ali (041)418-172. 2597

ŽIVALI

MLADE NESNICE hisec, rjave, pred mesnostjo, in grahaste, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila in informacije: Jože Zupančič, Otočec, Črnomelj, (068)52-806, Gostilna Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-587, Dušan Sajevec, Vavta vas 9, ☎ (068)84-111, Anita Janežič, Slepšek, Mokronog, ☎ (068)49-813. 1287

KOKER ŠPANJELE, stare 10 tednov, cepljene, zlato-rjave barve, čistokrvni starši (rodovnik), prodam. ☎ (061)853-494. 2604

TELIČKO, staro 10 dni, prodam. ☎ (068) 75-471. 2618

TELIČKO SIVKO, brejo osem mesecev in pol, ter kravo sivko, tretjic brejo osem mesecev in pol, a kontrola, prodam. ☎ (068)30-242. 2619

TELIČKO SIMENTALKO ali sivko, staro 8 do 10 tednov, kupim. ☎ (068)326-243. 2619

TELIČKO, staro 2 meseca, simentalko, prodam. ☎ (068)75-183. 2588

7 MESECEV brejo kravo, drugo tele, prodam. ☎ (068)45-302. 2598

STUDIO
103.0 MHz

Super SC enik

od 15. do 31. julija

Super SC ena
94.990,00 SIT

Hladilnik z zamrzovalnikom KENMORE art. 38030
- prostornina: 352 L
- prostor hladilnika: 230 L
- prostor zamrzovalnika: 100 L
- Mere: V=1870 mm, S=592 mm, G=600 mm

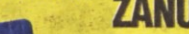
Super SC ena
29.980,00 SIT

Prenosni kasetofon s CD GRUNDIG CDM 700
- daljinsko upravljanje
- ultra bass System

Super SC ena
32.800,00 SIT

Hladilnik ZANUSSI ZFT 162
- skup. prostor. 157 l
- možnost vgradnje pod delovno površino
- brez freona

Super SC ena
7.490,00 SIT

Sušilec sadja
5 platojev za sušenje:
zelenjave, čajev, sadja, gob...

Gotovinski popusti
s kartico Kovinotehna

V vseh maloprodajnih enotah glede na asortiman
KOVINOTEHNA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ
Zavod za prestajanje kazni zapora
Dob pri Mirni, 8233 MIRNA

objavlja prosta delovna mesta:

1. SVETOVALEC I - PSIHOLOG
2. SVETOVALEC I - PEDAGOG ali REFERENT I - PEDAGOG
3. DIPLOMIRANI PRAVNIK - PRIPRAVNIK za določen čas
4. POOBLAŠČENA URADNA OSEBA - 2 izvajalca

Pogoji:

K točki 1.
- univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba psihološke smeri in 4 ali 5 let delovnih izkušenj. Zaželen je tečaj iz psihoterapije in dodatna znanja iz alkoholologije.

K točki 2.
- za svetovalca I - pedagoga se zahteva univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba defektološke, pedagoške ali druge družboslovne smeri in 4 ali 5 let delovnih izkušenj;
- za referenta I - pedagoga se zahteva višja strokovna izobrazba pedagoške ali druge ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

K točki 3.
- univerzitetna izobrazba pravne smeri.

K točki 4.
- srednja (štiriletna) družboslovna, zdravstvena, penološka ali druga ustreznost smer, 2 leti delovnih izkušenj, starost do 30 let, moški z odsluženim vojaškim rokom.

Za delovna mesta pod točko 1., 2. in 4. se šteje zavarovalna doba s povečanjem 12/16 mesecev.

Za sklenitev delovnega razmerja mora kandidat/kandidatka izpolnjevati še naslednje pogoje: da je zdravstveno sposoben; da ni bil obsojen za kaznivo dejanje, ki je po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu; da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik. Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje pod točko 1. bodo vabljeni na pogovor. Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje pod točko 2., 3. in 4. bodo vabljeni na pogovor in opravljali psihološki preizkus s testiranjem.

Obstaja tudi možnost reševanja stanovanjskega vprašanja. Delovno razmerje bodo izbrani kandidati sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 3 mesecev, razen za delovno mesto pod točko 3. za določen čas, čas pripravništva. Pisne prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov, ki je naveden v objavi.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

- **HIŠE:** v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Mirni Peči, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhpolju, Dol. Brezovici, Škocjanu in drugod;

- **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Smarjeških Toplicah, Smolenji vasi, Kranju;

- **VIKENDE:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, na Šutenskem hribu pri Podobočju, Tolstem Vrhu, Novi Gori nad Stražo in drugod;

- **GRADBENE PARCELE:** v Stopičah, Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri Šentrupertu, Grobljem pri Šentjerneju, Novem mestu - Cegelnica;

- **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (na Glavnem trgu, Novem trgu in šolskem centru), v Črnomlju (picerija in diskoteka), v Žužemberku;

- **KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Novem mestu (Rajnovišče), v Beli krajini in drugod.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

Zamenjajte!

Telekartice imajo euro chip

Vaša Telekartica, brez eurochipa, bo veljavna do 1. septembra.

Telekom Slovenije zaradi številnih zlorab javnih telefonskih govornic uvaja Telekartico z eurochipom. Zaradi varnosti in zanesljivejše uporabe bomo morali do 1. septembra predelati vse govornice tako, da bodo sprejemale le še kartice z eurochipom.

Če imate še neizkoriščeno Telekartico brez oznake eurochip, Vas vabimo, da se oglasite v najbližji Teletrgovini in neveljavno Telekartico Vam bomo zamenjali z novo. Število neporabljenih impulzov bomo zaokrožili v Vašo korist.

INFORMACIJE NA BREZPLAČNI TELEFONSKI ŠTEVILKI

080 80 01

Smo mednarodno podjetje na področju prehrabnenih storitev.

Za Podružnico REVOZ v Novem mestu, Belokranjska 4, 8000 Novo mesto

OBJAVLJAMO

prsto delovno mesto

SAMOSTOJNEGA KUJARJA

Pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe kuharske smeri, kuharska znanja in razgledanost, delovne izkušnje najmanj 5 let, kreativnost in sposobnost organizacije dela, vozniško dovoljenje.

Kandidatom nudimo:

- zaposlitev za določen čas, z možnostjo zaposlitve za nedoločen čas
- ugoden delovni čas
- delo v privlačnem in tehnološko sodobnem delovnem okolju
- priložnost za napredovanje.

Vloge z dokazili pošljite v roku 8 dni na naslov: EUREST, d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana. Dodatne informacije na telefon: 061/300-42-43.

Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

Postregli vas bodo s:
• picami
• hamburgerjem
• giricami
• pomfritom
• sladoledom
• ledeno kavo
• sadnimi kupami
in raznovrstnimi pijačami.

068/321-878
Vabljeni
DOLENJSKI LIST

Na kaj je mislil finančni minister, ko je uvedel DDV?

Na Mazdo 626

Ne boste verjeli: z uvedbo davka na dodano vrednost (19 %) bodo od 1. julija dalje vsi modeli Mazde 626 do 10,3 % cenejši. Ali natančneje: kupci Mazde 626 boste privarčevali do 378 tisoč tolarjev. Hvala, gospod minister.

www.mazda.mms.si

Ljubljana:
GAMA CENTER, tel. (061) 141 43 38
GRUDA, tel. (061) 26 82 83
A COSMOS, tel. (061) 159 50 90
AMBROŽ LVM, tel. (061) 34 22 58
Maribor:
AUTOCENTER ŠERBINEK, tel. (062) 42 45 00 50
Celje:
STIGMA 93, tel. (063) 41 12 51
Kranj:
AVTO MOČNIK, tel. (064) 24 16 96
Nova Gorica:
AUTORENT, tel. (065) 28 460
Koper:
QUALITY SERVICE, tel. (066) 38 983
Novo mesto:
SIGMACOM, tel. (068) 37 64 00
Radenci:
MOHOR MM, tel. (069) 65 830
Murska Sobota:
AVTOCENTER LEPOŠA, tel. (069) 36 770
Brezice:
BOGO BAUMKIRHER, tel. (0608) 61 078
Zagorje:
AVTOHIŠA KRŽIŠNIK, tel. (0601) 64 729

Malči Plut

nekaj kilometrov oddaljenim Krasincem. To je bil znak za alarm, kajti prav v tistih letih je na Krasincu velikokrat gorelo. Naši gasilci so bili takoj nared za gašenje. Stric Pavliničev je neznošno podil konje, ki so vlekli voz z brizgalno. A ko so prišli na vrh pobočja nad vasjo, so spoznali, da je rdeče obarvala nebo vzhajajoča luna. Še danes se po Gradcu smejejo, kako so šli takrat gasilci gasiti na luno, se nasmehe Plutova. Vendar pa ta resnični dogodek kaže, kako so bili takrat gasilci zagnani.

Malči, ki ni bila le gasilka, ampak tudi požrtvovalna kulturna delavka in aktivistka Rdečega križa, pa požrtvovalnost, zagnanost ter čut do sočloveka zlasti v nesreči niso zapustili vse do danes. Pred dvema desetletjema je navdušila gradaške ženske, da so sestavile kar dve ženski tekmovalni ekipi, spodbujala pa je tudi ženske po drugih vaseh. Bila je prva predsednica komisije za delo s članicami pri Gasilski zvezi Metlika. Takrat so se ženske v občini tudi prvič organizirale kot gasilke in se še istega leta pomerile na tekmovalju. Gradaški ekipi sta bili med osmimi in prvih dveh mestih. Vesela pa je, da so gradaške ženske tudi potem, ko jih ni več vodila, celo na državnih tekmovanjih dosegale dobre rezultate. To je bila njena dediščina, čeprav vztraja v svoji skromnosti, da jim je dala le osnove, na katerih so gradile. Dolga leta je bila tudi tajnica Gasilske zveze Metlika in Gasilskega društva Gradac. Mnogi vedo, da uspešno, a prav zaradi tega je dobila pod noge marsikatero poleno.

Toda ne glede na to je Malči z vsem svojim žitjem in bitjem še vedno gasilka. Vesela je, da jo gradaški gasilci povabijo medse ne le takrat, ko praznujejo, ampak tudi, ko delajo. Ko so zadnjih deset dni urejali okolico svojega doma, jim je poleg dobre volje prinesla še pijačo. Tudi to je bil po skoraj polstoletnem delu v gasilstvu njen prispevek ob praznovanju visokega jubileja njihovega društva, ki je tretje najstarejše v Beli krajini. V nedeljo bo namreč praznovalo 110. obletnico ustanovitve.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Ko je bilo Malči Plutovi - takrat se je pisala še Stipančič - 16 let, je njo in še nekaj mladih deklet iz Gradca in njegove okolice zagnani gradaški gasilec Julij Mazele navdušil za gasilstvo. Takrat, pred 49 leti, v gradaškem Gasilskem društvu ni bilo veliko žensk. Pa še te so bile žene gasilcev, ki so na veselicah kuhale kavo. Mlade gasilke pa so prišle prav za potrebo na veselicah, ki so bile takrat pogoste, saj druge zabave ni bilo v izobilju. Seveda je Mazele dekletom pokazal tudi, kako se gasi. Takrat je bilo namreč v Gradcu in okolici veliko požarov. A preprosta tehnika je bila pri gašenju zgolj postranski pripomoček. Potrebnovali so predvsem človeške roke, veliko rok. Zelo dobrodošle so bile tudi ženske, ki so z vedri vlekale vodo iz vodnjakov. Malči se še dobro spominja svojega gasilskega krsta. Zagorel je sosedov hlev, iz katerega se je valil gost dim. Bila je prva na požarišču in medtem ko je vlekla vodo iz vodnjaka, je bila tako glasna, da je s svojim vpitjem priklcala pomoč. Četudi gasilstvo zahteva celega človeka in ko gre zares, ni časa za zabavo in šale, na račun gradaških gasilcev še danes kroži resnična zgodba, ob kateri se, čeprav gre na njihov račun, vsi od srca nasmejejo. Zaradi tega pripeljaljo so se znašli celo v časopisu. "Pred dobrimi 40 leti smo šli po gasilskem sestanku pogasiti še žejo v Križanovo gostilno. Ko je šel eden od gasilcev na stranišče, je zagledal rdeče nebo nad

Gorenjci na Semiški ohceti

Na turistični prireditvi Semiška ohcet so preteklo soboto dahnilo "da" štirje gorenjski pari - Je Belokranjce sram?

SEMIČ - Turistično društvo Semič je preteklo soboto že petič pripravilo turistično prireditev, imenovano Semiška ohcet. Medtem ko so jo domači folkloristi prvič zgolj zaigrali, so se letos že četrtič na njej pari zares tudi poročili. Vendar je bil le prvič ženin domačin, medtem ko med vsemi ostalimi pari doslej ni bilo niti enega belokranjskega.

Tega se dobro zavedajo tudi v Turističnem društvu, zlasti pa jim je žal, ker so snedli lansko obljubo, da bodo letos zagotovo na prireditvi dahnilo "da" tudi Belokranjci. A kot pravi predsednica društva Sonja Križan, nikogar ne morejo prisiliti, da stopi v zakonški stan na javni prireditvi pred domačim občinstvom. Vsak pa je imel to priložnost, saj je bil objavljen razpis. Tako so bili tudi letos vsi mladoporočenci z Gorenjske, kar pa po mnenju Križanove niti ni slabo, saj so s seboj pripeljali svate, ki so na ta način spoznali Semič in njegove običaje. Kljub

temu pa ne bi bilo odveč, če bi bil vsaj en par belokranjski, saj bi tako domačini dokazali, da spustujejo semiško prireditev.

V Turističnem društvu nameravajo nadaljevati s Semiško ohceto, vendar jo bodo morali popestriti še s čim izvirnim. Domačini namreč svatbeni obred že dobro poznajo, zato jih je podnevi presenetljivo malo spremljalo ženine in neveste od prošnjačenja do poroke. Civilno jih je poročil semiški župan Janko Bukovec, cerkveno pa grkokatoliški župnik iz Metlike Mihajlo Hardi. Kar okrog tri tisoč ljudi pa je prišlo pozdravit Magdo Veršnik in Tonija Zagmajstra, Renato Horvat in Roberta Kalana, Simono Pušnik in Stanislava Legna ter Urško Noč in Boruta Brgleza na poročno gostijo, ki je trajala dolgo v noč. Mladoporočenci so odšli iz Semiča z darili, vrednimi okrog 200 tisoč tolarjev. Med drugim tudi z zibelkami, ki pa so za štiri od njihovih otrok že premajhne.

M. BEZEK-JAKŠE

SCENIC S ŠTIRIKOLESNIM POGONOM - Na mednarodnem salonu terenskih in rekreativnih vozil, ki bo od 14. do 22. avgusta v Val d'Iseru, bo Renault prvič javno prikazal Scenic RX 4 s štirikolesnim pogonom, ki bo vsekakor privlačna novost v razredu športno-rekreativnih avtomobilov. Prodaja tega avtomobila bo predvidoma stekla v prvi polovici leta 2000.

Razdalje niso ovira

Letna šola računalništva CoLoS - Videokonferenčna točka velikega projekta tudi Gimnazija Novo mesto

NOVO MESTO - V začetku julija je pod okriljem učitelja računalništva Krešimirja Tomasa in njegovega asistenta Janeza Jer-

mana na novomeški gimnaziji potekala letna šola CoLoS. Namenjena je bila učiteljem, profesorjem in dijakom, ki jih zanimajo nove informacijske multimedijske tehnologije.

Tradicionalne letne šole CoLoS, ki so del aktivnosti programa računalniškega opismenjevanja pri nas, potekajo kot kombinacija predavanj, demonstracij in praktičnega dela. Posebnost letošnje šole so bile v enotno skupnost povezane videokonferenčne točke v osmih večjih slovenskih krajih. Sodelovalo je 141 učiteljev in dijakov, celotno letno šolo pa so lahko spremljali tudi gledalci TevePike in uporabniki medmrežja. "Letošnja videokonferenčna letna šola ima za nas še posebni pomen, ker odpira nove možnosti izobraževanja učiteljev na daljavo brez izgube dragocenega časa za potovanja in brez potnih stroškov. Izkazalo se je, da kljub prostorski oddaljenosti lahko delujemo kot enotna skupnost. V jeseni bomo zato uvedli vsakomesne izobraževalne dogodke, ki bodo temeljili na isti tehnologiji," pravi vsebinski in idejni vodja projekta prof. dr. Sašo Divjak s fakultete za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani.

Vse šole so dobile potrebno računalniško opremo za izvajanje videokonference in tako je novomeška gimnazija ob prenovljeni računalniški učilnici bogatejša še za multimedijsko opremo, ki bo vsekakor razveselila večino dijakov.

DORIS KUKOVIČIČ

Z VOZOVNI NA POROKO - Ko so pri stari, s slamo kriti kmečki hiši v Kašči pri Semiču ženini le prišli do svojih nevest, so se v povorki, v kateri je bilo kar dvanajst vozov, odpravili na šranjanje. Zlasti pri obiskovalcih iz vseh koncev Slovenije je zbudil veliko zanimanja Anton Pašič, ki je poplesaval na hrbtu svojega krotkega konja. (Foto: M. B.-J.)

POSAVSKI PREDIZBOR LEPTICE SLOVENIJE - Čeprav se na vseh lepotnih tekmovanjih poudarja notranja lepota, pogosto le z zunanjo, kar je dokazala tudi 17-letna Maja Medved, zmagovalka posavskega finala Lepotice Slovenije. Okoli tisoč ljudi je minulo soboto na Brodu pri Mostecu opazovalo 13 lepotic, dve sta bili domačinki, ki so si želele priskrbeti vsotopnico za finalno tekmovanje Lepotica Slovenije letos okoli božiča. Prireditelj je povezoval Bojan Manenica, nastopili pa so trije glasbeni gostje. Vrhunec večera je bil ob polnoči, ko so razglasili pet najlepših in jim podelili veliko nagrad. Peto mesto ali naslov najdebitantke je pripadel 18-letni Maji Zupet, najbolj fotogenična po izboru žirije je 17-letna Barbara Palčič, druga spremljevalka je 15-letna Tjaša Ratanec, prva spremljevalka 15-letna Jana Hribar, najlepša pa domačinka Maja Medved (na sliki), ki je to soboto praznovala 17. rojstni dan. (Besedilo: M. Rapuš)

KRST GASILSKEGA VOZILA V BELI CERKVI

BELA CERKEV - V soboto, 24. julija, ob 18. uri bodo gasilci iz Bele Cerkve svečano prevzeli v uporabo novo kombinirano vozilo z visokotlačno črpalko. To veliko pridobitev so omogočili s prostovoljnimi prispevki člani društva, krajani, KS Bela Cerkev, obrtniki in podjetniki ter Mestna občina Novo mesto. Popestrite si sobotni večer ter pridite v Belo Cerkev na svečanost in veselico. Za dobro hrano in pijačo je poskrbljeno, zavrteli pa se boste ob zvokih ansambla Petra Finka.

NA POMOČ!

REKORDER POSAVJA

BREŽICE - 14. julija ob 21. uri so na brežiški policijski postaji pridržali 42-letnega I. P. z Vetrniška, voznika stoenske. Policisti so ga namreč ustavili v Dolenji Pirošici, ko se je peljal iz smeri Krške vasi proti Dolenji Pirošici. Ugotovili so, da so ga pred tem že ustavili, preizkus alkoholiziranosti je takrat pokazal 4,36 g alkohola na kilogram krvi v izdihanem zraku, zato so mu odvzeli vozniško dovoljenje in prepovedali nadaljnjo vožnjo. Ker tega ni upošteval, so ga po ponovni ustavitvi odpeljali na policijsko postajo, kjer so ga pridržali do iztreznitve. Sledi pogovor pri sodniku za prekrške.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Več zapisov o pridnih in dobrih ljudeh - Pohvala za komentar o poslancih in njihovih privilegijih - Prireditelj Rock Otočec je bila odlična, varnostniki nekorektni

Slovenci smo zelo skopi s pohvalami, veliko rajne grajamo in se spitkamo ob napakah drugih. "Med nami živi veliko zelo pridnih, prizadevnih in dobrih ljudi, ki so vsak na svoj način izjemni in si prav gotovo zaslužijo pohvalo. Zato sem v današnji številki Dolenjca z velikim veseljem prebrala zapis o mladem dekletu, ki ji poleg šole ni bilo nikoli težko delati, je povedala naša dolgoletna naročnica Olga iz Kranja in dodala, da si želi še več takšnih zapisov. Prav tako bi rada kdaj kaj prebrala tudi o njenem rojstnem kraju Velikem Podlogu, ki je bil včasih krajevna skupnost, o katerem pa, kot pravi, že dolgo nismo nič napisali.

Anica z Jesenic na Gorenjskem, ki je prav tako že dalj časa naročena na Dolenjca, pa po-

greša več zapisov iz Dolenjskih Toplic in okolice. Pokritizirala pa je tudi križanke, za katere pravi, da so zelo površne.

Franca Kirma iz Valantičeve v Novem mestu so tako kot številne Slovence razjezili privilegiji, ki so si jih nameravali uzakoniti poslanci, zato je z velikim veseljem prebral komentar našega novinarja Andreja Bartlja. "Prav bi bilo, da bi poslanci prišli v krajevne skupnosti med ljudi in jim prisluhnili, kaj ti mislijo o njihovih privilegijih," je dejal Kirm in omenjeni komentar ocenil s petico.

Poklical nas je tudi mlajši Novomeščan, ki je zelo pohvalil nedavno prireditev Rock Otočec, medtem ko pa je varnostno službo, ki jo je izvajalo podjetje G7, zelo slabo ocenil. Kot pravi, so se pri pregledovanju njegove prtljage varnostniki do njega vedli zelo grobo in mu celo za prazen nič grozili. "Takšen neprofesionalen odnos pa meče slabo luč na celo prireditev, čeprav je bilo vse ostalo zelo dobro organizirano," je končal mladenič.

Martina Kamnenovič iz okolice Šmartna pri Litiji, ki dela v Domu starejših občanov Tisje v Šmartnem, je povedala, da so se s 36 varovanci 24. junija odpravili na enodnevn izlet. Obiskali so Jurčičevo domačijo na Muljavi, od tam pa so se zapeljali še v Žužemberk. Ustavili so se v gostilni oz. kmečkem turizmu pod gradom v Žužemberku, žal se gospa ni mogla spomniti njihovega imena, kjer so jih kljub temu, da so imeli že večje skupine gostov, sprejeli na svoj vrt, jim posodili še svoj žar in jim dovolili, da so imeli piknik kar pri njih. Varovanci so bili zelo zadovoljni, zato se v njihovem imenu in imenu delavk, ki so jih spremljale, najlepše zahvaljuje za prijaznost in ustrežljivost.

Bralca iz okolice Žužemberka pa vsak dan znova spravlja v slabo voljo cesta od Žužemberka do Biča, po kateri se vozi v službo in iz nje, ker je polna jama, zaradi razraslega grmovja pa je slaba tudi vidljivost. Nad slabo cesto pa tarnajo tudi krajanji Reber, Zaliska, Vrtače in Sel pri Šumberku. J. D.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa je opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnul.

Telekom Slovenije

Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanki, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali Dunaju...

Z manj milijami pa je bolj prijazno... V Brežicah bo lepše.

ARS RAMOVŠ (061) 125 33 66

IZBOR MISS DOLENJSKE 99

OTOČEC - Krka Zdravilišča, PE Hoteli Otočec, in Club diskoteka Otočec bosta 31. julija ob 20. uri v Restoraciji Tango na Otočcu organizirala regionalni izbor dolenjske lepotic za Miss Slovenije 1999. Dekleta vabijo, da se prijavijo na tekmovanje.

DOLENJSKI LIST

22. julija 1970

Za jedrsko elektrarno

Odborniki občinske skupščine v Krškem so na seji 17. julija z odobravanjem sprejeli pojasnilo o poteku pripravljanih del in pozdravili odločitev za gradnjo elektrarne v njihovi občini.

Kmetijstvo brez strokovnjakov?

Ljudje se izogibajo slabo plačanega poklica, posebno če je vrhu vsega umazan in naporen. Tako je tudi s kmetijskim: delo je umazano, naporno in slabo plačano. Zato ljudje beže iz njega. Samo šest odstotkov slovenskih agronomov še dela v kmetijstvu! V kmetijske srednje šole zadnja leta ni vpisa, letos pa se obeta porazno majhen vpis tudi na agronomsko fakulteto v Ljubljani. Na študentske, ki jih ponujajo kmetijske organizacije, ni odziva.

Hud požar v Novolesu

V četrtek, 16. julija, je okoli 13. ure nastal požar v skladišču obrata stilnega pohištva v tovarni Novoles v Straži. Iz proizvodne hale se je ogenj razširil še na sosednji stavbi. Z uspešnim posredovanjem tovarniške gasilske enote, poklicnih gasilcev iz Novega mesta in prostovoljnih gasilcev iz okolice so požar zajezili in ga pogasili tudi v tovarniškem obratu.

Nova novomeška naselja

Predlagali so, naj bi si Novo mesto priključilo nekatera nova naselja. Na zadnji občinski seji so odborniki soglašali, naj se priključijo mestu Cegelnica, Groblje, Ločna, Mala Bučna vas, Muhaber in Velika Bučna vas, Dolenje Kamence in Potočna vas, Gotna vas, Jedinsčica in Regrča vas, Ragovo, Krka in Velika Cikava ter Mačkovec pod Trško goro.

Kdaj motel na Jasnici?

Podjetje Zidar iz Kočevja je že podpisalo s Avtom pogodbo, po kateri naj bi bil motel na Jasnici povsem dograjen do 15. decembra letos. Pogodba je le delna, ker še nimajo načrtov in izvajalca nekaterih notranjih instalacijskih del. Pri Zidarju pravijo, da se bodo potrudili in vsa dela opravili v roku, tako da lahko povsem upravičeno upamo, da bomo lahko silvestrovali že v novem objektu.

Pri "Štirih rokah" grozijo

Že lani je občinska skupščina v Črnomlju razpravljala o neredih, ki jih povzročajo zlasti Cigani pri Štirih rokah, kot so ugotovili na petkovem zasedanju skupščine, pa je stanje vedno hujske. Ciganske družine so vedno številjeje, priseljujejo se še nove, okoliško prebivalstvo pa to nadlego čedalje težje prenaša. Cigani kar podnevi pobirajo po njihavi pridelke, zadnje čase tudi seno.